

VAKARUA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34				

CHAPTER 1

Oqo na veivosa sa vosa kina o Mosese vei ira kecega na Isireli, ena tai oqo ni Joritani ena vanua liwa, ena buca veibasai kei Sapu ena kedrau veimama o Parana kei Tolefi, Lepani, Asiroci kei Daisabe.

² Oqo e lakovi me tinikadua na siga mai Orepi vaka ki na ulunivanua o Sia ki Ketesi “Bania.

³ Sa oti oqo, ena i ka vasagavulu ni yabaki ena i kai tinikadua ni vula, ena i matai ni siga ni vula, sa vosa o Mosese vei ira kecega na Isireli me vaka na ka kecega sa tukuna vei koya o Jiova, me vakarota vei ira kecega,

⁴ Ni sa oti na nona vakamatei Sioni na tui mai Amoraiti, sa tiko mai Esiboni, kei Oki na tui mai Pasani, sa tiko mai Esitaroci mai Adrei.

⁵ Ena tai oqo ni Joritani, ena vanua o Moapi, sa vakatekivu o Mosese me vakamacalataka nai vunau ka vaka,

⁶ "Sa vosa vei keda o Jiova na noda Kalou mai Orepi, ka tukuna: 'Sa dede na nomuni tiko ena veiulunivanua oqo.

⁷ 'Dou gole ka muria nai lakolako vaka ki na veiulunivanua nodra na Amoraiti, kei ira talega era sa tiko veivolekati ena buca, ena veiulunivanua ena veiqakilo talega mai na ceva kei na veibaravi talega, ki na nodra vanua talega na kai Kenani, ki Lapanoni sara, vakayawa sara ki na uciwai levu na Uferetisi.

⁸ 'Raica, Au sa vakadavora na vanua e matamudou, dou curu yani ka taukena na vanua sa yalayala kina o Jiova vei ira na tamamudou” vei Eparama, vei Aisake kei Jekope”me solia vei ira kei ira na kena kawa kece sa muri ira.' Sa Digitaki Nai Liuliu Ni Veiyavusa

⁹ "Au sa vosa vei kemuni ena gauna o ya, ka tukuna, 'Ni'u sa sega ni rawa ni colata duadua, nai colacola oqo.

¹⁰ 'Na Kalou o Jiova sa vakalewevuqataki kemuni, ena siga oqo o ni sa vaka na kalokalo ni lomalagi na kemuni lewe levu.

¹¹ 'O Jiova na Kalou ni nomuni qase sa vakalevutaki kemuni vakaudolu ka vakalouvinakataki kemuni, me vaka ga sa yalataka vei kemuni!

¹² 'Me'u colata rawa vakacava na nomuni dui leqa, na nomuni dui colacola kei na nomuni dauveibetaki?

¹³ 'Mo ni digitaka na tamata yalomatua, vuku, ka kila na ka mai vei ira na nomuni dui yavusa, me'u mai cakava, me ra nomuni liuliu.'

¹⁴ "O ni sa sauma mai ka vaka, 'na veika o sa tukuna mai sa rui vinaka.'

- 15 "Au sa qai tauri ira na nomuni i liuliu ni veiyavusa, era sa yalomatua ka vuku ka kila vinaka sara na ka, ka au sa vakatikori ira me liuliu vei kemuni, nai liuliu ni vei ya udolu, nai liuliu ni vei ya drau, nai liuliu ni vei ya sagavulu kei nai liuliu ni vei ya tini, kei ira na dauveiqaravi ni nomuni veiyavusa.
- 16 "Au sa vakaroti ira na turaganilewa ena gauna o ya, ka tukuna, 'Mo ni rogoca na nodra veibeitaki na tacimuni ka lewa vakadodonu me baleti ira na veitacini se ki vei ira na vulagi.
- 17 'Mo ni kua ni vakaraitaka na veitotaki ena nomuni vakatulewa; mo ni rogoci ira vinaka na tamata lalai kei ira talega na tamata lelevu; kua ni rerevaka se o cei ga sa tiko me vakarorogo ki na veilewai, ni sa nona ga na vakatulewa na Kalou. Na veibeitaki kece sa dredre vei kemuni, mo ni qai kauta mai vei au, me'u mai rogoca.'
- 18 "Au sa vakarota vei kemuni ena gauna o ya na veika e dodonu mo ni cakava.
- 19 "Keimami sa lako tani e Orep, ka lakova na vanua liwa sa dredre ka veivakayalolailaitaki, o ni a raica ena sala ki na veiulunivanua nodra na Amoraiti, me vaka sa vakarota vei keda na Kalou o Jiova, Eda sa qai lako mai ki Ketesa " Bania.
- 20 "Au a tukuna kina veikemuni, 'O ni sa lako mai ki na veiulunivanua nodra na Amoraiti, me vaka sa solia vei keda na Kalou o Jiova.
- 21 'Mo ni raica, na Kalou o Jiova sa solia vei keda na vanua, mo ni lako cake ka taukena, me vaka sa tukuna veikemuni na Kalou o Jiova ni nomuni qase, mo ni kua ni rere se yalolailai.'
- 22 "Oi kemuni kece, 'sa lako voleka mai vei au ka tukuna, me da tala mada eso me liu vei keda, me ra raica na vanua ena vukuda, ka kauta lesu mai nai tukutuku ena gaunisala me da muria cake, kei na veikoro cava eda na donuya yani.'
- 23 "Au sa marautaka nai tuvatuva o ya, au sa qai tala e tinikarua na tagane, yadua mai na veiyavusa.
- 24 "Era sa lako cake ki na veiulunivanua ka yacova yani na buca mai Esikoli, ka vakaraica vinaka na vanua.
- 25 "Era sa kauta talega mai e so na vuata ni vanua, ka era sa kauta mai nai tukutuku, ka vaka, 'Sa vanua vinaka na vanua sa solia vei keda na Kalou o Jiova.'
- 26 "O ni sa sega ni via lako cake, ka sa via veicoqacoqa kei na i vakaro nei Jiova na nomuni Kalou;
- 27 "O ni sa vosa kudrukudru ena nomuni veivale laca ka tukuna tiko, 'Baleta ni sa cati keda o Jiova, sa kauti keda tani mai na vanua O Ijipita, me mai soli keda vei ira na Amoraiti, me da vakarusai kina.
- 28 'Me keimami lako cake ki vei? O ira na taci keimami era sa veivakayalolailaitaki, era sa tukuna tiko, "Ni ra sa rui tamata lelevu, na nodra veika, sa yaco ki lomalagi na kena bai-ni-valu, ka vaka uasivi ni ra sa tiko kina na luvei Anaki.'"
- 29 "Au sa tukuna kina vei kemuni, 'Mo ni kua ni taqaya se rere ena vukudra.
- 30 'Na Kalou o Jiova, o koya sa liu e matamuni, ena vala ena vukumuni, me vaka sa cakava vei kemuni mai Ijipita, o ni a raica kina e matamuni,
- 31 'Ena vanua liwa, na vanua o ni sa raica kina na nona roqoti kemuni na Kalou me vaka na tamata sa keveta na luvena, ena vanua kecega o ni sa lakova mo ni yaco kina mai ki ke.'
- 32 "Io, ena ka kece oqo, o ni sa sega ga ni vakabauti Jiova kina na nomuni Kalou,
- 33 "O koya sa liu vei kemuni ena sala, me vakasaqara e dua na vanua, ena vukumuni me tei kina na nomuni vale laca, me vakatakila talega veikemuni na sala mo ni muria, ena bukawaqa ena bogi kei na o ena siga,
- 34 "Sa rogoca o Jiova na veika o ni sa cavuta tiko, sa cudru sara kina vakalevu o koya, sa

yalayala kina ka tukuna,

³⁵ 'E dina, sa na sega ni dua vei ira nai tabatamata ca oqo, me raica na vanua au sa yalataka oti me'u solia vei ira na tamamuni,

³⁶ 'Vakavo ga o Kelepi na luvei Jefunea; o koya ena raica, vei koya talega kei ira na luvena, au sa solia vua na vanua sa butuka, baleta ni sa rui taucoko na nona vakarorogo vei Jiova.'

³⁷ "O Jiova talega sa cudruvi au ena vukumuni, ka sa tukuna kina, 'Ni oi au, ena sega ni lako kina.

³⁸ 'O Josua na luvei Nuni, o koya sa tucake tu e matamuni, ena lako ki kea. Mo ni valayaloqataki koya, ni sai koya ena vakavuna vei Isireli me ra taukena na vanua.

³⁹ 'Sa dina, o ira na lalai kei ira na luvemuni, o ira, o ni a tukuna, ni ra na vakaleqai, ni, ena siga oqo, era sa sega ni kila na vinaka se na ca, era na lako kina; au na solia vei ira, ka, era na taukena.

⁴⁰ 'Ia, oi kemuni, mo ni vuki lesu ka gole vaka kina vanua liwa, Sala ki na Wasawasa Damudamu.'

⁴¹ "O ni sa sauma ka tukuna mai vei au, 'Keimami sai valavala ca vei Jiova; keimami na lako cake ka vala, me vaka ga sa vakarota vei keimami o Jiova na noda Kalou.' Ena gauna o ni sa vakarautaka kina na nomuni yaragi me vala, mo ni qai lako cake ki na ulunivanua.

⁴² "Sa vosa vei au o Jiova ka vaka, 'Tukuna vei ira, "Me ra kua ni lako cake ka vala, ni'u sa sega ni tiko vata kei ira, ni o ni na vakadrukai mai vei ira na meca."

⁴³ "Au sa vosa vei kemuni; o ni sa sega ni via rogoca, o ni sa talaidredre me rogoca nai vakaro ni Kalou, ka o ni sa sega ni dina sara ena nomuni lako cake ki na ulunivanua.

⁴⁴ "O ira na Amoraiti era sa tiko ena ulunivanua oqori, era sa lako mai ka cemuri kemuni me vaka na o ni ni sa cemuria na tamata, o ni sa cemuri vaka kina mai Sia ki Oma.

⁴⁵ "O ni sa lesu mai ka tagi vei Jiova, o Jiova sa sega ni via rogoca na domomuni se via solia na daligana vei kemuni.

⁴⁶ "O ni sa tiko ga mai Ketesi, me vica tale na siga, me vaka ga na siga o ni sa tiko kina mai kea.

CHAPTER 2

"Era sa vuki lesu o gole ki na vanua liwa ena Sala mai na Wasawasa Damudamu. Me vaka sa vosa vei au o Jiova, keimami sa wavoki tikoga ena ulunivanua o Sia me vica vata na siga.

² "Sa qai vosa vei au o Jiova ka vaka:

³ 'O ni sa tiko ena ulunivanua oqo vakabalavu; mo ni gole vaka kina vualiku.

⁴ 'Mo vakaroti ira na tamata ka vaka, "Sa voleka oqo moni lako curuma yani na nodra vanua na tacimuni " o ira na kawa nei Iso, o koya sa tiko mai ia, era na rerevaki kemuni, o koya mo ni qai qarauni kemuni vakavinaka.

⁵ "Kua ni o ni siova yani na veika me baleti ira, ni'u na sega ni solia vei kemuni e dua na tiki ni nodra vanua, me kua mada ga na ulunivanua o Sia baleta ni'u sa solia vei Iso me nona.

⁶ "Mo ni voli kakana mai vei ira ena i lavo, mo ni kana kina, sa vaka talega kina ena wai mo ni gunu kina.

⁷ "O Jiova na nomuni Kalou sa vakalouvinakataka na cakacaka kecega ni ligamuni. Sa

kila vinaka o koya na dredre ni vanua liwa. E vasagavulu na yabaki sa tiko vata kina kei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, sa sega na ka mo ni vaqara."

⁸ "Ni keimami sa lako sivi ira mai na taci keimami era sa tiko mai Sia, na kawa nei Iso, keimami sa lako vakayawa sara mai na buca, mai Elaca kei Esioni-Qiba, keimami sa gole ka lako sivia na sala vaka ki na vanua liwa mai Moapi.

⁹ "Sa vosa vei au o Jiova ka vaka: 'Mo ni kua ni vakacacani Moapi se dua na ka ena i valu, ni'u na sega ni solia vei kemuni e dua na tiki ni nona vanua mo ni taukena, baleta Ni'u sa soli Avi oti ki na kawa nei Loti me nodra.'"

¹⁰ (O ira na Emimi era sa tiko kina e liu, era sa mataqali tamata vata kei ira na Anakimi, era babalavu, levu ka lewe levu.

¹¹ Era sa kilai talega me tuwawa me vakataki ira ga na Amakimi, ia o ira na Moapi era sa vakatokai ira me, Emimi.

¹² O ira na Oraite, era sa tiko e liu e Sia, ia o ira na kawa nei Iso, era qai vakaqevutaki ira, ka ra sa laki tiko sara ena nodra i tikotiko, me vaka ga vei ira na Isireli, ena nodra la'ki taukena na vanua sa solia vei ira na nodra Kalou.)

¹³ "'Oqo, mo tucake ka takosova na buca o Sereti.' Keimami sa qai takosova na buca o Sereti.

¹⁴ "Mai Ketesa " Banea ki na buca o Sereti e tolusagavulu ka walu na yabaki, me yacova ni ra sa vakaoti kece nai tabatamata ni i valu mai na nodra i tikotiko, me vaka sa lewa vei ira o Jiova.

¹⁵ "E dina ni sa tarai ira tiko na liga ni Kalou, me vakaoti ira tiko mai ena loma ni nodra i tikotiko.

¹⁶ "Ni ra sa vakaoti kece sara mai vei ira na tamata,

¹⁷ "Sa vosa vei au o Jiova ka vaka:

¹⁸ 'Ena siga oqo mo takosovi Ari mai na nodra yalayala na Moapi.

¹⁹ 'Ni o sa lako voleka mai vei ira na kai Amoni, kua ni vakacacani ira, ni'u sa sega ni solia vei kemuni e dua na nodra vanua, baleta ni'u sa solia oti vei ira na kawa nei Loti na vanua oqo me ra taukena.'"

²⁰ (Sa kilai talega na vanua oqo, me nodra vanua na tuwawa, ni ra a tiko kina e liu. o ira na Amonaiti sa dau kacivi ira na Samusumimimi,

²¹ O ira na tamata sa lewe levu ka lelevu qai babalavu me vakataki ira na Anakimi o Jiova sa vakarusai ira e matadra na Amoraiti, ka era sa vuaviritaki ira ka tiko ena nodra vanua,

²² Me vaka sara ga sa vakayacora vei ira na kawa nei Iso o ira na Oraite era sa tiko mai Sia, na Kalou sa vakarusai ira, ka vuaviritaka ka era sa tiko kina oqo na Iso.

²³ O ira na Avimi, era sa tiko ena veikorokoro me yaco sara ki Qasa"o ira na Kapitorimi o koya era sa lako mai Kapitori, sa vakarusai ira ka sa mai tiko ena nodra vanua.)

²⁴ "'Mo ni tucake ka lako, mo ni takosova na uciwai o Amoni, raica, Au sa solia ki na ligamuni, o Saioni na Amoraiti, na tui Esiboni kei na nona vanua. Mo lako sara ga kina oqo ka vakaosoosi koya ena i valu.

²⁵ 'Ni kua, au na tekivu biuta na rere ena veimatanitu kecega ena rukui lomalagi, o ira kecega, sa rogoca na kemuni rogorogo, era sa sautanini ena taqaya ena vukumuni.'

²⁶ "Au sa talai ira nai talai mai na vanua liwa e Kedimoci ki vei Sioni na tui Esiboni, ena vosa ni veivakacegui ka vaka,

²⁷ 'Au na lako curuma yani na nomu vanua; Au na tikoga ena sala ka sega ni gole ki nai mawi se ki nai matau.

²⁸ 'Keimami na volia ena i lavo na keimami kakana kei na neimami wai, me keimami gunu kina, mo vakatara ga me keimami lako curuma na nomuni vanua ena sala,

- ²⁹ 'Me vaka ga era sa cakava vei keimami mai Sia kei Ari na kawa nei Iso kei Moape, me yacova sara ni keimami sa takosova na Joritani ki na vanua sa solia vei keimami o Jiova na Neimami Kalou.'
- ³⁰ "Ia, o Sioni na tui Esiboni sa sega ni vakatara me keimami lako sivia na nona vanua, ni sa vakaukauwataka na yalona na Kalou o Jiova ka sa tarai koya na yaloqu, me rawa kina vua na Kalou me soli koya kina ligamuni, me vaka ena siga oqo.
- ³¹ "Sa tukuna vei au o Jiova, 'Raica sa tekivu oqo me'u soli Sioni kei na nona vanua vei Kemuni, mo ni lako ka taukena ka me nomuni votavota na nodra vanua.'
- ³² "O Sioni kei ira kece na nona, era sa lako mai me veivala kei keimami e Jaesi.
- ³³ "Na Kalou o Jiova, sa soli ira vei keimami, keimami sa vakadrukai ira, o ira na luvena kei ira kecega na nona tamata.
- ³⁴ "Keimami sa taura kece na veikorokoro ena gauna o ya, keimami sa vakarusai ira kece na tagane, na yalewa kei ira na lalai ena veikoro kece; keimami sa sega ni vakavoca e dua na ka.
- ³⁵ "Keimami sa kauta ga na veimanumanu susugi me neimami kei nai toki-ni-valu mai na veikoro kecega, keimami sa taura talega.
- ³⁶ "Mai Aroa ena yasa ni wai na Amoni, mai na veikoro ena veiqakilo me yaco sara ki Kiliati, sa sega tale ni dua na koro me qaqa vei keimami; o Jiova na neimami Kalou sa soli ira kece vei keimami.
- ³⁷ "Mo ni kua ga ni lako voleka vei ira na Amoni" se voleka ki na uciwai na Jaboki, se na veikoro ni ulunivanua se na veivanua sa sega ni vakatara na Kalou o Jiova me da lako kina.

CHAPTER 3

"Keimami sa gole ka lakova cake na sala ki Basani; o Oki na tui Basani sa lako mai me veivala kei keimami, o koya kei ira kece na nona tamata ena i valu e Idrei.

² "Sa tukuna vei au o Jiova, 'Mo kua ni rerevaki ira, ni'u sa soli koya, kei ira kece na nona tamata, kei na nona vanua ki na ligamuni; o ni na cakava vei tui Sioni na Amoraiti, o koya sa tiko mai Esiboni.'

³ "Na Kalou o Jiova sa soli Oki na tui Basani talega ki na liga i keimami, kei ira kece na nona tamata, keimami sa valuti ira me yacova sara ni sa sega ni dua e vo.

⁴ "Keimami sa taura kece na nodra veikoro ena gauna o ya, ka sa sega ni dua na koro e sega ni tauri mai vei ira: e onosagavulu na koro, na vanua taucoko o Akabi, na matanitu o Oki mai Basani.

⁵ "Na veikoro kece oqo era sa tara cake ka vakabai cecere, na lalaga ni koro, na matamata kei na kena i tatarovi era sa tara cake kece vakaukauwa, vakavo na veikoro lalai ga.

⁶ "Keimami sa vakarusai ira sara vakaca, me vaka keimami sa vakayacora vei Sioni na tui kei Esiboni, era sa vakarusai kece na tagane, yalewa kecega kei ira kece na gone ena veikorokoro kece.

⁷ "Na manumanu susu kece kei nai toki ni valu kece ni veikorokoro keimami sa kauta kece.

⁸ "Ena gauna o ya keimami sa taura na vanua mai na ligadrau na tui e rua ni Amoraiti e rau sa tiko ena tai oqo ni Joritani, mai na uciwai na

⁹ "(O ira na kai Saitoni era sa vakayacani Erimoni me Sironi, vei ira na Amoraiti o Enivi),

- 10 "O ira kece na veikorokoro mai na buca, o Kiliati kece kei Pasani kece me yaco sara ki Salika kei Idrei, na koro kece ni matanitu nei Oki e Pasani.
- 11 "O Oki na tui Pasani duadua ga sa vo vei ira na kawa ni tuwawa. E dina na nona loga ni moce sa caka ena kaukamea. (E sega beka ni tiko mai Raba vei ira na luvei Amoni?) Ciwa na kiupiti na kena balavu ka va na kiupiti na kena raba me vaka na kenai vakarau. Na Vanua Mai Na Tokalai Ni Joritani Sa Wasei
- 12 "Na vanua ogo, keimami a taukena mai liu sara mai Aroa, o ya mai na uciwai o Anoni, kei na veimama ni veiulunivanua mai Kiliati kei na kena veikoro, Au sa solia vei ira na Rupeni kei ira na Kata.
- 13 "Na kena vo ni Kiliati kei ira kece na Pasani mai na matanitu nei Oki, au sa solia kivei ira na veimama ni yavusa nei Manasa. (Na vanua kece mai Akobi kei Pasani taucoko era sa vakatokai me vanua ni tuwawa.
- 14 "O Jairo na luvei Manasa sa taura kece na vanua ko Akobi me yaco sara ki na yalayala nodra na Kesuraita kei na Maekacate ka vakayacani me Pasani, sa vakayacani ga vei koya, o Evori Jairo me yacova na siga ogo.)
- 15 "Au sa soli Kiliati vei Makiri.
- 16 "Kivei ira na Rupeni kei na Kata, au sa solia mai Kiliati me yacova sara na Uciwai o Anoni na Uciwai o Jaboki, na nodra yalayala na kai Amoni;
- 17 "Na buca talega mai na Joritani, sa kena i yalayala, mai Jainareci ka yaco sara vaka ki na tokalau ni Wasawasa o Araba (Waitui Mate) ena ruku ni veiulunivanua mai Pisaki.
- 18 "Au sa vakaroti iko ena gauna o ya, ka tukuna, 'Na Kalou o Jiova sa solia vei Kemuni na vanua ogo mo ni taukena. Oi Kemuni kece na tamata i valu mo ni takoso ka vakaiyaragi tiko e matadra na tacimuni, na luvei Isireli.
- 19 'Ia, o ira na watimuni, o ira na lalai, na nomuni manumanu susu (Au kila ni sa levu na manumanu susu) me ra tiko ga ena nomuni veikoro, o koya Au sa solia veikemuni,
- 20 'Me yacova ni'u sa solia na vakacegu vei ira na tacimuni me vaka vei kemuni, era sa taukena talega na vanua sa solia vei ira o Jiova na nodra Kalou ena tai ka dua ni Joritani. Mo ni qai lesu vakayadua ki na nona i votavota o koya, Au sa solia vei kemuni.'
- 21 "Au sa vakarota vei Josua ena gauna o ya ka vaka: 'Na matamu sa raica kece na ka sa cakava o Jiova na nomuni Kalou vei rau na tui e rua ogo: Ena vakayacora talega vaka kina o Jiova vei ira kece na veimatanitu o na lako siviti ira.
- 22 'Mo kua ni rerevaki ira, ni sa na vala ena vukumu o Jiova na nomuni Kalou.'
- 23 "Au sa vakamamasu vei Jiova ena gauna o ya ka vaka:
- 24 'Na Kalou o Jiova, o ni sa vakatekivu me vakaraitaka vua na nomuni tamata, na Nomuni cecere kei na kaukauwa ni ligamuni, o cei na Kalou sa tiko mai lomalagi se e vuravura me cakava rawa na veika levu ka dredre me vaka o ni sa cakava?
- 25 'Au sa kerea, me'u takoso mada ga ka la'ki raica na vanua vinaka ena taikadua ni Joritani, na veiulunivanua vivinaka, kei Lapanoni.'
- 26 "Sa cudruvi au o Jiova ena vukumuni ka sa sega ni via rogoci au. Sa tukuna kina vei au o Jiova: 'Sa rauta oqori! Kua ni vosa tale vei au ena ka oqori.
- 27 'Mo lako cake ki Pisaki, ka mo rai vaka ki na ra, kina vualiku, ki na ceva, vaka ki na tokalau talega, o na raica walega ka o na sega ni takosova na Joritani.
- 28 'Ia mo vakaroti Josua ka vakayaloqagataki koya ka vakaukauwataki koya, ni na liu o koya vei ira na tamata, ena vakavuna o koya me ra taukena na vanua, o koya kona raica oqori.'
- 29 "Keimami sa qai tiko ena buca veibasai kei Beci " Piori.

CHAPTER 4

"Oqo moni vakarorogo mada na Isireli ki nai lesilesi kei na lewa au sa vakavulica vei kemuni, mo ni cakava, mo ni bula kina, ka lako mo ni taukena na vanua sa solia vei kemuni o Jiova na Kalou ni nomuni qase.

2 "Mo ni kua ni vakaikuritaka na vosa au sa vakarota vei kemuni, se kauta tani e dua na ka mai na ka sa tukuni oti, mo ni maroroya ga nai vakaro kece oqo, sa solia vei kemuni na Kalou o Jiova.

3 "Na matanitu sa raica na ka sa cakava o Jiova vei Peali-Piori; ni o Jiova na nomuni Kalou sa vakarusai ira kece na nomuni sa muri Peali-Piori."

4 "Ia, vei kemuni sa kukube matua vei Jiova na nomuni Kalou, sa bula tiko me yacova na siga oqo.

5 "Sa dina, Au sa vakavulica vei kemuni nai lesilesi kei na lewa, me vaka sa vakarota vei au o Jiova na noqu Kalou, mo ni lako ka bula vaka kina ki na vanua sa solia veikemuni mo ni taukena.

6 "O ira sa rogoca nai vakaro oqo ka tukuna, 'Sa dina, o ira na matanitu oqo era sa tamata vuku ka yalomatua.'

7 "O cei na matanitu levu oqori, me sa rui voleka vei ira na Kalou, me vaka ni sa rui voleka sara vei keda o Jiova, ena cava tale me da sa kacivi koya tikotiko ga?

8 "Na matanitu levu cava sa tiko oqori, me tu vua e dua nai lesilesi kei na lewa dodonu, me vaka sa tu kecega ena i vola ni vunau oqo, au sa biuta oqo ena siga ni kua?

9 "Mo ni qarauni kemuni vakavinaka ga ka maroroi kemuni vakavinaka, de o ni na qai guilecava na veika sa raica na matamuni ka me lako tani mai ki na yalomuni ena veisiga kece ni nomuni bula. Mo ni vakavulica vei ira na luvemuni kei ira na makubumuni,

10 "Vakabibi na siga o ni a tu kina ena matai Jiova mai Orepi, ni sa tukuna kina vei au o Jiova, 'Soqoni ira mai na tamata oqo vei Au, me ra mai rogoca na Noqu vosa, me ra vulica kina, me ra rerevaki Au, ena veisiga kece era sa bula kina e vuravura, ka mera vakavulica talega vei ira na luvedra.'

11 "O ni sa lako voleka mai ka tu ena ruku ni ulunivanua, ka sa kama na ulunivanua ena bukawaqa me yacova na maliwa ni lomalagi kei na o butobuto kei na butobuto vavaku.

12 "O Jiova sa vosa mai veikemuni mai na loma ni bukawaqa. o ni sa rogoca na rorogo ni vosa, o ni sa sega ni raica e dua na ka; o ni sa rogoca ga na domo.

13 "Sa vakaraitaka vei kemuni na nona veiyalayalati sa vakarota veikemuni mo ni cakava, oqori nai vakaro e tini, sa vola ena taba ni vatu e rua.

14 "Sa vakaroti au na Kalou ena gauna koya me'u vakavulica vei kemuni ni lesilesi kei na lewa, mo ni cakava ena vanua o ni sa takosova tiko oqori moni taukena.

15 "Mo ni qarauni kemuni vakavinaka, o ni sa sega ni raica e dua na ka ni sa vosa vei kemuni o Jiova mai Orepi ena loma ni bukawaqa,

16 "De o ni qai cakacaka vakatani ka bulia na matakau me tagane se yalewa,

17 "Se me vaka e dua na manumanu levu ni vuravura oqo, se dua na manumanu vakatabana sa vuka voli,

18 "Se me vaka e dua na ka sa qasi voli ena dela ni qele se me vaka e dua na ika sa tiko e loma ni wai ena ruku i vuravura.

19 "Mo ni qarauni kemuni talega de yaco, ni o ni sa rai ki lomalagi ka raica na matanisiga, na vula, na kalokalo, na ka kecega sa tu mai lomalagi, o ni sa vakayavalati me qaravi ira, ka cuva me lotu vei ira, ia na Kalou o Jiova sa solia ga oqori vei kemuni me nomuni votavota.

- 20 "O Jiova sa tauri kemuni ka kauti kemuni tani mai na kaukamea kama-caucaudre, mai Ijipita, mo ni nona tamata, ka nona i votavota me vaka ena siga oqo.
- 21 "Sa cudruvi au o Jiova ena vukumuni, ka sa bulubulu kina ni'u na sega ni takosova na Joritani, Oi kemuni ga, ena takoso ka taukena na vanua vinaka sa solia vei kemuni me nomuni votavota.
- 22 "Oi au o Mosese, au na mate ga ena vanua oqo, au na sega ni takosova na uciwai oqo, au na sega ni curuma na vanua sa solia vei Kemuni, na vanua vinaka oqori.
- 23 "Mo ni qarauni kemuni vinaka, de o ni guilecava na veiyalayalati ni nomuni Kalou o Jiova o koya sa cakava vei kemuni, de o ni cakava vei kemuni na Kalou ceuti ena liga o koya sa vakatabuya vei kemuni na Kalou o Jiova.
- 24 "Ni sa bukawaqa daukama o Jiova na nomuni Kalou, ka sa Kalou vuvu.
- 25 "Ni, o ni sa vakaluveni, ka vakamakobuni, ka sa qase sara mai ena vanua, o ni sa cakacaka vakaveidabui ka cakava na Kalou matakau, ka caka ca ena mata i Jiova na nomuni Kalou, ka vakacudrui koya,
- 26 "Au sa kacivi lomalagi kei vuravura, me vakadinadina ena siga oqo, ni o ni na tiko oqo mo ni taukena, o ni na sega ni vakabalavutaka na nomuni veisiga ena vanua, o ni na vakarusai vakaidina.
- 27 "O Jiova ena vakasesei kemuni ena matadra na tamata, ena vakavoca ga e vica vei kemuni ena kedra maliwa na veimatanitu ena vakagolei kemuni kina o Jiova.
- 28 "Mai kea, o ni na qarava kina na Kalou sa cakacaka ni liga ni tamata, na kau kei na vatuu, era sa sega ni rai, se rogoca, se kana, se vakaboboi na ucudra.
- 29 "Mai kea o ni na vakasaqarai Jiova, o ni na kunei koya, kevaka o ni na vakasaqarai koya ena yalomuni taucoko kei na lomamuni taucoko.
- 30 "Ena gauna sara ga o ni sa vakasaqaqara bula kina, ni sa lakovi kemuni mai kina na ka kecega oqo, ni o ni sa gole vei Jiova na nomuni Kalou ka muria na nona vosa
- 31 "Ni sa Kalou dauloloma o Jiova na nomuni Kalou, ena sega ni biuti kemuni se guilecavi kemuni, se guilecava talega na veiyalayalati me baleti ira na nomuni qase, me vaka sa yalataka vei ira.
- 32 "Mo ni taroga oqo, me baleta na veisiga sa oti, me vaka sa tu oqo e matamuni, mai na siga sa bulia ki na na tamata na Kalou e vuravura, ka taroga mai na yasa i lomalagi ka dua, ki na yasana ka dua, se sa dua na ka vaka oqo sa bau yaco, se sa au rogoci talega e dua na ka vaka oqo.
- 33 "Sa bau dua mada na tamata me rogoca na domo ni Kalou ni sa vosa tiko mai ena loma ni bukawaqa, me vaka o ni sa rogoca qai bula tikoga?
- 34 "Se sa bau lako beka na Kalou me la'ki taura e dua na matanitu me Nona ena kedra maliwa na veimatanitu ena veivakatovolei, se ena i vakatakilatakila, se ena cakacaka mana, se ena i valu, se ena liga kaukauwa, se ni sa dodoka na ligana, se ena veivakarerei levu, me vaka ga na ka kece sa cakava na Kalou o Jiova vei kemuni mai Ijipita e matamuni?
- 35 "Vei kemuni sa vakaraitaki kina, mo ni kila kina ni sa Kalou o Jiova, sa sega tale e dua, sai koya ga.
- 36 "Mai lomalagi, sa vakatara o Koya mo rogoca na domona, me vakaroti kemuni kina; e vuravura sa vakaraitaka na bukawaqa levu, ka o ni sa rogoca na Nona vosa mai na loma ni bukawaqa.
- 37 "Baleta ni sa lomani ira na tamamuni, sa digitaka kina o koya na nodra kawa, sa qai kauti ira tani mai Ijipita, ena Nona i serau kei na Nona kaukauwa,
- 38 "Ka vakasavi ira e matamuni na matanitu lelevu ka kaukauwa cake mai vei Kemuni, me

kauti kemuni mai ka solia vei Kemuni na nodra vanua me nomuni votavota, me vaka ena siga oqo.

³⁹ "Mo ni kila ena siga e dai ka vakadeitaka e yalomuni, ni o Jiova vakataki koya sa Kalou mai lomalagi, e cake kei vuravura e ra; sa sega tale e dua.

⁴⁰ "O koya oqo mo ni maroroya na Nona i lesilesi kei na Nona i vakaro o koya au sa vakarota vei Kemuni e dai, me vinaka kina vei Kemuni kei ira na luvemuni sa muri mai, me rawa ni dede kina na nomuni bula ena vanua sa solia vei Kemuni o Jiova na nomuni Kalou me nomuni vakadua."

⁴¹ Sa biuta vakatikitiki e tolu na koro ena tokalau ni Joritani o Mosese vaka ki nai cadracadra ni siga,

⁴² Me ra daudro kina o ira na daulaba ka sega ni nakiti, ni a sega ni tiko e dua na veicati e liu, me dro ki na dua na koro oqo me bula kina:

⁴³ O Bese ena vanua liwa ena vanua vakatautauvata me nodra na Rupeni, o Ramoci e Kiliati e nodra na Kata, kei Qalani e Basani me nodra na Manasa.

⁴⁴ Sai koya oqo nai vunau sa biuta e matadra na luvei Isireli o Mosese.

⁴⁵ Oqo nai tukutuku, nai lesilesi, kei na lewa sa tukuna ka vakatauca o Mosese vei ira na luvei Isireli ena nodra lako tani mai Ijipita,

⁴⁶ Ena yasana oqo ni Joritani, ena buca veibasai kei Peci-Piori ena vanua nei Sioni na tui kei Amoraiti, o koya sa tiko mai Esiboni, o koya era sa vakdruka ka samuta na Isireli ena nodra lako mai Ijipita.

⁴⁷ Era sa taura na nona vanua kei na vanua nei Oki na tui Pasani, e rua na tui ni Amoraiti e rau sa tiko ena tai oqo ni Joritani me donuya nai cadracadra ni matanisiga,

⁴⁸ Mai Aroea, ena bati ni uciwai na Amoni, ki na ulunivanua o Sioni (Erimoni),

⁴⁹ Kei na veivanua bucabuca kece ena tokalau ni Joritani, me yaco sara ki na waitui levu na Araba ena veiqakilo kei Pisaki.

CHAPTER 5

Sa kacivi ira na Isireli o Mosese ka tukuna vei ira: "mo ni rogoca na Isireli, nai lesilesi kei na lewa, au sa cavuta mo ni rogoca ena siga oqo, mo ni vulica ka qarauna mo ni cakava.

² "Na Kalou o Jiova sa cakava na nona veiyalayalati kei keda mai Orepi.

³ "Sa Sega ni cakava na veiyalayalati oqo kei ira na noda qase, kei keda ga, sa tiko oqo ena siga e dai. Oi keda kece sa bula tiko.

⁴ "Sa veivosaki vata kei kemuni o Jiova ena matana votu ena ulunivanua mai na loma ni bukawaqa.

⁵ "Au a tucake tu ena kemuni veimama vata kei na Kalou, me'u tukuna vei kemuni na vosa ni Kalou; ni kemuni sa rere sara ena vuku ni bukawaqa yameyame caudre, o ni sa sega ni lako cake ki na ulunivanua, sa tukuna kina na Kalou:

⁶ 'Sai Au na nomudou Kalou o Jiova, Au sa kauti kemudou tani mai na vanua o Ijipita na vale ni veivakabobulataki.

⁷ 'Me kua tale ni dua na nomudou Kalou, oi Au duadua ga.

⁸ 'Me kua ni dua e cakava vua e dua na Kalou ceuti " se dua ga na ka e ceuti me vakatautauvatataki ki na vei ka mai lomalagi e cake, se vuravura era, se ena rukui vuravura;

⁹ Me kua ni dua e lotu kina se qarava. Ni sai Au o Jiova na Kalou vuvu, sa drodro vakayawa sara na noqu dau sauma na nodra caka cala na tama, me yacova sara na i

katolu kei nai ka va ni tabatamata ni nodra era sa cati au,

10 Au na vakaraitaka na Noqu yalololoma ki nai tabatamata e vakaudolu, ki vei ira sa lomani Au ka maroroya na Noqu i vakaro.

11 'Mo ni kakua ni taura vakamamada na yaca ni Kalou o Jiova se vakawaletaka, o Jiova ena beitaki ira sa beca na Kalou kei na yacana.

12 'Mo ni maroroya ka vakatabuya na Siga ni vakacecegu, me vaka sa vakaroti kemuni kina o Jiova.

13 E ono na siga mo ni cakacaka kina,

14 Ia, nai kavitu ni siga, na Siga ni Vakacecegu nei Jiova na nomuni Kalou. Mo ni kua ni cakava kina e dua na cakacaka, oi kemuni se o ira na luvemuni tagane se yalewa, se o ira na nomuni tamata vei qaravi, se o ira na nomuni bulumakau, se na Asa se na manumanu yavai va cava ga, se me dua na vulagi cava ga sa tiko ena nomuni matamata, me ra vakacegu talega na nomuni dauveiqaravi tagane se yalewa me vakataki kemuni.

15 Mo ni nanuma, ni kemuni talega, a bobula tu mai Ijipita, na Kalou o Jiova sa qai kauti kemuni tani mai kea, ena ligana kaukauwa sa dodo tiko yani; o koya oqo sa vakaroti kemuni kina na Kalou, mo ni maroroya na Siga ni Vakacecegu.

16 'Mo ni dokai ira na tamamuni kei ira na tinamuni, me vaka sa vakarota veikemuni na Kalou o Jiova, me balavu kina na nomuni veisiga, me vinaka kina veikemuni ena vanua sa solia o Jiova na nomuni Kalou mo ni taukena.

17 'Mo ni kakua ni laba.

18 'Mo ni kakua ni ia na veibutakoci.

19 'Mo ni kakua ni butako.

20 'Mo ni kakua ni beitaka vakai lasu na wekamuni.

21 'Mo ni kakua ni butakoca se kocova na watina na wekamuni; mo ni kua ni kocova na nona vale se veiteitei se nona dauveiqaravi tagane se yalewa, se nona manumanu susu, se dua ga na ka sa nona na wekamu.'

22 "Na vosa kece i Jiova oqo mo cavuta e matadra kece nai soqosoqo levu, mai na ulunivanua ena loma ni bukawaqa caucaudre mai na o kei na butobuto loaloa kei na domo rogo levu sa qai sega tale ni vakuria. Sa qai vola kece oqori ena rua na vatu raraba, ka solia, mai vei au.

23 "Ni o ni sa rogoca na domo mai na loma ni butobuto ni o ni sa tiko ena ulunivanua sa kama caucaudre tiko, mo ni lako mai vei au, oi kemuni kece nai liuliu ni veiyavusa kei ira na qase.

24 "O ni sa tukuna: 'Sa dina sara na Kalou o Jiova sa vakaraitaka vei keimami na nona lagilagi kei na nona cecere, ka keimami sa rogoca na domona mai na loma ni bukawaqa yameyame caucaudre. Keimami sa kila ena siga oqo ni vosa mai na Kalou vei ira na tamata, ia, e se rawa ni na bula ga.

25 'O koya oqo, ena cava me keimami mate kina? Na bukawaqa levu oqo ena kani keimami kevaka keimami sa rogoca na domo ni Kalou o Jiova, ka keimami na mate.

26 'Se, o cei sa tiko ena yago oqori, ni sa rogoca na Kalou ni a vosa mai ena loma ni bukawaqa yameyame caucaudre me vakataki keimami, me qai bula?

27 'Mo ni lako voleka ka rogoca na ka kecega sa via tukuna na Kalou o Jiova ka mai tukuna vei keimami na ka kecega sa tukuna na Kalou o Jiova vei kemuni me keimami rogoca ka cakava.'

28 "O Jiova sa mani rogoca na veika sa tukuna na gusumuni, ni o ni sa vosa mai vei au, sa vosa kina vei au o Jiova: 'Au sa rogoca na domodra na tamata oqo sa vosa tiko vei iko. Sa vinaka ka dodonu taucoko na vei ka era sa tukuna.

- ²⁹ 'Sa dina, sa tiko vei ira oqo na yalo sa rerevaka na Kalou ka sa maroroya tikoga na Noqu i vakaro, ena vinaka vei ira kei ira talega na luvedra me sega ni mudu!
- ³⁰ 'Mo lako ka tukuna vei ira, "mo ni lesu, tale ki na nomuni keba."
- ³¹ 'Ia, vei iko Mosese, mo tucake tu e yasaqu, Au na qai tukuna vei iko na Noqu i vakaro na Noqu i lesilesi, kei na Noqu lewa, mo na vakavulica vei ira na tamata, me ra muria ena vanua sa soli vei ira me ra taukena.'
- ³² "O koya oqo mo qarauna vinaka mo cakava me vaka sa vakaroti iko kina o Jiova na nomu Kalou; mo kua ni lako vakatikitiki, se ki nai matau se ki nai mawi.
- ³³ "Mo ni muri ena sala sa vakarota veikemuni o Jiova na nomuni Kalou, mo ni bula kina ka vinaka kina, me dede kina na nomuni bula ena vanua o ni na taukena.

CHAPTER 6

- "O**qo nai vakaro kei na i lesilesi kei na lewa, sa solia o Jiova na nomuni Kalou mo ni vakavulici kina, mo ni muria ena vanua o ni sa na takosova mo ni taukena,
- ² "Mo ni rerevaki Jiova na nomuni Kalou, Mo ni maroroya kecega na Nona i lesilesi kei na Nona i vakaro au sa vakarota vei kemuni kei ira na luvemuni kei ira na makubumuni, ena veisiga kece ni nomuni bula, mo ni na bula vakadede kina.
- ³ "Oqo mo ni rogoca na Isireli, mo ni qarauna ka muria na vosa ni Kalou, me rawa ni vinaka kina veikemuni, mo ni vakalewevuqataki kina, me vaka sa yalataka oti veikemuni o Jiova na nodra Kalou na nomuni qase " 'Ena vanua sa drodro kina na sucu kei na oni.'
- ⁴ "Mo ni rogoca na Isireli, o Jiova na noda Kalou, o Jiova sa dua ga!
- ⁵ "Mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou ena yalomuni taucoko, ena lomani taucoko kei na nomuni kaukauwa taucoko.
- ⁶ "Na vosa au sa vakarota vei kemuni e daidai, me tikoga ena yalomuni.
- ⁷ "Mo ni vakavulica sara vakavinaka vei ira na luvemuni, mo ni tukuna tiko vei ira ni o ni sa tiko mai vale, ni o ni sa lako talega ena sala, ni o ni sa davo koto kei na nomuni sa duri cake talega.
- ⁸ "Me vesuki talega ena liga me i vakatakitakila ena yadre talega ena maliwa ni mata.
- ⁹ "Me volai ena duru ni katuba ni nomuni veivale kei na nomuni matamata talega.
- ¹⁰ "Ena gauna sa na kauti kemuni kina o Jiova na nomuni Kalou ki na vanua sa solia vei kemuni, na vanua sa yalayala kina vei Eparama, Aisake kei Jekope, me solia vei kemuni na vanua levu ka rairai vinaka na kena veikoro, na veikoro o ni a sega ni tara,
- ¹¹ "Na veivale sa sinai kina na veika vivinaka o ni a sega ni buno kina, na vei mata ni wai vinaka, o ni a sega ni kelia, na veivaini kei na vei olive o ni a sega ni tea"o ni sa kania ka mamau "
- ¹² "Mo ni qarauna, de o ni qai guilecava na Kalou o Jiova, o koya sa kauti kemuni tani mai Ijipita, mai na vale ni veivakabobulataki.
- ¹³ "Mo ni rerevaki Jiova na Nomuni Kalou, ka qaravi koya ka yalayala tiko ena vukuni yacana.
- ¹⁴ "Mo ni kua ni lakovi ira na Kalou tani, na nodra Kalou na tamata era sa tiko vata kei kemuni
- ¹⁵ "(Ni sa Kalou vuvu o Jiova na nomuni Kalou o Koya sa tiko vata kei kemuni), de qai tarai kemuni na cudru ni Kalou o Jiova ka vakarusai kemuni mai na matai vuravura.
- ¹⁶ "Mo ni kakua ni vakatovolei Jiova na nomuni Kalou, me vaka o ni a vakayacora vua mai Masa.

17 "E dodonu mo ni qarauna ka maroroya vakavinaka nai vakaro kece i Jiova na nomuni Kalou, na Nona i tukutuku kei na Nona i lesilesi o koya sa vakaroti veikemuni.

18 "Mo ni cakava talega na veika e dodonu ka vinaka ena matai Jiova, me vinaka kina veikemuni, mo ni lako kina ka taukena na vanua sa yalayala kina o Jiova vei ira na tamamuni,

19 "Me ra cemuri kina na meca kece sa tu e matamuni, me vaka sa vosa kina o Jiova.

20 "Ni ra sa tarogi kemuni o ira na luvemuni ena veisiga mai muri ka vaka: 'Na cava nai balebale ni tukutuku, lesilesi kei na lewa sa vakarota veikemuni na Kalou o Jiova?'

21 "Mo ni qai tukuna vei ira: 'Keimami a bobula nei Fero mai Ijipita, ka sa kauti keimami tani mai kea o Jiova ena ligana kaukauwa;

22 'Sa vakatakila o Jiova nai vakatakilakila ena matai keimami, sa levu ka ca sara ena matadra na kai Ijipita, vei Fero kei na nona vuvale.

23 'Sa kauti keimami tani mai kea, me keimami curu mai ki ke, ka solia vei keimami na vanua sa bubului kina vei ira na neimami qase.

24 'Sa qai vakarota vei keimami o Jiova me keimami muria nai lesilesi kece oqo, me keimami rerevaki Jiova me keimami vinaka kina, me maroroi ka vakabulai keimami tiko, me yacova mai oqo.

25 'Sa dodonu kina vei keda, meda qarauna vakavinaka na noda muria nai vakaro kece oqo ena mata ni Kalou, me vaka sa vakarota vei keda o Koya.'

CHAPTER 7

"Ni sa kauti kemuni mai o Jiova na nomuni Kalou ena vanua o ni lakova me taukena, ka sa vakasavi ira na veimatanitu e matamuni, o ira na Itaiti, na Kirikasaiti, na Amoraiti, na Kenanaiti, na Perisaiti, na Ivaiti na Jepusaiti, e vitu na matanitu lelevu ka kaukauwa mai vei kemuni.

2 "Ena gauna sa soli ira kina vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, mo ni valuti ira ka vakarusai ira. Me kua ni dua na veidinadinati kei ira, se, mo ni na vakaraitaka vei ira na yalololoma.

3 "Se mo ni vakawati vata kei ira. Mo ni kua ni solia vei ira na luvemuni yalewa me watidra na luvedra tagane, se o ira na luvedra yalewa me watidra na luvemuni tagane.

4 "Era na vukica na luvemuni tagane, me ra kua ni muri Au, me ra qarauna na Kalou tani, me tubu kina na Nona cudru ka vakarusai kemuni vakasauri.

5 "Ia, mo ni raica oqo: Mo ni vakarusa na nodra i cabocabo ni soro, mo ni vorolaka na nodra veiduru tabu, me vakadavori na nodra matakau kei na veika kece sa ceuti me vakamai.

6 "Ni sai kemuni na kawa ni tamata tabu vua na Kalou o Jiova sa digitaki kemuni, me dua na kawa tamata tabu me Nona, e dua nai yau vuni ka talei, sai kemuni, ena delai vuravura oqo.

7 "O Jiova, sa sega ni lomani kemuni se digitaki kemuni baleta ni o ni sa lewe levu mai vei ira tale eso, o ni sa tiko duadua e ra mai vei ira kece na tamata;

8 "Ia, baleta ni sa lomani kemuni o Jiova, baleta ni sa maroroya tiko ga na nona veiyalayalati kei ira na nomuni qase, o Jiova sa kauti kemuni mai ena ligana kaukauwa, o voli kemuni lesu mai na vale ni veivakabobulataki, mai na liga i Fero na tui Ijipita.

9 "O koya oqo, mo ni kila, na Kalou o Jiova, sa Kalou o Koya, na Kalou dina ka dau dina, o Koya sa maroroya na Nona veiyalayalati me yacova nai tabatamata e udolu, sa vakatalega kina na Nona yalololoma vei ira sa lomani Koya ka dau maroroya na Nona i

vakaro kecega;

10 "Sa dau sauma lesu vei ira sa cati Koya ki na matadra sara ga, me vakarusai ira. Ena sega tale ni vakalaiva, vei ira ena matana votu.

11 "O Koya oqo, mo ni maroroya nai vunau, nai lesilesi kei na lewa kecega sa vakaroti vei kemuni ena siga oqo, ka muria.

12 "Ena yaco na veika oqo, baleta ni kemuni sa vakarorogo ki na lewa ka maroroya, ka muria me yaco talega kina me maroroya na Kalou o Jiova na Nona veiyalayalati kei na Nona yalololoma sa yalataka vei ira na nomuni qase.

13 "E na lomani kemuni, ka vakasaututaki kemuni, ka vakalewevuqataki kemuni; ena vakalouvinakataka na vua ni ketemuni kei na vuata ni vanua, na sila kei na waini vou, na waiwai, ena vakalevutaka na bulumakau kei na vua ni nomuni manumanu yavai va kecega, ena vanua sa bubului ki na me solia vei kemuni.

14 "O ni na vakalouvinakataki vakalevu cake mai vei ira na tamata kecega; ena sega ni dua na tagane se na yalewa ena yava ena kemudou maliwa, sa vakatalega kina na nomudou manumanu susu.

15 "O Jiova, ena kauta tani mai na kemudou maliwa na mate ca kecega, ena sega ni vakararawataki kemudou e na dua na mate ca mai Ijipita; me vaka ga o ni sa kila, ia ena tala kecega na veika ca oqori vei ira sa cati kemuni.

16 "O ni na vakarusai ira kece na tamata sa solia vei kemuni na Kalou o Jiova; na matamuni ena sega ni lomani ira; se na nodra Kalou mo ni qarava, oqori sa tu ga mei cori se kemuni dai mo ni vesuki kina.

17 "Kevaka o ni sa tukuna e yalomuni, 'Era sa matanitu cecere o ira oqo; me keimami rawai ira vakacava? '"

18 "Mo ni kua ni rerevaki ira, mo ni nanuma ga na cava sa cakava na Kalou o Jiova vei Fero kei ira kece e Ijipita:

19 "Na veivakatovolei levu o koya sa raica na matamuni, na vakatakilakila kei na veika lelevu, na liga kaukauwa sa dau dodo yani, o koya sa kauti kemuni tani mai kina na Kalou o Jiova. Ena cakava talega vakakina na Kalou o Jiova vei ira kece o ni sa dau rerevaka.

20 "Na Kalou o Jiova ena vakatala vei ira na pi, me yacova ni ra sa vakarusai kece o ira sa vo, kei ira sa vunitaki ira.

21 "Mo ni kua sara ni rerevaki ira; ni sa tiko vaka kei kemuni o Jiova na Kalou levu ka vinaka.

22 "Na Kalou o Jiova ena vakasavi ira tani na veimatanitu oqo, e matamuni, vaka lailai eke ka vakalailai mai kea; o ni na sega ni rawa ni cakava ena dua ga na gauna na nodra vakarusai, de ra qai lewe levu mai na manumanu kila ni vanua vei kemuni.

23 "Ia, na Kalou o Jiova ena soli ira vei kemuni, o ni na vakadrukai ira me yacova sara ni ra sa vakarusai.

24 "Ena soli ira talega na nodra tui veikemuni, o ni na vakarusa na yacadra mai na ruku i lomalagi; ena sega tale ni dua e tu rawa e matamuni, me yacova ni kemuni sa vakarusai ira kece.

25 "O ni na vakama na matakau ceuti kecega, o ni na sega ni kocova na koula se na siliva sa tu kina, se mo ni na kauta vei kemuni, de o ni na qai corito ka vesuki kina; ni sa ka ca sara oqo vei Jiova na nomuni Kalou.

26 "Mo ni kakua ni kauta mai e dua na ka vakasisila ena nomuni vale, de o ni na vakagolei ki na rusa me vaka na ka vakasisila; mo ni sa cata sara ka besetaka, ni sa veika oqo sa ia kina veivakarusai.

CHAPTER 8

"Nai vakaro kece, au sa vakarota vei kemuni e daidai, mo ni qarauna ka muria, me rawa ni o ni bula kina ka tubu me lewevuqa, ka lako mo ni taukena na vanua sa yalataka me solia vei ira na nomuni qase.

² "Mo ni nanuma talega oqo, ni o Jiova na nomuni Kalou sa liutaki kemuni mai ena sala taucoko oqo mai na vanua liwa, me vakamalumalumutaki kemuni ka vakatovolei kemuni, me kila se sa cava na ka e tiko e yalomuni, se o ni sa via maroroya na nona i vakaro se sega.

³ "Sa vakamalumalumutaki kemuni o Koya, sa vakatara mo ni via kana, ka qai vakani kemuni ena mana, o koya o ni sa sega ni kila se o ira talega na nomuni qase, me rawa kina vua me vakatakila vei kemuni, ni sa sega ni bula na tamata ena madrai duadua ga, mai na vosa ga sa lako mai ena gusu i Jiova.

⁴ "Sa sega ni madra mai na nomuni i sulu mai na yagomuni, se sa bobota mai na yavamuni ena vasagavulu na yabaki sa oti oqo.

⁵ "Mo ni kila ga oqo ena yalomuni, o ya kevaka sa kuitataka e dua na tama na luvena, sa cakava vaka kina na Kalou vei kemuni.

⁶ "O koya oqo, e dodonu moni maroroya nai vakaro nei Jiova na nomuni Kalou, ka lako ena Nona sala ka rerevaki Koya.

⁷ "Ni o Jiova na nomuni Kalou, sa kauti kemuni mai oqo ki na dua na vanua vinaka, na vanua sa drodro kina na wai, sa vure kina na wai, sa vure tkoga na wai ka drodro yani ki na veibuca, mai na veidelana talega;

⁸ "Na vanua ni witi kei na parile, na vaini kei na lolo, kei na pamekareneti, na vanua ni waiwai olive kei na oni;

⁹ "Na vanua o na kana madrai kina ka sa sinai tu ga, na vanua ni mamau; na vanua sa kaukamea na kena vatu, ena kena veidelana sa tu kina na uma varasa.

¹⁰ "Ni o ni sa kana ka mamau, e dodonu mo ni vakacaucautaki Jiova na nomuni Kalou ena vuku ni vanua vinaka sa solia vei kemuni.

¹¹ "Mo ni qarauna de o ni guilecavi Jiova na nomuni Kalou, ena nomuni sega ni maroroya na Nona i vakaro, na Nona lewa, na Nona i lesilesi o koya au sa vakarota veikemuni e daidai,

¹² "BaletaOni o ni sa kana ka mamau, ka tara na veivale vivinaka o ni sa dui tiko kina;

¹³ "Ni sa levu tikoga mai na nomuni manumanu susu, sa levu talega na nomuni siliva kei na koula, na nomuni veika kecega ena vakalevutaki;

¹⁴ "Sa na yaco mai na dokadoka ka o ni na guilecavi Jiova kina na nomuni Kalou o Koya a kauti kemuni tani mai Ijipita na vanua ni veivakabobulataki;

¹⁵ "Sa liutaki kemuni mai ena nomuni curuma na dredre kei na rerevaki ni vanua liwa, na vanua era sa tu kina na gata daukata, na batibasaga gaga, na qele sa via gunu tu ga, qai sega tu na wai; ia na wai qai kacabote mai na veivatu qiwa;

¹⁶ "Sa vakani kemuni mai na vanua liwa ena mana, oqo era sa sega ni kila na tamamuni, me rawa kina ni vakamalumalumutaki kemuni ka vakatovolei kemuni, mo ni na vinaka kina e muri.

¹⁷ "O ni na qai tukuna kina ena yalomuni, 'Na noqu kaukauwa kei na kaukauwa ni ligaqu au sa rawata kina na veika oqo.'

¹⁸ "Mo ni nanumi Jiova na nomuni Kalou, ni sai Koya sa solia veikemuni na kaukauwa mo ni rawata kina nai yau, me na vakadeitaka kina o Koya na Nona veiyalayalati sa yalataka o Koya vei ira na Nomuni qase, me vaka ena siga oqo.

¹⁹ "Mo ni qarauna tikoga de qai yaco mo ni guilecavi Jiova na nomuni Kalou ka muri ira na Kalou tani ka qaravi ira ka cuva vei ira, au sa cavuta veikemuni oqo, e ni kua, ni o ni na rusa vakaidina.

²⁰ "Me vaka na veimatanitu sa vakarusai ira o Jiova e matamuni, o ni na rusa vakakina baleta ni o ni sa sega ni talairawarawa ki na domo i Jiova na nomuni Kalou.

CHAPTER 9

"Mo ni rogoca na Isireli: mo ni takosova na Joritani ni kua, oqo ni lako ka valuta me qeavu na veimatanitu lelevu ka kaukauwa vei kemuni, na veikoro lelevu ka cecere sara ki lomalagi,

² "E so na tamata lelevu qai babalavu, na kawa i Anaki, o ni sa kilai ira oqo, o ira oqo, o ni sa rogoca ni a tukuni kina, 'O cei ena tu rawa ena matadra na kawa i Anaki?'

³ "Mo ni kila oqo, na Kalou o Jiova sai Koya sa liu tiko e matamuni me vaka na bukawaqa caucaudre sa kana voli. Ena vakarusai ira o Koya ka kauti ira sobu mai veikemuni; me rawa ni o ni cemuri ira ka vakarusai ira vakatotolo, me vaka sa tukuna oti veikemuni o Jiova.

⁴ "Ni kakua ni nanuma ena yalomuni ni sa cakava na veika oqo na Kalou o Jiova baleta ni o ni sa yalododonu ka sa kauti kemuni mai mo ni mai taukena na vanua oqo; baleta ka na nodra dukadukali na veimatanitu oqo sa vakasavi ira kina o Jiova mai matanitu.

⁵ "Sa sega ni baleta na nomuni yalododonu se na dodonu sara ni yalomuni o ni na lako kina ka taukena na nodra vanua, ia, baleta ga na nodra i valavala vakasisila na veimatanitu oqo sa cemuri ira kina o Jiova na nomuni Kalou mai na matamuni, me rawa ni vakayacora kina na Nona vosa sa yalataka vei Eparama, vei Aisake, vei Jekope na tamamuni.

⁶ "Mo ni kila ni sa sega ni solia vei kemuni na Kalou o Jiova na vanua vinaka oqo mo ni taukena baleta na nomuni yalododonu, ni sai kemuni na tamata domo qa.

⁷ "Mo ni nanuma ka kua ni guilecava ena nomuni vakacudrui Jiova na nomuni Kalou ena vanua liwa, tekivu sara ena nomuni biuti ljiipita mai, me yaco sara mai ki ke o ni sa talaidredre tikoga vei Jiova.

⁸ "Mai Orepi talega o ni sa vakacudrui Jiova vakaca, sara, sa cudru vakaidina kina me vakarusai kemuni.

⁹ "Ni'u sa lako cake ki na ulunivanua me'u la'ki kauta mai na vatu ni Vunau, na vatu ni veiyalayalati sa cakava vata kei kemuni o Jiova, au a tiko mai na ulunivanua me vasagavulu na siga ka vasagavulu na bogi, au a sega ni kania e dua na madrai se gunuva e dua na wai.

¹⁰ "O Jiova sa solia mai vei au e rua na vatu sa solia ena qaqalo ni liga ni Kalou, sa volai kece kina na vosa sa vosataka vei kemuni mai na ulunivanua ena loma ni bukawaqa caucaudre ena siga o ni sa soqoni vata kina.

¹¹ "Sa yaco oqo ni sa oti e vasagavulu na siga kei na vasagavulu na bogi, sa solia vei au o Jiova e rua nai taba ni vatu, na taba vatu ni veiyalayalati.

¹² "Sa tukuna vei au o Jiova, 'Tucake lako yani vakatotolo, o ira na nomu tamata o a kauti ira mai ljiipita era sa cakacaka vakaca; e ra sa vuki tani vakatotolo mai na sala Au a vakarota vei ira; e ra sa cakava vei ira na ka e bulia na liga.'

¹³ "Na Kalou talega sa tukuna mai vei au ka vaka, 'Au sa raici ira na tamata oqo, sa dina, era sa tamata domo qa.'

¹⁴ 'Laivi Au mada, Me'u vakarusai ira na tamata oqo ka bokoca na yacadra mai na ruku i

lomalagi; ka Au na cakava vei iko e dua na matanitu e kaukauwa ka vinaka cake mai vei ira.'

15 "Au sa qai vuki ka gole sobu mai na ulunivanua ka sa kama tu ka yameyame na ulunivanua au sa taura tu e ligaqu na i taba vatu ruarua ni veiyalayalati.

16 "Au a qai rai mai, ka raica ni o ni sa valavala ca tale tiko vei Jiova na nomuni Kalou"o ni sa cakava tale tiko vei Kemuni e dua na bulumakau uma, o ni sa rui vuki tani vakatoto mai na veika sa vakaroti mai vei Jiova.

17 "Au a qai viritaki mai na vatu ni taba sa tu e ligaqu, ka sa qai ka vorovoro e matamuni.

18 "Au a cuva vakatobuicu e mata i Jiova, me vaka ga e liu, me vasagavulu na siga ka vasagavulu na bogi; au a sega ni kana se gunu baleta na nomuni valavala ca o ni sa cakava ena nomuni cakacaka vakasisila ena mata i Jiova ka vakayavalati Koya me cudru mai.

19 "Au sa rere vakalevu ena cudru, sa cudruvi kemuni kina o Jiova me vakarusai kemuni. Ia o Jiova sa vakarorogo vei au ena gauna o ya.

20 "O Jiova sa cudruvi Eroni vakalevu ka sa dodonu me vakarusai koya, au sa masulaki Eroni ena gauna vata ga o ya.

21 "Au sa taura na nomuni valavala ca, na matakau bulumakau o ni sa bulia, au sa vakama ena bukawaqa ka vurunania me yacova ni ra sa vaka na kuvunisoso, ka au sa qai viritaki, ki na wai drodro sa lako mai na ulunivanua.

22 "Mai Tabera kei Manasa kei Kiboroci Atara o ni sa vakacudruya na Kalou me cudru vakalevu.

23 "Sa vaka kina, ni sa vakatalai kemuni o Jiova mai Ketesa Bania, ka vaka, 'Mo ni lako cake ka taukena na vanua sa soli vei kemuni.' O ni sa qai talaidredre ki nai vakaro i Jiova na nomuni Kalou, o ni sa sega ni vakabauti koya, se, via rogoca na domona.

24 "O ni sa rui talaidredre vei Jiova mai na siga au sa kilai kemuni kina.

25 "Au sa vakararawataki au kina ena mata ni Kalou me vasagavulu na siga kei na vasagavulu na bogi, au sa vakararawataki au tiko kina, ni sa tukuna tiko ga o Jiova, ni na vakarusai kemuni.

26 "Au sa masu vei Jiova ka vaka, 'I Jiova na Kalou mo ni kua ni vakarusai ira na Nomuni tamata na Nomuni votavota, o ira o ni sa voli ira ena nomuni levu vakaidina, o ira, o ni sa kauti ira tani mai Ijipita ena Ligamuni kaukauwa vakaidina.

27 'Mo ni nanumi ira na Nomuni tamata, o Eparama, Aisake kei Jekope; Mo ni kua ni raica na nodra yalo kaukauwa na tamata oqo, na nodra cakacaka vakasisila se na nodra i valavala ca,

28 'De ra qai vosa na vanua o ni sa kauti keimami mai kina ka tukuna, "Baleta ni sa sega ni rawa vua na Kalou me kauti ira ki na vanua sa yalataka vei ira, sa cati ira o Koya ka sa kauti ira mai oqo ki na vanua liwa me vakamatei ira kina."

29 'Ia era sa Nomuni tamata ga era sa Nomuni votavota ga, o ni sa kauti ira mai ena Ligamuni kaukauwa kei na Ligamuni sa dodo tiko ga.'

CHAPTER 10

"Ena gauna o ya sa vosa vei au o Jiova, 'Cakava mai e rua na vatu ni taba me vaka na kena i matai, ka lako cake mai vei Au ki na ulunivanua ka cakava vei iko e dua na kato kau.

2 'Au na vola ena vatu e rua oqori na veika e a volai ga kina e liu, o a qai voroka, mo qai biuta oqori ki na Kato.'

- ³ "Au sa cakava sara na kato ena kau Akonia, au sa vakarautaka talega na vatu ni taba e rua me vaka na kena i matai, ka lako cake ki na ulunivanua kei na rua na vatu oqori e ligaqu.
- ⁴ "Sa volavola o Jiova ena vatu oqori me vaka ga na ka e a volai kina e liu, nai Vakaro e Tini, o koya e a vosataka vei kemuni o Jiova mai na ulunivanua ena loma ni bukawaqa ena siga ni vakasoqoni vata; ka sa solia mai vei au o Jiova.
- ⁵ "Au sa qai lako sobu mai na ulunivanua ka biuta na vatu e rua ena loma ni kato au sa cakava ga; sa yaco ga koya me vaka sa vakarota vei au o Jiova."
- ⁶ (O ira na gone ni Isireli era sa lako mai na mata ni wai mai Beni Jakani ki Masera. Oqo na vanua sa qai mai mate kina o Eroni ka bulu kina; eke sa mai veiqaravi kina o Iliesa me vaka na bete levu me kena i sosomi.
- ⁷ Mai kea era sa gole sara yani ki Qutiqota, mai Qutiqota ki Jotibaya na vanua ni veiuciwai ni wai.
- ⁸ O Jiova ena gauna o ya sa tawasei ira na Livai me ra vakatawa tiko na kato ni veiyalayalati nei Jiova, me ra tucake tu ena mata ni Kalou ka cakacaka vua, ka vakacaucautaka tiko na Yacana me yacova na siga oqo.
- ⁹ O Livai sa sega na nona i wasewase ni vanua se nona i votavota mai vei ira na tacina; o Jiova ga sa nona i votavota, me vaka ga sa yalataka vua o Jiova na nona Kalou.)
- ¹⁰ "Me vaka na matai ni gauna, au sa tiko ga mai na ulunivanua me vasagavulu na siga ka vasagavulu na bogi, sa rogoci au talega ena gauna o ya o Jiova me kua ni vakarusai kemuni.
- ¹¹ "Sa vosa vei au o Jiova ka vaka: 'Mo tucake ka tekivu lako e matadra na tamata, me rawa ni na lako yani ka taukena na vanua au a yalataka vei ira na nodra qase me'u solia vei ira.'
- ¹² "Oqo oi kemuni na Isireli, na cava sara mada sa vinakata mai vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou? Mo ni rerevaki Jiova ga na nomuni Kalou, mo ni lako voli ena nona sala, mo ni lomani koya, mo ni qaravi Jiova na nomuni Kalou ena yalomuni taucoko kei na lomamu kecega,
- ¹³ "Ka maroroya nai vakaro kecega i Jiova kei na Nona i lesilesi au sa vakarota vei kemuni e daidai, mo ni vinaka kina?
- ¹⁴ "Sa dina sara, o lomalagi kei lomalagi e cake sara sa Nona na Kalou o Jiova, o vuravura talega kei na ka kecega sa sinai kina.
- ¹⁵ "O Jiova sa marautaki ira ga na tamamuni, me lomani ira; sa digitaki ira na nodra kawa sa muri ira, sai kemuni, mai vei ira kece na tamata, me vaka ena siga oqo.
- ¹⁶ "O koya oqo, mo ni ciliva na mata ni yalomuni ka mo ni kakua ni vakadomoqa tale.
- ¹⁷ "Ni o Jiova na nomuni Kalou, sa Kalou ni Kalou, ka Turaga ni turaga, na Kalou qaqa, cecere ka levu, sa rui totoka, sa sega ni veivakaduiduitaki ka sa sega ni taura na ka ni vei vaqumi.
- ¹⁸ "Sa lewa vakadodonu vei ira na luveniyali kei ira na yada; sa lomani ira na vulagi, sa solia vei koya na kakana kei nai sulu.
- ¹⁹ "O koya oqo, mo ni lomani ira na vulagi, ni o ni a tu vakavulagi mai Ijipita.
- ²⁰ "Mo ni rerevaki Jiova na nomuni Kalou; mo ni qaravi Koya, sai koya ga mo ni taura matua, ka bubului ga ena yacana.
- ²¹ "Sai koya ga na nomuni lagilagi, ka sa nomuni Kalou ga o Koya, sai Koya ga sa cakava

vei Kemuni na veika lelevu ka vinaka o koya sa raica oti na matamuni.

²² "Era sa lako sobu ki Ijipita na tamamuni kei na vitusagavulu na tamata, ia oqo sa vakayacora o Koya mo ni vaka na kalokalo ni lomalagi na kemuni lewe levu.

CHAPTER 11

"O koya oqo mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou ka maroroya na Nona i tukutuku, na Nona i lesilesi, na Nona lewa, kei na Nona i vakaro kecega.

² "Mo ni kila ena siga oqo Ni'u sa sega ni vosa vei ira na luvemuni, o ira sa sega ni kila, era sa sega talega ni raica na Nona veitotogitaki na Kalou o Jiova, na Nona cecere, na Nona qaqa kei na ligana kaukauwa sa dodo tiko yani "

³ "Na Nona mana kei na Nona cakacaka sa cakava mai Ijipita kivei Fero na tui;

⁴ "Na veika e cakava vei ira na mataivalu ni Ijipita, na nodra ose kei na kena kareti ena Nona cakava na Wasawasa Damudamu me vakaluvuci ira ena nodra sa cicivi kemuni tiko mai, kei na nodra vakarusai;

⁵ "Na veika e cakava vei kemuni mai na vanua liwa me yacova ni o ni sa tiko oqo;

⁶ "Kei na veika se cakava vei Decani kei Abirama na luvei Eliapi na luvei Rupeni; ena kena tadola na qele, qai tilota ira na tamata, na nodra kawa, na nodra vale laca kei na ka kece era taukena ena kedra maliwa na Isireli "

⁷ "Na matamuni sa raica kece na veika lelevu sa cakava o Jiova na Kalou.

⁸ "O koya mo ni qai maroroya nai vakaro kece au sa vakarota veikemuni ena siga oqo, mo ni kaukauwa kina, ka lako, ka taukena na vanua o ni sa takosova tiko mo ni taukena,

⁹ "Me rawa ni o ni bula balavu kina ena vanua sa yalayala kina o Jiova me solia vei ira na nomuni qase, ki vei ira kei ira na nodra kawa, na vanua sa drodro kina na sucu kei na oni."

¹⁰ "Na vanua o ni sa lakova tiko oqori mo ni taukena, sa sega ni tautauvata kei na vanua o Ijipita o ni a lako mai kina, na vanua o ni a tea kina na sila, ka vakasuasutaka e yavamuni me vaka na veirourou;

¹¹ "Ia, o ni sa takosova oqo mo ni taukena, na vanua sa tu kina na veidelana kei na veibuca, sa gunuva tikoga na wai ni uca mai lomalagi,

¹² "Na vanua sa rui kauwaitaka vakalevu na Kalou o Jiova; sa tiko ga kina na matai Jiova na Kalou mai nai vakatekivu ni yabaki me yacova ni sa cava na yabaki.

¹³ 'Ena yaco kevaka o ni sa qarauna mo ni muria ka talairawarawa ki na Noqu vosa ka'u sa vakarota veikemuni e daidai, o ya mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou ka qaravi koya ena yalomuni kei na lomamuni taucoko.

¹⁴ 'Au na solia na uca ena kena gauna dodonu, na uca sa liu kei na uca qai tau e muri, me rawa ni o ni tamusuka kina na sila, na waini kei na waiwai.

¹⁵ 'Au na vakatubura na co ena nomuni vanua me ra kana kina na manumanu, me rawa ni o ni kana ka mamau tiko.'

¹⁶ "Mo ni qarauni kemuni vinaka ga, de qai vakaisini na yalomuni ka vuki tani me qarava na vei ka sa sega ni Kalou,

¹⁷ "De na qai tubu na cudru ni Kalou vei kemuni, me sogota na lomalagi me kua ni tau kina na uca, me kua ni solia na qele na vuana, me rawa ki na ni o ni rusa vakatotolo mai na vanua vinaka sa solia veikemuni o Jiova.

¹⁸ "Mo ni maroroya sara na vosa oqo ena yalomuni kei na lomamuni, mo ni vauca mei vakatakilakila ena ligamuni, me dua talega me vaka na i ubi e maliwa ni matamuni.

¹⁹ "Mo ni vakavulica vei ira na luvemuni, mo ni dauveivosaki kina ni kemuni sa dabe tiko e

lomanivale, ni kemuni sa lako tiko ena sala, ni, ni kemuni sa davo tiko, ni kemuni sa duri cake talega.

20 "Mo ni vola talega ena duru ni katuba ni nomuni vale, ena matamata ni nomuni vale talega,

21 "Me vakalevutaki kina na nomuni veisiga kei na nodra veisiga na luvemuni ena vanua sa yalataka vei ira na tamamuni, me solia vei ira, me vaka na veisiga vakalomalagi e vuravura.

22 "Kevaka o ni sa maroroya vakavinaka mai vakaro kece au sa vakarota veikemuni mo ni cakava " mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou ka lako e Nona sala ka mo ni kukube matua Vua"

23 "Na Kalou ena cemuri ira kece na veimatanitu mai matamuni, ka o ni na vakasesea na veimatanitu lelevu ka qaqa oqo mai vei kemuni.

24 "Na vanua kece sa butuka na yavamuni sa na nomuni, mai na vanua liwa ki Lapanoni, mai na uciwai levu na Uferetisi, me yaco sara ki na Wasawasa mai na Ra nai yalayala ni nomuni vanua.

25 "E na sega ni dua e tagane me tu rawa e matamuni, na Kalou o Jiova ena biuta na kemuni rogorogo kei na dua na rere levu ena vanua kecega o ni sa butuka, me vaka ga sa vosa kina vei kemuni o Koya.

26 "Au sa tauca e matamuni na kalouvinaka kei na kalouca:

27 "Na kalouvinaka kevaka o ni sa vakarorogo ka muria nai vakaro kece i Jiova na nomuni Kalou, au sa vakarota e daidai;

28 "Na kalouca kevaka o ni sa bese ni talairawarawa ki nai vakaro i Jiova na nomuni Kalou sa tauci veikemuni e daidai ka muria na Kalou tani eso, o ni a sega tu ni kila.

29 "Ena qai yaco ni sa kauti kemuni mai o Jiova na nomuni Kalou kina vanua o ni sa lakova tiko oqori me taukena, mo ni biuta na kalouvinaka ena ulunivanua o Kerisimi kei na kalouca ena ulunivanua o Ipali.

30 "Era sa sega beka ni tiko mai na tai kadua ni Joritani me vaka ki na dromudromu ni matanisiga, ena nodra vanua na kai Kenani era sa tiko ena veibasai ni buca mai Kilikali; ena yasa ni veivunikau mai More?

31 "O ni na takosova na Joritani ka o ni na lako me taukena na vanua sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou, o ni na taukena ka tiko kina.

32 "O ni na qarauna kina me maroroya nai lesilesi kece kei na lewa kece, au sa biuta veikemuni ena siga oqo.

CHAPTER 12

"Oqo nai lesilesi kei na lewa, sa soli tiko mai moni maroroya vakavinaka ena vanua sa solia vei kemuni na Kalou o Jiova ni nomuni qase mo ni taukena, ena veisiga kece o ni sa bula kina e vuravura.

2 "Mo ni vakarusa kece na veivanua era sa dau qaravi Kalou kina na veimatanitu oqo, ena veiulunivanua, ena veidelana se ena ruku ni veivunikau.

3 "Mo ni vakarusa na nodra veicabocabo ni soro, me musuki na nodra veiduru tabu ka vakamai na nodra matakau, me laulauta na nodra veika kece sa ceuti, ka me vakarusai talega na yacadra mai kea.

4 "Mo ni kua ni lotu vei Jiova na nomuni Kalou ena veika oqo.

5 "Mo ni vakasaqara ga na vanua sa digitaka o Jiova, mai na nomuni veiyavusa kece, me biuta kina na Yacana ena Nona i tikotiko, e kea mo ni lako kina.

⁶ "Mo ni kauta ki kea na nomuni i soro kama kece, nai madrali, nai katini kei nai soro ni vakalavelaveti ena ligamuni, na nomuni yalayala, na soli ka vakayalovinaka kei nai sevu kecega ni nomuni manumanu susu.

⁷ "Mo ni kana kina ena matai Jiova na nomuni Kalou, mo ni marau kina ena veika sa kauta mai na ligamuni, oi kemuni kei ira na nomuni vuvale, me vaka sa vakasaututaki kemuni kina o Jiova.

⁸ "Mo ni kua ni cakava me vaka o ni sa cakava tiko ogo " o ya, na tamata yadua sa cakava tiko ga na veika e dodonu e matana "

⁹ "Me vaka ni o ni se bera ni lako yani ki nai vakavakacegu, ki nai votavota sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou.

¹⁰ "Ni o ni sa takosova na Joritani ka tiko ena vanua sa solia veikemuni o Jiova na Kalou mo ni taukena, ka ena solia veikemuni na vakacegu mai vei ira kece na kemuni meca vakavolivoliti kemuni, mo ni tiko vinaka kina,

¹¹ "Me dua kina na vanua sa digitaka na Kalou o Jiova me tiko vakadua kina na yacana, mo ni kauta kece mai kea na nomuni madrali kei nai soro au sa vakarota veikemuni, nai soro kama, nai katini, nai soro ni vakalavelaveti e ligamuni kei nai soro kece o ni sa yalataka vei Jiova.

¹² "Mo ni reki tiko ena matai i Jiova na nomuni Kalou, oi kemuni kei ira na luvemuni tagane kei na luvemuni yalewa, kei ira na nomuni dauveiqaravi tagane kei na yalewa, kei ira na Livai era sa tiko ena nomuni lomanibai, ni sa sega na nona i votavota ena kemuni maliwa.

¹³ "Mo ni qarauni kemuni vinaka, ka me kua na vakacaboi soro kama ena vanua sa rawa o ni sa raica;

¹⁴ "Ena vanua ga sa digitaki o Jiova, ena dua ga vei ira na yavusa, mai kea mo ni vakacabora ki na nomuni i soro kama, mai kea mo ni cakava kina na vei ka au sa vakarota vei kemuni.

¹⁵ "Io, e rawa ni o ni vakamatea na manumanu ka kania ena loma ni bai, na cava sa gadreva na lomamuni, me vaka na nona veivakalouvinkataki na Kalou o Jiova sa solia vei kemuni; o ira sa savasava kei ira sa sega ni savasava me ra kana kina, na me tagane kei na me kila.

¹⁶ Mo ni kua ga ni kania na dra me sova kina qele me vaka na wai.

¹⁷ "Mo ni kua ni kania ena loma ni bai na i katini ni sila, se waini, se waiwai, se nai sevu ni nomuni manumanu, se na veika o ni sa yalataka me vakacabora, se dua na solisoli ka ni loloma, se nai madrali sa laveti e ligamuni.

¹⁸ "Ia, mo ni kania ga ena matai Jiova na Kalou ena vanua sa digitaka o koya, oi kemuni kei ira na luvemuni tagane kei na yalewa, o ira na nomuni dauveiqaravi, o ira na Livai sa tiko ena nomuni loma ni bai; mo ni marau tiko ena matai Jiova na nomuni Kalou kei na vei ka kecega sa tara na ligamuni.

¹⁹ "Mo ni qarauna vakavinaka sara, o ya mo ni kua ni guilecavi se biuti ira na Livai ena veisiga kece o ni sa bula kina ena vanua.

²⁰ "Ni sa vakalevutaka na nomuni yalayala ni vanua, me vaka sa yalayala ki na vei kemuni, o ni na tukuna ki na, me'u kana leweni manumanu mada, baleta ni o ni sa via kana lewe ni manumanu, mo ni kania sara vakalevu na lewe ni manumanu.

²¹ "Kevaka sa rui yawa veikemuni na vanua sa digitaki me vakatikora kina na yacana, mo ni qai vakamatea na nomuni manumanu sa solia vei kemuni o Jiova, me vaka au sa vakarota vei kemuni, mo ni qai kana ga ena loma ni nomuni bai na kena levu ga o ni via kania.

- 22 "Me vaka ni sa laukana na me tagane kei na me kila, me ra kana talega na savasava kei na sega savasava.
- 23 "Mo ni kila deivaki ga ni sa tabu na kana dra, ni sa ka bula na dra, mo ni kua ni kania na bula kei na lewena.
- 24 "Mo ni sova ki na qele na dra me vaka na wai, ni sa tabu ni laukana.
- 25 "Mo ni kua ni kania, me vinaka kina vei kemuni kei ira na luvemuni sa muri kemuni, ni o ni sa cakava na veika e dina ka dodonu ena mata i Jiova.
- 26 "Na veika tabu ga sa tu vei kemuni, kei nai soro ni veika o ni sa yalataka, mo ni taura ka lako ki na vanua sa digitaka o Jiova.
- 27 "Mo ni vakacabora na nomuni soro kama, na lewe ni manumanu kei na kena dra ena cabocabo ni soro nei Jiova na nomuni Kalou, ka mo ni kania na lewe ni manumanu.
- 28 "Mo ni vakarorogo ka muria na vosa kecega au sa vakarota vei kemuni, me vinaka kina vei kemuni kei ira na luvemuni me sega ni mudu, ni kemuni sa cakava na veika e vinaka ka dodonu ena matai Jiova na nomuni Kalou.
- 29 "O Jiova na nomuni Kalou sa musuki ira laivi na veimatanitu mai na matamuni o ni sa lako tiko kina oqori me vakasesea ka vuaviritaka, mo ni taukena ka tiko ena nodra vanua,
- 30 "Mo ni qarauni kemuni vinaka, mo ni kua ni vesuki me muri ira, ni oti na nodra sa vakarusai mai na matamuni, mo ni kakua ni vakataroga na nodra Kalou ka tukuna, 'Era sa qarava vakacava na nodra Kalou na veimatanitu oqo? Au na cakava talega oi Au.'
- 31 "Sa tabu ni o ni qaravi Jiova na nomuni Kalou me vaka o ya; sa ka vakasisila kece vei Jiova, ka sa cata talega vakalevu na nodra i valavala ni qaravi Kalou, ni sa yaco me ra sai soro kama na luvedra tagane kei na luvedra yalewa ki na nodra Kalou.
- 32 "Na veika au sa vakarota vei kemuni moni qarauna ka maroroya, mo ni kua ni vakuria se kauta tani na veika sa tu kina.

CHAPTER 13

- "K**evaka sa mani tubu mai veikemuni e dua na parofita se dua na daudadra ka sa vakaraitaka e so na i vakatakilakila se na ka mana,
- 2 "Ka sa yaco tiko na veika e daudukuna vei kemuni, me qai tukuna, 'Me da lakovi, ira na veikalous oqo' O eda sa sega ni kila O 'Ka me da qaravi ira,'
- 3 "Mo ni kua ni rogoca na vosa sa tukuna na parofita o ya, se na daudadra oqori, ni sa vakatovolei kemuni tiko na Kalou o Jiova, se, o ni sa lomani koya dina tiko ena yalomuni kei na lomamuni taucoko, se sega.
- 4 "Mo ni sa muri Jiova dina tiko na nomuni Kalou ka rerevaki Koya, ka maroroya na Nona, vakaro, ka rogoca na domona ka qaravi Koya, ka tauri Koya matua.
- 5 "Na parofita se na daudadra oqori me vakamatei, baleta ni sa vosa tiko o koya me vukici kemuni tani mai vua na Kalou o Jiova, o Koya sa kauti kemuni tani mai Ijipita ka voli kemuni tani mai na vale ni veivakabobulataki, me vakavulica veikemuni nai valavala vakalou mo ni lako kina. Mo ni biuta tani kina na veika ca mai na kemuni maliwa.
- 6 "Kevaka, o tacimu na luvei tinamãº dina, na luvemu tagane se yalewa, o watimu dina o sa daumautaka, se dua na nomui tau vinaka sa vecei iko vakavuni ka tukuna, 'Me daru lako mada ka qaravi ira na Kalou tani eso,' o ira na Kalou o ni a sega tu ni kila, oi kemuni kei ira na nomuni qase,
- 7 "Na nodra Kalou na veitamata era sa tiko volivoliti kemuni, e ra voleka se era sa yawa sara, mai na dua na yasai vuravura ki na dua tale na yasai vuravura,

- ⁸ "Mo ni kua ni vaka io vua se rogoci koya se na matamuni me via lomani koya se vosoti koya se via taqomaki koya;
- ⁹ "Ia, mo ni vakamatei koya dina; me tau sara ga e liu na ligamuni vei koya me mate kina, ni oti koya na ligadra kece na tamata.
- ¹⁰ "Mo ni vakaviriki koya ena vatu me yacova sara ni sa mate, baleta ni sa vinakata me vecei kemuni mai vei Jiova na nomuni Kalou, o Koya sa kauti kemuni tani mai Ijipita, mai na vale ni veivakabobulataki.
- ¹¹ "Me rogoca ka rere o Isireli taucoko, me kua tale ni dua e cakava na ka lolovira vaka oqo ena kemuni maliwa.
- ¹² "Kevaka e dua veikemuni sa rogoca e dua ena nomuni veikoro, sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou mo ni tiko kina, me tukuna tiko,
- ¹³ 'Sa so na tamata dauveivakaisini sa lako mai veikemuni ka ra sa lako yani ki na veikorokoro me ra veivecei ka tukuna, "Me da lako yani ka qaravi ira na Kalou tale e so""O na veikalou o ni a sega tu ni kila.
- ¹⁴ "Mo ni qai vakaqaga, vakasaqara ka vakataroga, kevaka me sa ka dina ni sa caka ena kemudou maliwa na cakacaka torosobu oqo,
- ¹⁵ "Me sa vakamatei vakaidina na lewenivanua oqo ena i seleiwau " me vakarusai vakaidina, o koya kei na veika e taukena kei na manumanu susu kece sa nona, ena yame ni seleiwau.
- ¹⁶ "Mo ni qai kumuna mai na veika kece sa butakoci mai ki na loma ni sala donu, ka me vakamai vakatabaki dua na koro o ya kei na veika sa butakoci, vei Jiova na nomuni Kalou, me sa benu tu ka sega ni mudu. Me kua ni tarai cake tale,
- ¹⁷ "Me kua ni dua na ka sa vakarusai tu me tiko ena ligamudou, me vakaraitaka tikoga kina o Jiova na Nona yalololoma veikemuni ka sega ni Nona cudru katakata, me lomani kemuni ka vakalewevuqataki kemuni, me vaka sa yalataka vei ira na nomuni qase,
- ¹⁸ "Baleta ni o ni sa vakarorogo ki na domo i Jiova na nomuni Kalou, mo ni maroroya kina na Nona i vakaro, au sa vakarota vei kemuni ena siga oqo, mo ni cakava na k a sa dodonu ena matai Jiova na nomuni Kalou.

CHAPTER 14

"Sai kemuni na luve ni Kalou o Jiova; sa tabu veikemuni na veitarai se tasia na ulumuni ena vukudra na mate.

- ² "Ni o ni sa ka tabu vua na Kalou o Jiova, o Jiova sa digitaki kemuni me Nona, ka i yau talei vua na Kalou mai vei ira kece na tamata e vuravura. Savasava
- ³ "Mo ni kakua ni kania e dua na ka sa sega ni taleitaki.
- ⁴ "Oqo na veimanumanu mo ni dau kania: na bulumakau tagane, na sipi, na me.
- ⁵ "Na dia, na dia ni veikau, na dia lalai, na me kila, na me ni ulunivanua, na dia dravu kei na sipi ni ulunivanua.
- ⁶ "Kei na manumanu yavai va sa wasei rua na kena ququ, ka mama vakarua na kena.
- ⁷ "Mo ni kua ni kania na manumanu sa mama vakarua na kena ka sa sega wase rua na kena ququ, me vaka na, kameli, na ose; ni ra sa sega ni savasava vei kemuni.
- ⁸ "Na vuaka sa sega ni savasava vei kemuni, sa wase rua na kena ququ ia sa sega ni mama vakarua na kena, mo ni kua ni kania na lewena se tara na yagona ni sa mate tu.
- ⁹ "Oqo mo ni kania ena vei ka sa tu e wai: na ika kece sa vakatutuna ka vakavarina.
- ¹⁰ "Ia, na ika kece sa sega ni vakatutuna kei na ika kece sa sega ni vakavarina, mo ni kua

ni kania, ni sa sega ni savasava vei kemuni.

11 "Na manumanu vuka savasava kece mo ni kania.

12 "Oqo ga mo ni kua ni kania: na ikeli, na kena mataqali kece e tolu,

13 "Na tuivuci levu kei na kena mataqali vata;

14 "Na reveni kei na kena mataqali vata;

15 "Na ositeriti, na lulu kei na kasaqa, na manulevu kei na kena mataqali vata;

16 "Na lulu lalai, na lulu dautagi kei na lulu vulavula,

17 "Na mataqali vata na tuivuci, na mataqali vata na lulu,

18 "Na belo kei na kena mataqali vata kei na beka kecega.

19 "Na veika kecega sa qasi voli sa vakatabana me vuka kina, sa sega ni savasava oqori veikemuni; me ra kakua ni laukana.

20 "Me ra laukana kecega na manumanu vuka savasava.

21 "Mo ni kakua ni kania e dua na ka sa mate oti tu; e rawa ni o ni solia yani vei ira na vulagi era sa tiko voleka vei kemuni, se mo ni volitaka vei ira na kai tani; ni sai kemuni na ka tabu vua na Kalou o Jiova. Mo ni kua ni vakasaqara na me gone ena wainisucu nei tinana.

22 "E dodonu moni solia vakaidina nai katini ni nomuni vuata kecega sa solia veikemuni na nomuni veiteitei ena veiyabaki kecega.

23 "Mo ni kana e matai Jiova na nomuni Kalou ena vanua sa digitaka o Koya me tiko kina na yacana, nai katini ni nomuni sila kei na nomuni waini vou kei na nomuni waiwai, na ulumatua ni nomuni bulumakau kei na manumanu kecega ni loma ni bai, mo ni vulica kina na rerevaki Jiova na nomuni Kalou.

24 "Kevaka sa balavu nai lakolako vei kemuni, me sa dredre kina veikemuni na kauta tiko nai katini ni vei ka kecega ena i lakolako,

25 "Mo ni qai veisautaka mei lavo, taura nai lavo e ligamuni ka lako kina vanua sa digitaka o Jiova.

26 "Nai lavo me qai voli kina na veika ga sa vinaka veikemuni, na bulumakau, na sipi, na waini, na veika e vaka kina, mo ni kana ena matai Jiova na nomuni Kalou, mo ni marau kina kei ira na nomuni matavuvale.

27 "Me ra kua ni guilecavi na Livai era sa tiko vata kei Kemuni, ni ra sa sega ni vakaivotavota vata kei kemuni.

28 Ni cava na veiyatolu na yabaki, mo ni qai kauta mai nai katini ni ka kecega me mai biu ki nai lololo.

29 "O ira na Livai, o ira na vulagi, o ira na luveniyali, o ira na yada, o ira oqo sa tiko ena loma ni nomuni bai, me ra lako mai ka kana ka mamau me vakasaututaki kemuni o Jiova ka vakavuavuataka na cakacaka ni ligamuni.

CHAPTER 15

"Ni sa mai cava e vitu na yabaki, mo ni qai vakatara me sa boko kece na dinau.

2 "Me vaka oqo na kenai vakarau: o ira kece sa solia na dinau vei ira na wekana me ra solia na veivakagalalataki; me kua tale ni taroga mai vua na wekana se tacina, ni sa vakatokai oqo, na veivakagalalataki i Jiova.

3 "Mai vei ira na vulagi e rawa ni kemuni taura; ia, mai vei ira na tacimuni e dodonu mo vakagalalataki ira,

4 "Vakavo ga, ke sa sega na dravudravua ena kemuni maliwa; ni o Jiova sa

veivakasaututaki oti ena vanua sa solia veikemuni mo ni taukena me vaka na nomuni votavota “

⁵ "Ni kemuni sa vakarorogo vakavinaka ga ki na domo i Jiova na nomuni Kalou, ka qarauna moni maroroya vakavinaka na i vakaro kecega sa vakaroti vei kemuni e daidai.

⁶ "Na Kalou o Jiova ena vakalouvinakataki kemuni, mo ni vaka sa yalataka vei kemuni; Mo ni dausolia vei ira na veimatanitu, mo ni kua ga ni taura mai vei ira; mo ni lewa vei ira na veimatanitu, me kua ga ni ra lewa mai veikemuni e dua na ka.

⁷ "Kevaka sa tiko veikemuni e dua na dravudravua mai vei ira na tacimuni ena nomuni tikotiko sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, mo ni kua ni yalo ca vei ira se bese ni dodoka na ligamuni mai ki vei ira na tacimuni dravudravua ogo,

⁸ Mo ni dolava ga na ligamuni vakalevu vei ira, ka gadreva vakalevu me vukeya na nodra leqa se leqa cava ga.

⁹ "Mo ni qarauna ga de so na vakanananu ca e lako mai veikemuni mo ni tukuna kina, nai ka vitu ni yabaki na yabaki ni veisereki, ka sa tekivu me ca mai kina na yalomuni vua na tacimuni dravudravua ka sega ni solia vua e dua na ka, sa na qai tagi vua na Kalou o koya ena vukumuni, sa na qai dina kina nai valavala ca ena kemuni maliwa.

¹⁰ "E dodonu mo ni solia dina vua, me kua na yaloca mai veikemuni ni o ni sa solia e dua na ka, baleta ena veika kece ogo sa dauveivakalouvinakataki kina o Jiova, ena nomuni cakacaka kei na ka kece sa tara na ligamuni.

¹¹ "Era na sega ni yali na dravudravua mai na vanua; au sa vakarota kina, 'mo ni dolava na ligamuni vei ira na tacimuni, vei ira na dravudravua vei ira talega era gadreva na veivuke ena vanua.'

¹² "Kevaka sa dua na tacimuni, yalewa se tagane e Iperiu, sa volitaki veikemuni, ka sa qaravi kemuni me ono na yabaki ena i ka vitu ni yabaki mo ni qai sereki koya me lako ena galala.

¹³ "Ni kemuni sa sereki koya, me kua ni lako ena liga lala;

¹⁴ "Mo ni solia vei koya na veika mai na nomuni loma ni bai, na veika mai na rara ni butu sila, na veika mai na i vurevure ni waini. Na veika sa vakasaututaki kemuni kina na Kalou mo ni solia vakayalovinaka vei ira.

¹⁵ "Mo ni kila ga ni o ni a tiko vakabobula mai Ijipita, sa qai voli kemuni Iesu mai na Kalou o Jiova; o koya ogo au sa vakarota ki na veikemuni na ka ogo.

¹⁶ "Kevaka sa mani yaco me sa tukuna mai, au na sega ni lako tani mai veikemuni baleta ni'u sa lomani kemuni kei na nomuni vale, ni'u sa bula vinaka talega mai vei kemuni.

¹⁷ "Mo ni qai cula na daligana me i vakatakilakila ni sa nomuni tamata me Sega ni mudu. Me caka talega vaka o ya vei ira na yalewa.

¹⁸ Ena sega ni dredre mo ni vakatalai koya wale tu ga; ni sa vaka tu ga e lewe rua o koya ena loma ni ono na yabaki. Na Kalou ena vakasaututaki iko ena ka kecega o cakava.

¹⁹ "Na ulumatua ni manumanu kecega e ka tagane me vakatabui vua na Kalou; me kua ni vakacakacakataki se koti na vutidra.

²⁰ "Oi kemuni kei ira na nomuni vuvale mo ni kana tiko ena matani Kalou o Jiova ena yabaki kei na veiyabaki ena vanua sa digitaki oti o Jiova.

²¹ "Kevaka sa kune kina e dua na ka ca, kevaka sa lokiloki se mataboko se dua sa ca sara kina vakalevu, mo ni qai kua ni vakacabora vei Jiova na Nomuni Kalou.

²² "Mo ni qai kania ga ena loma ni nomuni bai; o ira sa tawasavasava kei na savasava na dia ni veikau lalai se na dia ni vanua.

²³ "Mo ni kakua ga ni kania na kena dra; me sova laivi yani ena qele me vaka na wai.

CHAPTER 16

"Mo ni maroroya na vula o Epipi ka vakayacora na lako sivia vei Jiova na nomuni Kalou, ni vula o Epipi sa kauti kemuni tani kina mai Ijipita o Jiova na nomuni Kalou ena bogi.

² "Mo ni qai vakacabora kina na lako sivia vei Jiova na nomuni Kalou na veika mai na nomuni loma ni bai kei na vei sipi mai na qele ni sipi ena vanua sa digitaka o Koya me tiko kina na yavana.

³ "Mo ni kua ni kania na madrai sa tu kina na leveni me vitu na siga mo ni kania kina na madrai sa sega ni vakaleveni kei na madrai ni rarawa, (ni kemuni sa lako tani mai vakatotolo mai Ijipita), mo ni nanuma ena veisiga kecega o ni sa bula kina ena nomuni lako tani mai Ijipita.

⁴ "Me kua ni dua na ka vakaleveni, me kune ena kemuni maliwa ena loma ni vitu na siga, se me dua na leweni manumanu sa vakacabori mai na matai ni siga, me tiko vulagi me yacova na siga ka tarava.

⁵ "Mo ni kua ni vakacabora na lako sivia ena nomuni loma ni bai sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou;

⁶ "Ena vanua ga se digitaka o Jiova me tiko kina na yacana, mo ni vakacabora na lako sivia mai kea, ena gauna sa dromu kina na matanisiga, na gauna ka o ni sa lako tani kina mai Ijipita.

⁷ "Mo ni tavuna ka kania ena vanua sa digitaki o Jiova na Kalou, ena mataka mo ni qai tucake ka dui gole ki na nomuni vale laca.

⁸ "Me ono na siga mo ni kania na madrai sa sega ni vakaleveni, ena i ka vitu ni siga me qai dua nai soqosoqo tabu ki vua na Kalou. Me kua ni dua e cakacaka kina.

⁹ "Mo ni wilika e vitu na macawa vei kemuni; tekivu ena i ka vitu ni macawa, mai na gauna sa tekivu musuki kina na sila ena i sele takelo.

¹⁰ "Mo ni maroroya na Solevu ni veimacawa kivei Jiova na nomuni Kalou me sala vata na soli ka me vaka sa yalomuni kina mai na ligamuni, mo ni na solia me vaka sa vakasaututaki Kemuni kina o Jiova na nomuni Kalou.

¹¹ "Mo ni reki vakalevu tiko ena matai Jiova na nomuni Kalou kei ira na luvemuni tagane kei na yalewa, kei ira na nomuni dau ni vei qaravi tagane kei na yalewa, kei ira na Livai ena nomuni lomanibai, kei ira na vulagi, na sega ni vakatamani kei ira na yada era sa tiko vata kei Kemuni ena vanua sa digitaka na Kalou o Jiova me tiko kina na yacana.

¹² "Mo ni kila ka vakananuma ga, ni o ni a tiko vakabobula mai Ijipita, mo ni qarauna kina mo ni maroroya ka qarava nai lesilesi oqo.

¹³ "Mo ni qarava na solevu ni valevakacevaceva me vitu na siga, ni kemuni sa soqona mai na veika mai na vanua ni butu sila kei na veika mai na i vurevure ni waini.

¹⁴ "Mo ni rekitaka na solevu oqo kei ira na luvemuni tagane kei na yalewa kei ira na nomuni dauniveiqaravi tagane kei na yalewa, kei ira na Livai na vulagi kei ira sa sega na tamadra kei na yada era sa tiko ena loma ni nomuni bai.

¹⁵ "Me vitu na siga mo ni maroroya na solevu tabu oqo ki vua na Kalou o Jiova ena vanua sa digitaka o Koya, baleta ni Kalou o Jiova ena vakasaututaka na nomuni vuata kecega kei na veicakacaka kecega ni ligamuni, mo ni reki dina tiko kina.

¹⁶ "Me vakatolu ena dua na yabaki, me ra rairai kece na nomuni tagane ena matai Jiova na nomuni Kalou ena vanua sa digitaka o koya: Ena solevu ni Madrai Sega ni vakaleveni, ena solevu ni Veimacawaena kei na Solevu ni Valevakacevaceva; sa tabu ni dua e lako liga lala mai ena mata ni Kalou.

- 17 "Me ra solia na tagane yadua me vaka sa rawata o koya, me vaka na veivakasaututaki sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou. Me Soli Na Lewa Ni Cakacaka Vakadodonu
- 18 "Mo ni digitaka na daunilewa kei ira mera cakacaka vata ena nomuni matamata kece, sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, me vaka na nomuni dui yavusa ka me ra lewa vei ira na tamata ena lewa dodonu.
- 19 "Me kua ni vakavevei na lewa, me kua na veitovaki, se me caka tiko na veivakaqumi, na veivakaqumi e vakamatabokotaka na tamata yalomatua, e moica ka vakavevea talega na vosa dina ka dodonu.
- 20 "Mo ni muria na ka kecega e dina ka dodonu, me rawa ni o ni bula ka taukena na vanua sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou.
- 21 "Mo ni kua ni tea e dua na vunika me nomuni, me vaka e dua na kau mei vakarakarakara, volekata nai cabocabo ni soro o ni sa tara vua na Kalou o Jiova me nomuni.
- 22 "Mo ni kua ni vakaduria e so na duru tabu, me vaka ni sa cata sara na Kalou o Jiova.

CHAPTER 17

"Mo ni kua ni vakacabora vei Jiova na nomuni Kalou e dua na bulumakau se sipi sa ca tu se sa tauvimate tu, ni sa ka vakasisila sara vei Jiova na nomuni Kalou na veika vakaoqori.

2 "Kevaka sa kune e dua veikemuni ena loma ni nomuni bai sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou, e dua na tagane se yalewa sa valavala vakasisila vakalevu ena mata i Jiova na nomuni Kalou ni sa basuka na Nona veiyalayalati,

3 "O koya sa lako me qaravi ira ka lotu vei ira na Kalou tani, se na vula se na matanisiga se dua na ka sa tu mai lomalagi au sa sega ni vakarota,

4 "E sa mai tukuni, ka o ni sa rogoca mo ni qai vakataroga vakavinaka sara, ke vaka sa ka vakaidina ni sa caka na ka vakasisila oqo e Isireli,

5 "Me qai kau mai na tagane se yalewa sa cakava na ka oqo ena matamata ni koro, me qai vakaviriki ena vatu na tamata o ya me mate sara.

6 "O koya sa dodonu sara me mate, me vakamatei sara ni sa tiko nai vakadinadina, me rua se tolu, ia, me kua ni vakamatei kevaka e dua ga nai vakadinadina.

7 "Na ligadra nai vakadinadina me liu sara ga vei koya sa dodonu me vakamatei ka qai muri na ligadra na tamata kecega. Mo ni biuti ira tani na tamata ca mai na kemuni maliwa.

8 "Kevaka sa basika vei kemuni e dua na ka sa dredre mo ni vakatulewa kina, na vakadave dra, na veilewa sa vakatauci oti, se me baleta na veivakatotogitaki, na veika e dauveibataki ena nomuni matamata, mo ni qai tucake ka lako ki na vanua sa digitaka o Jiova na nomuni Kalou,

9 "Mo ni qai lako mai vei ira na bete, na Livai kei ira, era na vakatauca mai na i totogi vakadodonu.

10 "E dodonu mo ni cakava vakakina me vaka na lewa era sa vakatauca ena vanua sa digitaka o Jiova. Mo ni qai cakava vakavinaka me vaka era sa vakatauca vei kemuni.

11 "Me vaka na totogi sa volai ena vunau, o ni sa vakaroti kina, me vaka na lewa sa vakatauci, mo ni cakava ga; mo ni kua ni vuki ki nai matau se ki nai mawi mai nai totogi sa vakatauci vei kemuni.

12 "Na tamata sa cakacaka vakaviavialevu ka sa sega ni via rogoci ira na bete, o ira sa cakacaka ena vuku ni Kalou, se vei ira na daunilewai, me mate na tamata o ya. Mo ni qai kauti ira tani na tamata ca oqori mai Isireli.

- 13** "Me ra rogoca kece na tamata ka rere ka me kua tale na cakacaka vakaveitalia.
- 14** "Ni kemuni sa lako mai ki na vanua sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou ka taukena ka tiko talega kina, o ni qai tukuna, 'Keimami na bulia e dua na tui me vakataki ira na veimatanitu era sa tu oqo.'
- 15** "Mo ni vakatura vakaidina e dua me tui me vaka e dua sa digitaka o Jiova, e dua ga mai vei ira na tacimuni, mo ni bulia me tui, me kua ni tui e dua na vulagi, o koya sa sega ni tacimu.
- 16** "Me kua ni dua e dauvakalevutaka ga vakai koya na nona ose, se me dua e kauti ira lesu na tamata ki Ijipita me ra laki vakalevutaki ose mai ni sa tukuna oti vei kemuni o Jiova, 'Ni sa sega ni dodonu mo ni muria tale.'
- 17** "Sa sega ni dodonu me vakalevutaka vei koya na watina de qai vuki tani na yalona; sa vakatalega kina, me kua ni vakalevutaka vei koya na siliva se koula, de qai vuki tani na yalona.
- 18** "Ni sa dabe tiko ena i dabedabe vakatui ni nona matanitu, ena qai vola, me nona ga, e dua nai lavelave ni vunau oqo mai na kena sa tiko vei ira na bete kei na Livai.
- 19** "Me tiko ga vei koya, ka me wilika tiko ena veisiga kece sa bula kina, me rawa ni vulica kina me rerevaka na Kalou o Jiova ka muria na vosa kece ni vunau kei nai lesilesi,
- 20** "Me kua ni viavialevu kina na yalona mai vei ira na tacina, me kua ni vuki tani mai nai vakaro kece, se ki nai matau se ki nai mawi, me rawa ni balavu kina na nona bula ena nona matanitu, o koya kei ira na luvena ena kedra maliwa na Isireli.

CHAPTER 18

- "O** ira na bete kei ira na Livai, io, o ira na kawa vaka Livai, sa sega na nodra i votavota se na nodra tikina vata kei ira na Isireli; me ra na kania nai madrali sa vakacabori vei Jiova ena bukawaqa kei nai votavota i Jiova.
- 2** "Sa sega na nodra tikina vei ira na tacidra, o Jiova ga sa nodra tikina ka nodra i votavota, me vaka sa tukuna vei ira o Koya.
- 3** "Oqo na nodra i votavota na bete mai vei ira na tamata ena nodra vakacabora nai soro, se bulumakau, se sipi, me ra solia na tabana, na babana kei na ketena.
- 4** "Nai sevu ni nomuni veiteitei kei nai sevu ni nomuni waini kei nai sevu ni waiwai, mo ni solia vei koya nai sevu ni sipi me soli vei koya.
- 5** "O Jiova na nomuni Kalou sa digitaki koya mai vei ira kece na nomuni yavusa me tucake tu, ka vei qaravi ena yaca i Jiova o koya kei ira na luvena me sega ni mudu.
- 6** "Kevaka e dua na livai sa lako mai ki vei kemuni, ena nona lako tiko mai vei ira na Isireli, ka sa lako tiko mai ena yalona dina ki na vanua sa digitaka o Jiova,
- 7** "Me qai vei qaravi, o koya ena yaca i Jiova na nona Kalou, me vaka era sa dau vakayacora na tacina o ira na Livai, o ira sa dau tu ena mata ni Kalou o Jiova.
- 8** "Me vakatautauvata na kedra i votavota ni ra kana me kuria nai sau ni vei ka era sa dau votai kina.
- 9** "Ni o ni sa lako mai ki na vanua sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, mo ni kua ni muria se vulica me muria na nodra i valavala na veimatanitu oqo.
- 10** "Me kua ni kune ena kemuni maliwa e dua na luvemuni tagane se yalewa me lako curuma na bukawaqa, se me dua e dauvakatevoro, se dua e muria na parofita vakailasu, se daumuri ira na daurairai, se o ira na daucakaisausau,
- 11** "Se dua sa muri ira na daulawaki, se dua sa lako vua na daucurumi, se dua sa muria

na dauveinita, se dua sa dau taroga na mate.

12 "O ira kece sa cakava na veika oqo era sa ka vakasisila vei Jiova na Kalou, oqo talega na vuna era sa vakasavi tani kina na veimatanitu oqo mai matamuni mai vua na Kalou o Jiova.

13 "Mo ni sega ni cala ena mata ni Kalou o Jiova.

14 "O ira na veimatanitu oqo era sa dau vakarorogo vei ira na lasulasu, vei ira na viavia vakalou, ia oi kemuni, na Kalou o Jiova sa sega ni digitaka na veika vakaoqo vei kemuni.

15 "Na Kalou o Jiova ena vakatubura e dua na Parofita me vakataki au mai na kemuni maliwa, mai vei ira na tacimuni o Koya oqo mo ni qai vakarogoca,

16 "Me vaka na nomuni gadreva na Kalou o Jiova mai Orepi ena siga ni soqoni levu ka tukuna, 'Me keimami kua tale ni rogoca na domo i Jiova, me kakua talega ni raica na bukawaqa levu oqo, de keimami mate kina.'

17 "Sa qai tukuna vei au o Jiova, 'Sa dina na ka era sa tukuna.

18 'Au na vakatubura e dua na Parofita me vakataki iko ena kemuni maliwa, Au na biuta na Noqu Vosa e Gusuna, ena tukuna o Koya vei kemuni, na veika kece Au sa vakarota vua.

19 'Ena yaco o koya sa sega ni via rogoca na Noqu vosa sa lako mai Gusuna ena Yacaqu, Au na taroga mai vua.

20 'Na parofita sa nanuma ni vosa tiko ena Yacaqu, o koya Au sa sega ni vakarota me cavuta, se sa vosa tiko ena vukudra e so tale na Kalou, ena mate vakaidina na parofita o ya.'

21 "Kevaka o ni sa tukuna e lomamuni, 'Keimami na kila vaka cava ni sa sega ni vosa vei keimami o Jiova?' "

22 "Kevaka sa vosa e dua na parofita ena yaca i Jiova, ia sa qai sega ni yaco na veika e tukuna " sa sega ni vosa i Jiova oqori. Sa vosa ga vakaveitalia na tamata oqori ka mo ni kua ni rerevaki koya.

CHAPTER 19

"Ni sa tamusuka na Kalou o Jiova na veimatanitu, na nodra vanua ena soli vei kemuni, o ni na vakasesei ira ka tiko ena nodra veikoro ena nodra veivale,

2 "Mo ni vakatikitikitaka e tolu na koro vei kemuni ena nomuni vanua o koya sa solia veikemuni na Kalou o Jiova mo ni taukena.

3 "Mo ni vakarautaka na kena gaunisala, ka wasea vakatolu na tikina ena nomuni vanua o koya sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou mo ni taukena, o koya sa vakamatea e dua na tamata me dro kina.

4 "Na tamata laba oqo, ena bula kevaka sa veivakamatei ni a sega ni nakita, ni a sega ni cata na wekana oqo e liu.

5 "Me vaka sa lako yani ki veikau e dua na tamata kei na wekana me ta kau, ka sa taura e ligana nai matau me taya na vunikau, qai cadruti mai ligana nai matau qai taya na wekana, ka mani mate saraOni sa dro ki na dua na koro ni drodro oqo, ena bula;

6 "De qai yaco na veisausaumi ena dra ni se tiko na cudru katakata ena vuku ni mate kei na gaunisala talega ni sa rui yawa, sa tobo ka vakamatei na tamata o ya, e dina ga ni a sega ni nakita na nona veivakamatei.

7 "O ni sa vakaroti kina oqo, 'Mo ni wasea e tolu na koro ni drodro vei kemuni.'

8 "Kevaka sa vakalevutaka o Jiova na nomuni Kalou na nomuni yasana, me vaka sa

bubuluitaka vei ira na qase, ka solia vei kemuni na vanua sa yalataka me solia vei ira na nomuni qase,

⁹ "Kevaka o ni sa muria na i vakaro kece ni Kalou ka cakava, me vaka au sa vakarota vei kemuni ena siga oqo, o ya mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou, ka lako tikoga ena nona sala, mo ni qai vakuria tale ena tolu na koro ni drodro me kuria na tolu sa tiko rawa,

¹⁰ "De na qai vakadavea tikoga na dra sega cala ena vanua sa solia vei Kemuni o Jiova na nomuni Kalou me nomuni votavota ka me beitaki tiko ga vei kemuni na vakadave dra.

¹¹ "Ia, kevaka ga e dua sa cata sara na wekana, ka sa toka vuni me vakamatei koya, ni sa mate oti, qai dro kina dua na koro oqo,

¹² "O ira na qase ni koro o ya, me ra qai kauti koya mai kea ka soli koya ki vei ira na wekana o koya sa mate, me vakamatei kina.

¹³ "Me kua ni vakaloloku na matamuni, mo ni kauta tani e Isireli na yalo sa beitaki ni vakadave dra, me rawa ni vinaka kina vei kemuni.

¹⁴ "Mo ni kua ni tosoya nai yalayala ni vanua o koya era sa biuta tu na qase ena nomuni votavota o koya o ni na taukena ena vanua sa solia o Jiova na nomuni Kalou.

¹⁵ "E dua nai vakadinadina me kua ni tucake me beitaka e dua na tamata ena vuku ni caka cala se i valavala ca sa cakava, me rua se tolu nai vakadinadina me vakadeitaka na veibeitaki.

¹⁶ "Kevaka sa tucake e dua nai vakadinadina lasu me vakadinadinataka e dua na caka cala,

¹⁷ "Me rau qai tucake ruarua e na mata ni Kalou na lewe rua oqo, ena mata ni bete kei na turaga ni lewa talega, o ira sa veiqaravi ena gauna o ya.

¹⁸ "Na turaganilewa me cakava e dua na vakatataro vakatotolo, kevaka sa lasu nai vakadinadina, o koya sa solia tiko nai vakadinadina lasu vua na tacina.

¹⁹ "Me qai caka vua me vaka sa vinakata o koya me cakava vei tacina, mo ni qai biuta tani kina na tamata ca mai veikemuni.

²⁰ "O ira sa vo tiko me ra rogoca ka rere, me kua tale kina ni dua e cakava na ka ca ena kemuni maliwa.

²¹ "Me kua ni rai vakalomalomana tiko na matamuni, na bula ki na bula ga, na mata kina mata ga, na bati ki na bati, na liga ki na liga kei na yava ki na yava.

CHAPTER 20

"Ni o ni sa lako me vala kei ira na kemuni meca, ka o ni sa raica ni ra sa lewe levu na nodra ose, na nodra kareti kei ira na kena tamata mai vei kemuni, mo ni kua ni rerevaki ira, ni sa tiko vata kei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, o koya sa kauti kemuni cake mai na vanua o Ijipita.

² "Ni sa yaco me sa voleka mai nai valu me lako mai na bete ka vosa vei ira na tamata,

³ "Me na qai vosa vei ira ka vaka: 'Mo ni rogoca na Isireli, ena siga oqo, sa voleka nai valu kei ira na kemuni meca, mo ni kua ni yalo lailai, mo ni kua ni rere mo ni kua ni sautanini se vakarerei ena vukudra;

⁴ 'Ni sa Kalou o Jiova na nomuni Kalou o Koya sa lako vata tiko kei kemuni, me valuti ira na meca ena vukumuni, me vakabulai kemuni.'

⁵ "Me ra qai vosa na turaga vei ira na tamata ka vaka: 'O cei sa tiko oqori sa tara e dua na vale vou ka sa sega ni vakacabora vua na Kalou? Me lako o koya ka lesu tale ki nona vale, de qai mai mate ena i valu oqo ka dua tale na tamata e la'ki vakacabora na vale.

- ⁶ 'O cei talega sa tiko oqori sa tea oti e dua na were ni vaini ka se sega ni kania na vuana? Me lesu tale o koya oqo, de qai lako ki nai valu ka mate me qai dua tale e kania na vaini.
- ⁷ 'O cei talega sa tiko oqori, sa vosaka oti e dua na goneyalewa ka e se bera ga ni rau vakawati? Me lako o koya ka lesu ki vale, de qai mate e nai valu ka qai dua tale na tagane e veiwatini kei na goneyalewa o ya.'
- ⁸ "Me ra qai vosa tale na turaga vei ira na tamata ka vaka: 'O cei sa tiko oqori vei kemuni e sa tamata rerere ka yalolailai, me lesu tale o koya ki na nona vale de qai kabiti ira na kena vo na rere kei na yalolailai.'
- ⁹ "Ni ra sa vosa oti na turaga vei ira na tamata, me ra qai digitaka e so nai liuliu me veiliutaki ena i valu.
- ¹⁰ "Ni kemuni sa lako voleka ena dua na koro mo ni valuta, ka sa yaco mai na veiyalayalati ni veivakasaututaki.
- ¹¹ "Me yaco me vaka na nomuni lewa ni veivakasaututaki, me dolavi vei kemuni, o ira kecega na tamata era sa kune ni ra tiko kina me ra sauma tiko nai vakacavacava vei kemuni ka qaravi kemuni.
- ¹² "Kevaka sa bese na koro oqo me cakava na eisaututaki ka sa vinakata ga nai valu vata kei kemuni, mo ni sa tuva nai valu vei ira.
- ¹³ "Ni sa soli ira o Jiova na nomuni Kalou ki na ligamuni, mo ni qai vakamatei ira kece na tagane ena i seleiwau.
- ¹⁴ "O ira na yalewa, na lalai, na manumanu kece kei ira kece sa tiko ena koro kei nai toki ni valu kece mo ni taura vakaukauwa me nomuni mo ni kania talega na veika sa nodra na meca me vaka sa solia vei kemuni o Jiova na Kalou.
- ¹⁵ "Mo ni cakava kece vaka oqo ki vei ira kece na veikorokoro era sa tiko vakayawa mai veikemuni, ka era sa sega ni veikoro ni matanitu kece oqo.
- ¹⁶ "Ia, na veikoro kece ni veimatani tu sa solia vei kemuni o Jiova me nomuni votavota, mo ni kua ni vakavoca e dua na ka sa vakaicegu me bula tiko,
- ¹⁷ "Mo ni vakarusai ira kece: na Ilaiti, na Amoraiti, na Kenanaiti, na Itaiti kei ira na Jepusaiti, me vaka ga sa vakaroti kemuni kina o Jiova na nomuni Kalou,
- ¹⁸ "De ra qai vakavulici kemuni me vaka ga na nodra daukakacaka vakasisila era sa dau cakava vua na nodra Kalou, mo ni na valavala ca kina vua na Kalou o Jiova.
- ¹⁹ "Ni o ni sa tuva i valu ena vuku ni dua na koro, ka valuta tiko me nomuni, mo ni kua ni vakamatea na kena veikau kei na vunika, me kua ni vakayagataki na i matau, ni kemuni sa kana tiko mai kina, mo ni kua ni musuka, ni ra sa yaga vei ira na tamata na veivunikau ni vanua.
- ²⁰ "Na veivunikau ga sa sega ni kakana, mo ni qai taya laivi ka vakarusa ka vakayagataka me tara kina nai sasabai vei koya na koro sa via vala vata kei kemuni me yacova ni sa vakamalumalumutaka.

CHAPTER 21

- "K**evaka sa kune e dua sa davo matemate tu ena dua na vanua sa solia vei kemuni o Jiova mo ni taukena, ka sa sega ni kilai se mate vakacava,
- ² "O ira na nomuni qase kei ira na nomuni turaganilewa, me ra lako yani ka vakarautaka na kena balavu mai na koro voleka ki na vanua sa kune kina na mate.
- ³ "O ira kece na qase ena koro sa voleka duadua ki na yago ni mate, me ra taura mai e dua na bulumakau gone sara e se bera ni vakacakacakataki, se me sa colata nai vua e

domona.

⁴ "Me ra qai kauta mai na bulumakau oqo o ira na qase ni koro ki na dua na buca sa drodro vinaka kina na wai ka se bera talega ni siviataraki se tei, me ra qai musuka na domo ni bulumakau gone oqo ena buca o ya.

⁵ "O ira na bete kei ira na luvei Livai me ra qai lako voleka mai, ni sa digitaki ira na Kalou me ra cakava na cakacaka ni veiqaravi Vua, ka veivakalouvinakataki ena yaca i Jiova, ena nodra vosa, na veibetaki se dredre kece se veivala kece, sa na vakaoti kina.

⁶ "O ira kece na qase ena koro sa voleka ki na vanua ni mate me savata na ligadra ena dela ni bulumakau gone sa musuki oti na domona ena buca.

⁷ "Me ra qai vosa ka vaka: 'Na ligai keimami sa sega ni vakadavea na dra oqo, se sa raica na matai keimami.

⁸ 'Mo ni vakarautaka na veisorosorovi, i Jiova me baleti ira na Nomuni tamata na Isireli, o ira o ni sa volia, mo ni kua ni vakatara na dra sega cala oqo vei ira na Isireli na Nomuni tamata.' E dua nai soro ni veibuluti oqo sa caka tiko ena vukudra, ena vuku ni dra sa vakadavei oti.

⁹ "Mo ni biuta tani kina na yalo betaki ena vuku ni dra sega cala o ya mai vei kemuni, ni o ni sa cakava na veika e dodonu ena mata i Jiova.

¹⁰ "Ni kemuni sa lako ka ia nai valu kei ira na meca, ka sa soli ira ki na ligamuni o Jiova na nomuni Kalou, ka era sa nomuni kaivesu,

¹¹ "Ka o sa raica mai vei ira na vesu e dua na yalewa rairai vinaka, ka o sa gadrevi koya ka vinakata me sa watimu,

¹² "Mo qai kauti koya mai ki na nomu vale, me qai tasi na uluna ka kotiva nai taukuku ni ligana.

¹³ "Me qai kau laivi nai sulu ni kaivesu, me qai vakalolokutaki tamana kei tinana me dua na vula; ni oti o ya mo qai moceri koya ka mo sa watina tagane ka me watimu yalewa o koya.

¹⁴ "Kevaka o sa mani sega ni taleitaki koya, mo qai sereki koya, mo kua ni volitaki koya ena i lavo; mo kakua ni cakacaka vakaca vei koya, baleta ni o sa vakamalumalumitaki koya.

¹⁵ "Kevaka e dua na tagane sa rua na watina, e dua sa lomani vakalevu ka dua e lomani vakalailai, ka e rau sa vakaluvani ruarua vei koya, kevaka sa sucu na ulumatua mai vua sa lomani vakalailai,

¹⁶ "Ni sa yaco na gauna me sa wasei kina nai votavota vei ira na luvena tagane, me kua ni soli nai votavota ni ulumatua vua na luvei na watina sa rui lomana vakalevu.

¹⁷ "Me soli ga vua na luvena ulumatua dina mai vua na watina sa lomana ga vakalailai ni sa soli vua e rua nai votavota ena veika kece sa taukena, ni sai koya ga nai tekitekivu ni nona kaukauwa; na dodonu ni ulumatua sa nona ga.

¹⁸ "Kevaka e dua na tamata sa dua tiko na luvena e dautalaidredre ka dau vakadrecike. O koya sa dau bese ni rogoca na vosa i tamana, se na domo i tinana, o koya ni sa vunauqi qai bese ga ni vakarorogo vei rau,

¹⁹ "Me rau qai tauri koya na tamana kei na tinana ka kauti koya mai vei ira na qase ni koro, ena matamata ni koro.

²⁰ "Me rau qai tukuna vei ira na qase ena koro, 'Oqo na luvei keirau sa dau talaidredre ka vakadrecike, sa bese ni via vakarogoca na domo i keirau, sa gone daukana ka daumateni.'

²¹ "O ira na qase kece ena koro, me ra qai vakaviriki o ya ena vatu me mate sara. Mo ni qai biuta tani kina na tamata ca mai veikemuni, me ra rogoca kece na Isireli ka rere.

- ²² "Kevaka sai valavala ca e dua na tamata e dodonu me vakamatei kina, ka sa vakamatei, ni kemuni sa vakaliligi koya ki na vunika,
- ²³ "Me kua ni dua na bogi taucoko ena nona lili tu ena vunika, mo ni buluti koya ga ena siga tikoga o ya, mo ni kua kina ni vakadukadukalitaka na vanua sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou me nomuni votavota; ni o koya sa vakaliligi sa vakaloucataka mai vua na Kalou.

CHAPTER 22

- "N**i kemuni sa raica na nona bulumakau kei na nona sipi na tacimuni ni sa lako sese tiko, ka o ni qai via sega ni kila, mo ni kila ni dodonu mo ni kauta lesu mai vua.
- ² "Kevaka sa sega ni tiko voleka veikemuni o tacimuni, se o ni sa sega beka ni kilai koya, mo ni qai kauta mai ki na nomuni vale me tiko ga vei kemuni me yacova ni sa vakasaqara mai o tacimuni, mo ni qai solia lesu vua.
- ³ "Me vaka talega kina na nona Asa kei na nona i sulu talega. Na veika kecega i tacimuni sa yali, ka o ni sa kunea, mo ni qai vakasuka vua ka kakua ni vunitaka.
- ⁴ "Kevaka sa lutu na nona Asa se bulumakau ena sala, ka o ni qai vunitaki kemuni, e dodonu mo ni vukeyi koya ena kena vakagalalataka.
- ⁵ "Sa tabu vua na yalewa me daramaka e dua na ka e vakatakilakilatata na tagane, se me dua na tagane me daramaka e dua nai sulu e vakatakilakilatata ki na na yalewa, o ira kece sa cakava oqo, era sa cakacaka vakasisila vua na Kalou o Jiova.
- ⁶ "Kevaka o ni sa mani sotava e dua na sova ni manumanu vuka ena sala, ni sa toka ena vunika se ena dela ni qele, ka sa sega tiko na yaloka se luvena, ka sa dabe toka e delana na tinana, mo ni kakua ni taura ruarua na tinana kei na luvena;
- ⁷ "Mo ni laiva na tinana me lako, ka kauta ga na luvena, me vinaka kina vei kemuni, ka me balavu talega kina na Nomuni bula.
- ⁸ "Ni kemuni sa tara e dua na vale vou, mo ni qai cakava nai cavacava tatarovi ena dela ni vale mo ni kua ni beitaki kina ena vakadave dra kevaka e dua sa lutu mai dela ni vale.
- ⁹ "Mo ni kua ni cavuraka na nomuni sore ni vaini vata kei soreni kau tale eso, de ra na qai vakacacani na vua ni nomuni vaini.
- ¹⁰ "Mo ni kua ni vakayagataka na siviya ni rau sa vesu me cakacaka vata e dua na bulumakau kei na dua na asa.
- ¹¹ "Mo ni kua ni daramaka nai sulu e duidui na kena mataqali, me vaka ni veiwaki na vutinisipi kei na lineni.
- ¹² "Mo ni bukia na tutu ni sulu vava, o ni sa dau ubi kemuni kina.
- ¹³ "Kevaka e dua na tagane sa taura e dua na yalewa, ka rau sa tiko vata sara ka sa qai cati koya tale.
- ¹⁴ "Ka sa qai beitaka na goneyalewa e nai valavala vakamadua ka vakarogorogocataka na yacana ka tukuna tiko, 'Au sa taura na yalewa oqo, ka keirau sa tiko vata, au sa qai kunea ni sa vakacacani oti tu o koya,'
- ¹⁵ "Oi rau na tamana kei tinana na goneyalewa oqo, e rau sa kauta mai nai vakadinadina ni lasu na veibeitaki o ya vei ira na qase e na matamata ni koro.
- ¹⁶ "Sa vosa vei ira na qase o tama ni goneyalewa ka vaka, au sa solia na luvequ goneyalewa oqo vua na tagane oqo me watina, ia oqo sa qai cati koya ni sa mocera oti.
- ¹⁷ 'Oqo sa beitaki na goneyalewa oqo ena i valavala e veimaduataki ka tukuna, "Au sa kunea na luvemu goneyalewa oqo ni sa veikilai oti kei na tagane." Oqo nai vakadinadina

ni lasu na tagane na luvequ goneyalewa oqo.' E rau sa qai tevuka nai sulu mei vakadinadina vei ira na qase ni koro.

18 "O ira na qase ni koro o ya, me ra qai kauta na tagane o ya, ka totogitaka;

19 "Me ra totogitaka ena nona sauma e dua na drau na dola vua na tama ni goneyalewa, baleta ni sa vakarogorogocataka e dua na goneyalewa dina ni Isireli. Me taura talega me watina ni nona bula taucoko ka tabu ni solia vua nai vola ni veibiu se veisere.

20 "Kevaka sa dina, ni sa sega ni kune vua na goneyalewa nai vakatakilakila ni se tabu tagane dina,

21 "Me ra qai kauta mai na goneyalewa ki na matanikatuba nei tamana, ka me ra vakaviriki o ya ena vatu o ira na tagane ni koro o ya me mate, baleta ni sa cakava na goneyalewa oqo e dua na ka vakamadia levu e Isireli. Me sa dautagane tiko ena loma ni vale nei tamana, mo ni qai biuta laivi kina na tamata ca mai vei kemuni.

22 "Kevaka sa kune ni dua na tagane ni rau sa veimoceri tiko kei na dua na yalewa vakawati, me rau qai vakamatei ruaruaOo koya na tagane sa mocera na yalewa kei na yalewa sa moceri; me kautani kina na ka ca e Isireli.

23 "Kevaka sa vosaki oti e dua na goneyalewa mai vua e dua na tagane, qai dua tale na tagane e raici koya ena koro ka moceri koya,

24 "Mo ni qai kauti rau tani mai na koro ki na matamata ni koro, mo ni qai vakaviriki rau ena vatu me rau mate sara, na goneyalewa baleta ni sega ni kaila se tagi me kilai e nakoro, na tagane baleta ni vakamalumalumutaka na watina e dua tale na tagane; oqo mo ni qai biuta tani kina na tamata ca vaka oqo mai vei kemuni.

25 "Ia, kevaka ga sa kunea na goneyalewa sa vosaki oti vaka oqo, mai na taudaku ni koro, ka qai vakaukauwataka na goneyalewa ka curumi koya, na tagane duadua ga me vakamatei.

26 "Mo ni kua ni cakava vua na goneyalewa e dua na ka, ni sa sega na ka e tiko vua me beitaki kina me vakamatei, me vaka e dua sa tucake ka vakamatea na tacina, sa vaka kina na tikina oqo.

27 "Ni sa kunei koya na goneyalewa sa qai vosaki tiko mai na taudaku ni koro ka vakaukauwataki koya, sa tagi ka kaila na goneyalewa, ia, sa sega ni dua e raica se rogoca me vakabulai koya.

28 "Kevaka e dua na tagane sa kunea e dua na goneyalewa sa sega ni kila na tagane ka se sega talega ni vosaki, ka sa taura na yalewa o moceri koya ka era sa kila na tamata,

29 "Na tagane sa mocera na goneyalewa oqo me solia vei tama ni yalewa e limasagavulu na dola, ka me qai tauri koya me watina baleta ni sa vakamalumalumutaki koya, ka sa tabu talega ni solia vua nai vola ni veibiu se veisereki ena nona gauna taucoko ni bula.

30 "Sa tabu ni dua na tagane me taura na wati tamana se cega nai davodavo nei tamana.

CHAPTER 23

"O koya sa sega ni bula na yagona vakatagane ni sa vakalewai vaka ca sara me kua ni tiko e nai soqosoqo levu i Jiova.

2 "Me ra kua talega ni curu mai ki nai soqosoqo i Jiova o ira na luve ni veibutakoci, me yacova nai ka tini ni taba tamata, sa tabu sara ni dua na nona kawa me curu ki nai soqosoqo levu i Jiova.

3 "Me kua ni dua na Amoraiti se Moapaiti me curu mai ki nai soqosoqo levu i Jiova me yacova nai katini ni tabatamata, sa tabu ni dua na nodrau kawa me curu mai ki nai soqosoqo levu i Jiova me sega ni mudu,

- ⁴ "Baleta ni ra sa sega ni via sotavi kemuni ena madrai kei na wai ena sala ena nomuni lako tani tiko mai Ijipita, baleta talega ena noda saumi Pelami na luvei Piori mai Mesopotamia me vakaloucataki kemuni.
- ⁵ "Na Kalou o Jiova sa sega dina ni via rogoci Pelami, ia, na Kalou o Jiova sa veisautaka na kalouca ki na kalouvinaka vei kemuni baleta ni sa rui lomani kemuni.
- ⁶ "Mo ni kua ni goleva na nodra vakacegu se na nodra tiko vinaka ena nomuni bula taucoko.
- ⁷ "Mo ni kua ni besetaka e dua na kai Itomi, ni sa tacimuni dina, Mo ni kua ni besetaka talega e dua na kai Ijipita baleta ni o ni a tiko vulagi mai kina.
- ⁸ "O ira na luvedra ena i katolu ni taba tamata sa tara vei ira mera curu ki na i soqosoqo ni Kalou.
- ⁹ "Kevaka era sa lako yani na nomuni mataivalu me sota kei ira na meca, mo ni qai maroroi kemuni mai na ka kecega e vakasisila.
- ¹⁰ "Kevaka sa dua na tagane ena kemuni maliwa sa yaco me dukadukali ena veika sa dauyaco ena bogi, me lako ena taudaku ni nomuni tikotiko; me kua tale ni curu mai ena nomuni tikotiko.
- ¹¹ "Me yaco, ni sa qai karobo mai, me qai vakasavasavataki koya ena wai, ni sa dromu na matanisiga, me qai lako mai ki na loma ni tikotiko.
- ¹² "Me tiko talega e dua nai tikotiko ena taudaku ni nomuni tikotiko, mo ni dau lako kina;
- ¹³ "Me tiko talega e dua nai sivi lailai vata kei na nomuni yaya ni cakacaka, ni veigauna kece mo ni lako kina ka lolo e tautuba, mo ni qai kelia ka buluta tale ena gauna o ni sa benu oti kina.
- ¹⁴ "Ni sa veilakoyaki voli o Jiova ena nomuni tikotiko me vakabulai kemuni ka soli ira na kemuni meca vei kemuni, o koya oqo me savasava ka tabu na nomuni i tikotiko, me kua ni raica kina o Koya e dua na ka dukaduka ena kemuni maliwa, de qai vuki tani o koya mai vei kemuni.
- ¹⁵ "Mo ni kakua ni vakalesui ira lesu tale na bobula era sa dro mai vei ira na nodra turaga ki vei kemuni.
- ¹⁶ "Me tiko o koya ena kemuni maliwa, ena vanua sa vinaka vua, mo ni kakua ni vakaocai koya.
- ¹⁷ "Sa tabu me vakacabori e dua me dautagane vei ira na goneyalewa ni Isireli, se me dua na gonetagane ni Isireli me sa vakacacani.
- ¹⁸ "Mo ni kua ni kauta mai ki na vale i Jiova na nomuni Kalou, e dua nai lavo, sai sau ni dua na dautagane se na kena i sau e dua na koli, me i soro ni yalayala, ni rau sa ka vakasisila ruarua ena na mata ni Kalou o Jiova.
- ¹⁹ "Mo ni kakua ni lavaka na tubu vua e dua na tacimuni, na tubu ni i lavo" se kakana, se dua ga na ka o ni sa dau solia yani vakadinai ka me vakatubu lesu mai.
- ²⁰ "Ki vua e dua na kai tani, e dodonu mo ni lavaka vua na tubu. Ia ki vei ira na tacimuni, sa tabu ni lavalaki na tubu vei ira, me vakalouvinakataki kemuni kina o Jiova na nomuni Kalou ena veika kecega sa tara na ligamuni ena vanua o ni sa lako tiko kina me taukena.
- ²¹ "Ni kemuni sa bubului vei Jiova na nomuni Kalou, me kua ni bera na nomuni sauma, ni sa gadreva dina mai veikemuni o Jiova, kevaka sa sega, sai valavala ca oqori.
- ²² "Kevaka o ni sa sega ni yalataka e dua na ka, sa sega ni valavala ca oqori.
- ²³ "Na veika kece sa lako mai na gusumuni mo ni maroroya ka vakayacora, ni kemuni sa yalayala vakadodonu vei Jiova na Nomuni Kalou ena vei ka o ni sa cavuta ena gusumuni.
- ²⁴ "Ni kemuni sa lako mai kina nona veiwere na wekamuni, mo ni qai kania vakalevu na

vaini, me kua ni dua e biuta e dua na ka ki na nona bola.

²⁵ "Ni kemuni sa lako mai ki na nona veisila na wekamuni, mo ni qai tomitomi ga ena ligamuni, me kua ni dua e vakayagataka nai sele takelo ena veisila e se bera ni tamusuki.

CHAPTER 24

"Ni sa taura e dua na yalewa e dua na tagane me watina ka sa vakamautaka, ka sa qai yaco tale me sega ni taleitaki koya, baleta ni sa raica e so na ka dukadukali mai vua, ka sa vola e dua nai vola ni veisere vua na yalewa, sa biuta sara e ligana ka vakatalai koya tani mai vale,

² "Ni sa lako tani mai vale o koya, ka sa lako me la'ki watina tale e dua na tagane,

³ "Kevaka sa sega ni taleitaki koya, o koya nai karua ni watina ka sa solia vua nai vola ni veisere ki na ligana ka vakatala tani mai vale, se, kevaka sa mani mate nai karua ni watina, o koya e a kauti koya mai,

⁴ "O koya na matai ni watina sa tabu ni tauri koya tale, baleta ni sa vakacacani koya oti, oqo e dua na ka tabu ena mata i Jiova, mo ni kua gona kina ni kauta mai nai valavala ca ena vanua sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou me nomuni votavota.

⁵ "Ni sa taura e dua na yalewa e dua na tagane me watina, sa tabu sara me lako ki nai valu, se me soli tale vua e dua na ka me cakava, me vakagalalataki o koya me dua na yabaki, ka me tiko mada ga e vale me vakamarautaka tiko kina na watina ena veisiga.

⁶ "Sa tabu ni dua e taura na vatu ni qaqi sila me veiyalayalati kina, ni vatu oqori sa nona bula na kena i taukei.

⁷ "Kevaka sa kune ni dua e taura vakavesu e dua vei ira na tacina na Isireli, qai cakacaka vakaca vua se volitaki koya, me vakamatei na tamata o ya, mo ni qai kauta tani na ka ca o ya ena kemuni maliwa.

⁸ "Mo ni qarauna na tete ni vukavuka, mo ni qarauna mo ni vakamuria kece ka cakava na veika kecega era sa vakavuvulitaka na bete kei na Livai, me vaka Au sa vakarota vei ira, mo ni qarauna, mo ni muria.

⁹ "Mo ni nanuma na veika e cakava na Kalou vei Miriama ena sala ena nomuni lako tani tiko mai Ijipita!

¹⁰ "Ni kemuni sa solia tiko vei tacimuni e dua na ka, mo ni kua ni lako ki na nona vale me solia mai vei kemuni e dua na yalayala.

¹¹ "Kevaka o ni sa tucake tu e tuba, ka sa lako mai na tamata o ni a soli ka vua, me kauta mai na ka sa yalayala kina vei kemuni.

¹² "Kevaka sa dravudravua na tamata o ya, me kua ni tiko vakadede vei kemuni na ka sa yalataka.

¹³ "Me vakasukai tale vei koya na ka sa yalataka ni se bera ni dromu na matanisiga me moce vata kei na nonai sulu ka vosa vinakataki kemuni, ka ena dodonu kina vei kemuni ena mata ni Kalou o Jiova.

¹⁴ "Mo ni kua ni vakaicolacolataki koya e dua na bobula sa voli ni sa dravudravua ka vakaloloma, se sa tacimuni se vulagi sa tiko ena vanua ena loma ni nomuni bai.

¹⁵ "Ena veisiga kece, mo ni solia vua na kena i sau, ka me sa soli vua ni bera ni dromu na matanisiga, ni sa dravudravua o koya ka sa vakanamata tuga ki na kena i sau, de qai tagi vua na Kalou o koya, qai wili veikemuni mei valavala ca.

¹⁶ "Sa tabu ni vakamatei na tama ena vuku ni luvedra, se o ira na gone ena vuku ni tamadra, ni sa dodonu me mate ga na tamata ena vuku ni nona i valavala ca.

¹⁷ "Mo ni kua ni vakatanitaka na lewa ena vukudra na vulagi kei ira na luve ni yali, se mo

ni taura na nona i sulu na yada me ia kina na veiyalayalati.

18 "Mo ni nanuma ga ni o ni a bobula tu mai Ijipita, ka qai voli kemuni mai kea na Kalou o Jiova, o ni sa vakaroti kina mo ni cakava oqo.

19 "Ni kemuni sa tamusuka na nomuni were ka guilecava e dua nai binibini mai kea, mo ni kua ni lesuva tale, me sa tu ga me kedra na luveniyali, na yada kei ira na vulagi, me vakasaututaka kina o Jiova na cakacaka kecega ni ligamuni.

20 "Ni kemuni sa tauca na nomuni vei olive, mo ni qai biuta tu na kena vo, me kedra na vulagi, na luveniyali kei ira na yada.

21 "Ni kemuni sa kumuna na nomuni vaini mai na kena were, mo ni kua ni kauta kece, na kena vo me medra na vulagi, na luveniyali kei ira na yada.

22 "Mo ni nanuma ga, ni kemuni a bobula tu mai na vanua o Ijipita; o koya oqo Au sa vakaroti kemuni kina mo ni cakava oqo.

CHAPTER 25

"Kevaka sa kune e dua na duidui ena kemuni maliwa, ka sa yaco sara ki na mataveilewai, sa rawa ni vakatulewa na turaganilewa, me vaka donui na dodonu ka me vakacalai na cala,

2 "Me sa yaco, kevaka sa dodonu me kuitataki na cala, na turaganilewa me sa lewa me vakadavori na cala ka me kuitataki e matai turaganilewa me vaka na nona beitaki, me vakatau ki nai wiliwili ni kuita.

3 "Sa rauta me kuita vakavasagavulu, ka me kua tale ni sivia, de qai sivia tale, qai yaco me vakamalumalumutaki vaka ca sara e matamuni.

4 "Mo ni kua ni vauca na bulumakau ni sa butu sila tiko.

5 "Kevaka era sa tiko vata na veitacini, ka sa mate e dua vei ira, qai sega tu na luvena tagane, me kua tale ni vakawati ena taudaku ni vuvala na yalewa sa mate o watina, Me lako vua e dua na taci watina ka kauta me watina, ka vakayacora vua na veika e dodonu me cakava o tacina sa mate.

6 "Nai matai ni luvedrau tagane me sa taura ka tosoya na veika e nona o koya na tamana sa mate oti, me kua kina ni bokoci na yacana e Isireli.

7 "Kevaka sa bese na tagane ni taura na wati tacina sa mate, me lako cake na yalewa ena nodra matamata na qase ka tukuna, 'O taci watiqu sa bese ni cakava na cakacaka e dodonu me cakava o tacina sa mate. Sa bese ni vakatubura na yacai tacina sa mate e Isireli.'

8 "Me ra qai kacivi koya o ira na qase ni koro ka vosa vua, ia kevaka sa dei tikoga vei koya ena nona tukuna, 'Au sa sega ni via taura na yalewa oqo,'

9 "Me qai lako mai o wati tacina vei koya ena matadra na qase, ka kauta tani nai vava mai yavana ka kasivita na matana, ka vosa me vaka: 'Me caka vaka kina vei ira vakayadua ena bese ni susuga cake na vale i tacidra sa mate.'

10 "Me qai kacivaki na yacana e Isireli, 'Na yacai koya sa kautani mai yavana na nona i vava.'

11 "Kevaka e rau sa veivala e rua na tagane ka sa lako mai na watina e dua me vukea na watina mai vei koya tale ka dua, ni sa dodoka yani na ligana me boboka na yagona vakatagane,

12 "Me kua tale ni lomani o koya, ni sa dodonu me musu laivi na ligana.

13 "Me kua ni dautiko ena nomuni bola na veika e bibi kei na veika e mamada.

- 14** "Me kua ni tiko ena nomuni vale e dua na ka e duidui na kena bibi me levu se lailai.
- 15** "Me tiko veikemuni nai vakarau e dodonu ka vinaka taucoko, kei na bibi e dodonu ka taucoko, me rawa ni dede kina nomuni bula ena vanua sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou.
- 16** "O ira sa cakava na veika oqo, o ira kece sa sega ni dodonu na nodra i valavala era sa ka vakasisila ena mata ni Kalou o Jiova.
- 17** "Mo ni nanuma na veika era cakava veikemuni na Amalakaiti ena nomuni i lakolako lesu mai Ijipita,
- 18** "Ena nona sotavi kemuni ena sala ka ra valuti kemuni ena veiyasana kecega ni kemuni sa wawale ka malumalumu sara; ka sa sega ni via rerevaka na Kalou o koya.
- 19** "O koya oqo ni sa solia veikemuni na vakacegu na Kalou o Jiova mai vei ira kece na meca, ena vanua sa solia vei kemuni na Kalou o Jiova me nomuni votavota ka taukena, mo ni qai nanuma mo ni bokoca laivi na kedra i vakananumi na Amalakaiti ena ruku i lomalagi. Mo ni kua ni guilecava na ka oqo.

CHAPTER 26

- "M**e vakayacori oqo, ni kemuni sa lako mai kina vanua sa solia veikemuni o Jiova na Nomuni Kalou mo ni taukena, o ni sa vakaivotavota kina ka tiko kina,
- 2** "Ka mo ni na taura e so nai sevuni nomuni veiwere mai na vanua o ni sa tiko kina ka solia veikemuni na Kalou o Jiova moni taukena ka biuta ena sova ka qai lako ki na vanua sa digitaka o Jiova na nomuni Kalou me tiko kina na Yacana.
- 3** "Mo ni qai lako vua na bete levu ka tukuna vua, 'au sa yalataka ena siga oqo vua na Kalou o Jiova, ni au sa lako mai ki na vanua sa yalayala kina na Kalou ki vei ira na qase me solia vei keimami.'
- 4** "Me qai taura na sova o koya na bete mai na ligamuni ka biuta e mata ni cabocabo ni soro nei Jiova na nomuni Kalou.
- 5** "Mo ni qai sauma ka vaka vei Jiova na nomuni Kalou, 'o tamaqu na kai Siria ka sa vakarau tu me rusa, sa qai lako sobu ki Ijipita ka tiko kina, era lewe vica ga, mai kea a sa yaco me matanitu levu, ka era sa lewe levu sara ka tamata qaqa.
- 6** 'O ira na Ijipita era sa i tovo ca vei keimami era sa vakacacani keimami ka era sa vakabobulataki keimami.
- 7** 'Keimami sa qai tagi vei Jiova na nodra Kalou na neimami qase, o Jiova sa rogoci keimami ka raica na neimami vakararawataki, kei na neimami oca kei na neimami vakalolomataki.
- 8** 'O Jiova sa qai kauti keimami tani mai Ijipita ena ligana kaukauwa, ena nona cakava nai vakatakilakila kei na ka e veivakadrukai.
- 9** 'Sa kauti keimami mai ki na vanua oqo ka solia vei keimami na vanua "na vanua sa drodro kina na sucu kei na oni;"
- 10** 'Oqo, keimami sa kauta mai nai sevuni vuata ni vanua, o koya, kemuni Jiova, o ni sa solia mai,' mo ni qai biuta ena mata i Jiova na nomuni Kalou ka lotu vua.
- 11** "E dodonu moni rekitaka na veika kecega sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou, ki na nomuni vale, oi kemuni kei ira na livai kei ira na vulagi sa tiko kei kemuni.
- 12** "Ni kemuni sa biuta vakatikitiki na i katini ni nomuni tubu kecega ena i katolu ni yabaki "na yabaki ni katini " ka solia vei ira na livai, na vulagi, na luveniyali kei ira na yada, me ra kana ena nomuni lomanibai ka mamau,

- ¹³ "Mo ni qai tukuna kina vei Jiova na nomuni Kalou, 'keimami sa kauta mai nai katini tabu mai na neimami vale ka keimami sa solia vei ira na livai, na vulagi, na luveniyali, kei ira na yada me vaka na nomuni vakaro kecega o ni sa vakaroti keimami kina, keimami sa sega ni lako sivia se guilecava nai vakaro oqo.
- ¹⁴ 'Au sa sega ni kania ena gauna ni vakaloloku se au sa vakayagataka ena dua na ka e dukadukali, se vakayagataka vei ira na na mate, ka au sa cakava ga me vaka sa vakarota vei au o Koya.
- ¹⁵ 'Mo ni rai sobu mai ena nomuni tikotiko tabu mai lomalagi, ka vakalouvinakataki ira na nomuni tamata na Isireli kei na vanua o ni sa solia veikeimami, me vaka o ni a bubului kina vei ira na neimami qase, na "vanua sa drodro kina na sucu kei na oni."
- ¹⁶ "Na siga oqo, na Kalou o Jiova sa vakaroti kemuni mo ni muria nai lesilesi kei na lewa; o koya oqo mo ni qarauna mo ni muria ena yalomuni taucoko kei na lomamuni kecega.
- ¹⁷ "Ena siga oqo, o ni sa cavuta, ni o Jiova sa nomuni Kalou, o ni na lako ena Nona sala ka maroroya na Nona i lesilesi, na Nona i vakaro kei na Nona lewa, ka o ni na talairawarawa ki na domona.
- ¹⁸ "Ena siga talega oqo, o Jiova sa vakaraitaka ni sai kemuni na Nona tamata vakamareqeti, me vaka sa yalataka vei kemuni, ni sa dodonu mo ni maroroya kece na Nona i vakaro,
- ¹⁹ "Ka ena vakaturi kemuni cake me siviti ira na matanitu kecega sa bulia o Koya, ena yacana kei na Nona dokai talega, mo ni yaco kina mo ni Nona tamata tabu, kivei Jiova na nomuni Kalou, me vaka sara ga sa cavuta o Koya."

CHAPTER 27

- O**qo, o Mosese kei ira na qase ni Isireli sa vakaroti ira na tamata ka vaka: "Mo ni maroroya kece nai vakaro au sa vakarota vei kemuni e daidai.
- ² "Me vakayacori oqo, na siga kemuni sa na takosova kina na uciwai na Joritani ki na vanua sa na solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, mo ni binia kina veikemuni na vatu lelevu, ka me ra boro ena wai vulavula (lase).
- ³ "Mo ni vola kina na vosa kece ni vunau, ni kemuni sa takoso, mo ni curu kina ki na vanua sa solia vei kemuni o Jiova nomuni Kalou, 'Na vanua sa drodro kina na sucu kei na oni,' me vaka ga sa yalataka vei kemuni o Jiova na Kalou ni nomuni qase.
- ⁴ "O koya oqo, ni kemuni sa takosova na Joritani, ena ulunivanua o Ipati, mo ni tuvana na vatu kece oqo, au sa vakaroti kemuni kina oqo, ka boroya ena wai vulavula (lase).
- ⁵ Mai kea talega mo ni tara kina e dua nai cabocabo ni soro vei Jiova na nomuni Kalou, na cabocabo ni soro e vatu, me kua ni tara nai cabocabo ni soro ena dua nai yaya kaukamea.
- ⁶ "Me tara ena vatu taucoko nai cabocabo ni soro nei Jiova na nomuni Kalou ka me vakacabori kina nai soro kama ki vei Jiova na nomuni Kalou.
- ⁷ "Mo ni vakacabora na i soro ni veivinakati, ka kana mai nai cabocabo ni soro ka reki tiko ena mata i Jiova na nomuni Kalou.
- ⁸ "Mo ni vola vakavinaka ka vakamatailevu ena dela ni vatu na vosa kece ni vunau."
- ⁹ O Mosese kei ira na bete kei ira na livai era sa vosa vei ira na Isireli ka vaka: "Mo ni qarauni kemuni ka vakarorogo na Isireli; Ena siga oqo, ka mo ni sa nona tamata na Kalou.
- ¹⁰ "O koya oqo, mo ni vakarorogo ka talairawarawa ki na domo i Jiova na nomuni Kalou ka maroroya na nona i vakaro kei na nona i lesilesi au sa vakarota vei kemuni e daidai."
- ¹¹ Sa vakaroti ira na tamata o Mosese ena siga o ya ka vaka,

- 12** "Oqo sa tucake tu ena ulunivanua o Kerisimi ka vakalouvinakataki ira na tamata ni kemuni sa takosova oti na Joritani: o Simione, o Livai, o Juta, o Isakari, o Joseva kei Penijamini;
- 13** "Ena ulunivanua o Ipali me rukaka (vakaloucataka) na tamata: o Rupeni, o Kata, Esa, Sevuloni, o Taniela kei Navitalai.
- 14** "O ira na Livai, me ra vosa vakarogolevu, ka vosa vei ira na kece na tagane e Isireli:
- 15** 'Ena kalouca o koya sa cakava e dua na ka sa ceuti se dua na ka sa buli, ka vakasisila vei Jiova na cakacaka ni liga ni tamata, ka vakaduria ena vanua vuni.' "Me ra tukuna na tamata kecega 'Emeni!'
- 16** 'Sa kalouca o koya sa i valavala vakaviavialevu veirau na nona i tubutubu tamana kei tinana.' "Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 17** "Sa kalouca o koya sa vakavuna na nona lako sese na mataboko ena sala.' "Me ra tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 18** Sa kalouca o koya sa vakavuna na nona lako sese na mataboko ena sala. Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 19** 'Sa kalouca o koya sa vakatanitaka na lewa dodonu me nodra na vulagi, na luveniyali, na yada.' " Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 20** 'Sa kalouca o koya sa moce vata na wati tamana baleta ni sa cega nai davodavo'i tamana.' "Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 21** 'Sa kalouca o koya sa tiko vata kei na dua na manumanu.' "Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 22** 'Sa kalouca o koya sa tiko vata kei na ganena na luvei tamana se luvei tinana.' "Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 23** 'Sa kalouca o koya sa tiko vata kei na tinai waitina.' "Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'
- 24** 'Sa kalouca o koya sa veivala vuni kei na wekana.' "Me ra na tukuna kecega, 'Emeni!'
- 25** 'Sa kalouca na tamata sa taura vuni nai lavo me vakamatea kina e dua na sega cala.' "Me ra na tukuna kece na tamata kecega, 'Emeni!'
- 26** 'Sa kalouca o koya sa sega ni muria na vosa kece ni vunau oqo. ' "Me ra na tukuna na tamata kecega, 'Emeni!'

CHAPTER 28

"O koya oqo, kevaka o ni sa vakarorogo vinaka ka talairawarawa ki na domo i Jiova na nomuni Kalou, mo ni vakamuria vinaka na Nona i vakaro kecega, au sa vakarota vei kemuni ena siga oqo, e na laveti kemuni cake kina o Jiova na nomuni Kalou mai vei ira na veimatanitu kecega e vuravura.

- 2** "Na veivakalouvinakataki kecega oqo era na lakovi kemuni mai, ka lako siviti kemuni, baleta ni o ni sa talairawarawa ki na domo i Jiova na nomuni Kalou:
- 3** "O ni na kalouvinaka ena koro, o ni na kalouvinaki na vanua.
- 4** "Ena vakalouvinakataki na vua ni yagomuni, na vua ni nomuni qele, ena tubu na nomuni manumanu ena bai, na nomuni bulumakau kei na manumanu susu kecega.
- 5** "Ena vakalouvinakataki na nomuni basikete kecega kei na nomudou tere kecega.
- 6** "O ni na kalouvinaka ena nomuni curu mai kei na nomuni lako yani.
- 7** "Na Kalou ena vakadrukai ira na kemuni meca e matamuni; era na lako mai ena dua na sala ka na veitau lesu ena vitu tale na sala.

- ⁸ "Na Kalou ena vakarota na sautu vei kemuni ena nomuni lololo, ena ka kecega sa tara na ligamuni ka ena vakalouvinakataki ena vanua sa solia vei kemuni na Kalou o Jiova.
- ⁹ "Na Kalou o Jiova ena vakataudeitaki kemuni; mo ni tamata tabu vua me vaka sa yalataka vei kemuni. Kevaka o ni sa maroroya na i vakaroi Jiova na nomuni Kalou ka lako ena Nona sala.
- ¹⁰ "O ira na tamata kece e vuravura era na raica ni kemuni sa kacivi ena yaca i Jiova, ka era na rerevaki kemuni.
- ¹¹ "Na Kalou ena solia vei kemuni na veika vivinaka ena vua ni yagomuni, ena levu ni nomuni manumanu susu, ena vua ni nomuni qele, ena vanua sa yalataka o Jiova na nomuni Kalou vei ira na nomuni qase, me solia vei kemuni.
- ¹² "O Jiova ena dolava vei kemuni na nona lololo kecega mai lomalagi, me solia na uca ki na nomuni vanua ena kena gauna dodonu ka me vakalouvinakataka na cakacaka ni ligamuni. o ni na dau veivuke ki vei ira na veimatanitu ka o ni na sega ni daukerekere.
- ¹³ "O Jiova ena cakava mo ni uluna ka sega ni buina, o ni na tiko ga e cake ka sega ni tiko e ra, kevaka o ni sa rogoca nai vakaroi Jiova na nomuni Kalou, au sa vakarota veikemuni ena siga oqo, ka qarauna me muria.
- ¹⁴ "O koya oqo mo ni kua ni vuki tani mai na vosa au sa vakarota vei kemuni ena siga oqo, ki nai mawi se ki nai matau, mo ni muri ira kina na Kalou tale eso ka qaravi ira.
- ¹⁵ "Ena yaco oqo kevaka o ni sa sega ni via rogoca na domo i Jiova na nomuni Kalou, ka sega ni via maroroya na Nona i vakaro kecega kei na Nona i lesilesi au sa vakarota vei kemuni ni kua, me lako mai ki na veikemuni na veikalousa kecega oqo, ena toboki kemuni ka siviti kemuni:
- ¹⁶ "O ni na kalouca ena koro, ka kalouca talega ena vanua.
- ¹⁷ "Ena kalouca na nomuni bola kei na nomuni tere.
- ¹⁸ "Ena vakaloucataki na vua ni yagomuni, na vua ni nomuni qele, na nomuni bulumakau kei na nomuni qele ni sipi.
- ¹⁹ "O ni na kalouca ena nomuni curu mai kei na nomuni lako yani.
- ²⁰ "O Jiova ena tala veikemuni na kalouca, na veilecayaki kei na cudruvi ena veika kecega sa tara na ligamuni, me yacova ni kemuni sa vakarusai, me yacova ni kemuni sa yali yani vakatotolo sara, baleta na ca ni nomuni valavala ni kemuni sa biuta na Kalou.
- ²¹ "Na Kalou ena cakava na veimate ca oqo me kabiti kemuni me yacova ni sa kani kemuni kece mai na vanua sa solia vei kemuni mo ni taukena.
- ²² "O Jiova ena samuti kemuni ena mate ni gacagaca, ena katakata, ena mate dewa, ena tubu na mate cuqa, ena i seleiwau kei katakata sivia kei na mate ni suasua ca, oqo ena cicivi kemuni mai me yacova ni o ni sa vakarusai ka yali yani.
- ²³ "Na lomalagi sa tu oqo ena ulumuni ena varasa mai kei na vuravura sa tu oqori e yavamuni ena kaukamea mai.
- ²⁴ "Ena veisautaka o Jiova na uca ni nomuni vanua me pauta kei na kuvu ni soso; ka na lako sobu mai lomalagi vei kemuni me yacova ni o ni sa vakarusai kece.
- ²⁵ "O Jiova ena vakavuna na nomuni vakadrukai mai vei ira na nomuni meca o ni na lako yani ena dua na sala, ka o ni na veidroyaki mai ena sala e vitu mai matadra. o ni na dauvakavu leqa, ki vei ira kece na veimatanitu e vuravura.
- ²⁶ "Na yagomuni sa mate tu, sa na yaco me kedra na manumanu vuka ni macawa, kei na manumanu yavai va ni vuravura ka na sega e cemuri ira tani.
- ²⁷ "O Jiova ena samuti kemuni ena bo ni Ijipita, na bo dra, na karokaro kei na milamila, na veika oqo, o ni na sega ni vakabulai rawa kina.
- ²⁸ "O Jiova ena samuti kemuni ena lialia, ena mataboko kei veilecayaki ni bula.

- 29 "O ni na vakayayamo ena siga levu, me vaka sa vakayayamo na mataboko ena butobuto, o ni na sega ni tamata yaco ena nomuni lakolako; o ni na vakaocai ka vakacacani tikotiko ga ka sega ni dua e rawa ni vakabulai kemuni.
- 30 "O ni na vosaka e dua me watimuni, ia, e rau na veimoceri tale kei na dua na tagane tani; o ni na tara e dua na vale, ia, e dua tani tale na mai taukena. O ni na tea e dua na were ni vaini, ia, o ni na sega ni tauca na vuana.
- 31 "Ena vakamatei e matamuni na bulumakau, ia, o ni na sega ni kana kina, na nomuni asa ena tauri vakaukauwa mai vei kemuni ka ena sega ni vakasosomitaki tale vei kemuni, na nomuni sipi ena soli vei ira na kemuni meca, ka ena sega vei kemuni ena vakabulai ira rawa.
- 32 "Na luvemuni tagane kei na luvemuni yalewa era na soli vei ira na so tale na tamata, ka ena raica na matamuni ka sega ga ni cakava rawa e dua na ka, ni sa sega na kaukauwa ena ligamuni.
- 33 "Na veimatanitu o ni sa sega ni kila era na kania na vuata ni nomuni vanua kei na vua ni nomuni cakacaka, o ni na valuti ka vakacacani tikotiko ga.
- 34 O ni na vakagolei vakalialia baleta na rai sa rai tiko kina na matamuni.
- 35 "O Jiova ena samuta na durumuni kei na yavamuni ena bo ca sara ka o ni na sega ni vakabulai kina, mai na botoboto ni yavamuni kina buradelamuni.
- 36 "Ena kauti kemuni mai o Jiova, oi kemuni kei ira na tui o ni sa sega ni kila se me ra kila o ira na nomuni qase, mai kea ki ni na qaravi ira kina na kalouOsa buli ena kau kei na vatuu.
- 37 "O ni na yaco me ka e veivakidacalataki, a i vakabalebale, e ka ga ni veitalanoa vei ira na veimatanitu ena vanua sa vakasevi kemuni kina o Jiova.
- 38 "O ni na kauta ka cavuraka vakalevu na sila, ia, o ni na kauta ga mai vakalailai, ni ra na kania ga na vodre.
- 39 "O ni na tea na veivaini ka qarava vinaka, ia o ni sega ga ni gunuva na kena waini se kania na vuana; era na kania ga na vuana na ulo.
- 40 "O ni na raica na veiolive ena nomuni veiyasana kecega, ia o ni na sega ni lumuta na kena waiwai, baleta ni ra na drodro tani na kena waiwai.
- 41 "Era na sucu mai vei kemuni na gonetagane kei na goneyalewa, ia era na sega ni wili vei kemuni; baleta ni ra na kau vakabobula
- 42 "Era na kania kece na nomuni veikau na vodre kei na ka kecega sa tubu mai na qele.
- 43 "O ira na kai tani era na tubu siviti kemuni, ia, oi kemuni, o ni na lutu sobu tikoga.
- 44 "Era na solia vei kemuni, ia, o ni na sega ni solia vei ira, era na uluna ka o ni na buina tikoga.
- 45 "E dina, na kalouca kece oqo era na lakovi kemuni mai, ka cici muri kemuni, ka lako siviti kemuni me yacova ni kemuni sa vakarusai, ni kemuni sa sega ni via rogoca na domo i Jiova na nomuni Kalou, ka maroroya na nona i vakaro kei na nona i lesilesi sa vakarota vei kemuni.
- 46 "Oqo o ni na vakatakilakilataki tani kina kei ira na nomuni kawa me sega ni mudu.
- 47 "Baleta ni kemuni sa sega ni qarava na Kalou o Jiova ena reki kei na marau ni yalomuni ni sa levu na veika e sa tu,
- 48 "O ni na qaravi ira na kemuni meca o ira ena talai ira mai o Jiova ena viakana kei na viagunu kei na luvawale, ka era sa vinakata na ka kecega, ena biuta talega o Jiova e dua nai vua e domomuni me yacova ni sa vakarusai kemuni o koya.
- 49 "O Jiova ena kauta mai vakayawa e dua na matanitu me vorati kemuni mai na yasai vuravura ka dua, ka na tubu vakatotolo me vaka sa vuka na i keli, e dua na matanitu o ni

sa sega ni kila na nodra vosa,

50 "E dua na matanitu sa ca sara, sa sega vei ira na veidokai vei ira na qase se na nodra taleitaki ira na gone.

51 "Era na kania na tubu ni nomuni manumanu kei na vuata ni nomuni vanua, me yacova ni o sa vakarusai, ena sega ni vakavoci vei kemuni na sila, na waini, kei na waiwai kei na veika vivinaka ni nomuni bulumakau na veika vivinaka ni nomuni sipi, me yacova ni o ni sa vakarusai kece.

52 "Era na tagavi kemuni ena nomuni matamata kecega, me yacova ni sa kabasu kecega na nomuni bai ni valu o ni sa dau vakararavi kina, o koya sa solia veikemuni o Jiova na nomuni Kalou.

53 "O ni na kania na vua ni yagomuni na lewedra na luvemuni tagane kei na lewedra na luvemuni yalewa o ira sa solia vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou, ni sa buku talega na druadrua ena vuku ni leqa era sa veivakaleqai kina na kemuni meca.

54 "Na tagane ena kemuni maliwa sa dau kidakida ka dau digidigi, ena dua tani na matana vua na wekana, vei koya talega na watina sa daulomana sara, vei ira talega na luvena era sa vo tiko vua,

55 "Ni sa sega ni via solia vei ira na lewei luvena ena kania, baleta ni sa sega tale na ka e vo ena kena buku mai na druadrua o koya era sa veivakaleqai mai kina na meca ena nomuni matamata ni koro.

56 "Na yalewa vinaka ka totoka sa tiko vei kemuni, o ira sa sega mada ga ni via butuka na qele ena yavadra baleta na nodra viavia ga, ena sega ni via solia vei watina dina se vei luvena tagane se luvena yalewa,

57 "Na kato ni gone sa lutu mai na maliwa ni yavana kei na lewe ni ketena dina, o ira sa vakasucuma o koya, ni na kinia lo ga o koya ni sa sega na kakana ena vuku ni veivakaleqai mai kina na meca ena nomuni matamata.

58 "Kevaka o ni sa sega ni qarauna mo ni maroroya na vosa kece ni vunau oqo, sa volai ena i vola oqo, sa volai ena i vola oqo, mo ni rerevaka kina na yaca lagilagi ka talei na yaca I JIOVA NA NOMUNI KALOU,

59 "O Jiova ga ena kauta mai vei kemuni kei ira na nomuni kawa na veimate cacaOna mate lelevu ka vakasisila" kei na veimate lelevu tale eso ka dau tu vakadede.

60 "Ena kauta lesu tale mai vei kemuni o Jiova na veimate caca kece mai Ijipita o ni dau rerevaka, era na kabiti kemuni.

61 "Na vei mate caca kecega sa sega ni volai ena i Vola ni Vunau, ena kauta mai vei kemuni o Jiova, me tarai kemuni me yacova ni kemuni sa rusa kecega.

62 "Ena vo e vica ga veikemuni, me vaka ni kemuni sa vaka na kalokalo ni lomalagi na kemuni lewe levu, baleta ni kemuni sa sega ni via rogoca na domo i Jiova na nomuni Kalou.

63 "Ena yaco ga, me vaka ni sa dau marautaki kemuni o Jiova ka daucakavinaka veikemuni ka dau vakalevutaki kemuni, ena marautaka o Jiova me vakarusai kemuni, ka vakayali kemuni ka mo ni kau tani mai na vanua o ni sa lako tiko yani kina mo ni taukena.

64 "Ena vakasesei kemuni o Jiova ena matadra na tamata kecega, mai na dua na yasana kei vuravura ki na dua tale na yasana, mai kea o ni na qarava kina na Kalou lasu, na Kalou o ni sa sega ni kila se o ira na nomuni qaseOsa buli ena kau kei na vatuu.

65 "Ena kedra maliwa na veimatani oqori o ni na sega ni kune vakacegu kina, se me vakacegu kina na yavamuni, ia, o Jiova e solia veikemuni mai kea na yalo sa rere tikoga, na mata sa sega ni rai rawa kei na loma sa mosi vakalevu.

66 "Na nomuni bula sa lili tu vakaveimama e matamuni, o ni na rere tikoga, siga kei na

bogi, ka sa sega nai vakadei ni bula.

⁶⁷ "Ena veimataka o ni na tukuna, 'Oqo sa yakavi mai!' Ena veiyakavi o ni na tukuna, 'Ni sa mataka mai oqo!' Baleta na rere sa vakataqayataki kemuni tiko, kei na veika sa raica tiko na matamuni.

⁶⁸ "O Jiova ena kauti kemudou Iesu tale ki Ijipita ena waqa, ena sala e sa tukuni oti veikemuni, 'Ni o ni na sega ni raica tale.' Mai kea o ni na volitaki kina ki vei ira na kemuni meca, me bobula yalewa se bobula tagane, ia, ena sega ni dua e via voli kemuni."

CHAPTER 29

Oqo na vosa ni veiyalayalati sa vakarota o Jiova vei Mosese me cakava vei ira na luvei Isireli ena vanua o Moapi, me kuria na veiyalayalati sa cakava vei ira mai Orepi.

² O Mosese sa kacivi ira kece na Isireli ka tukuna vei ira: "O ni sa raica kece e matamuni na veika sa cakava o Jiova ena vanua o Ijipita, ki vei Fero ke ira kece na nona tamata, kei na nona vanua kecega"

³ "Na veika lelevu sa raica na matamuni, nai vakatakilakila kei na ka e veivakakurabuitaki.

⁴ "Ia, na Kalou sa sega tikoga ni solia veikemuni, na yalo me kila, na mata me raica, na daliga me rogoca, me yacova na siga oqo.

⁵ "Oi Au, sa liutaki kemuni mai oqo me vasagavulu na yabaki ena vanua liwa. Sa sega ni madra mai na nomuni sulu ena yagomuni, se na nomuni vava mai na yavamuni.

⁶ "O ni sa sega ni kana madrai, o ni sa sega ni gunu waini; mo ni kila kina ni sai Au Jiova na nomuni Kalou.

⁷ "Ni kemuni sa lako mai ki ke, o Sailo na tui Esiboni kei Oki na tui Pasani era sa lako mai me valuti keimami, ka keimami sa ravuti ira.

⁸ "Keimami sa taura na nodrau vanua ka solia mei votavota nei Rupeni kei Kata kei na veimama ni yavusa o Manasa.

⁹ "Mo ni maroroya na vosa ni veiyalayalati oqo, ka muria, mo ni tamata yaco ki na ena veika kece o ni na cakava.

¹⁰ "Oi kemuni kece sa tucake tu e daidai ena matai Jiova na nomuni Kalou. Oi kemuni nai liuliu ni veiyavusa, na qase kei ira na vakaitutu, kei ira kece na tagane e Isireli,

¹¹ "O ira na nomuni lalai kei ira na watimuni " o ira na vulagi sa tiko vata kei kemuni, o ira sa daucauka buka vei kemuni kei ira na dautaki wai"

¹² "Mo ni mai veiyalayalati vata kei Jiova na nomuni Kalou kei na Nona bubului, sa cakava vei kemuni o Jiova na nomuni Kalou e daidai,

¹³ "Mo ni vakadeitaki kina mai vei Koya e daidai, mo ni nona tamata, me Kalou kina veikemuni o Koya, me vaka ga sa dau tukuna tiko o Koya veikemuni, me vaka sara ga sa yalataka vei ira na nomuni qase, vei Eparama, vei Aisake, vei Jekope.

¹⁴ "Au sa sega ni cakava na veiyalayalati kei na bubului oqo, vei kemuni duadua ga,

¹⁵ "Vei koya talega sa tiko eke e daidai ena mata ni Kalou o Jiova, sa vakatalega kina o koya sa sega ni tiko e daidai

¹⁶ (Ni o ni sa kila vinaka ni da a tiko mai Ijipita, ka eda sa lako curuma mai na veimatanitu oqo,

¹⁷ O ni sa raica na nodra vakasisila kei na nodra matakau sa tiko kei ira " na kau, na vatu, sa siliva kei na koula);

¹⁸ "Me yaco kina me kua ni dua veikemuni, se tagane se yalewa se vuvale, se yavusa, me vuki tani na yalona ena siga oqo mai vei Jiova na Kalou, me lako ka qaravi ira na Kalou ni

veimatanitu oqo, ka me kua ni dua veikemuni e vakavuna na veiyalocataki se veivakawiwitaki;

19 "Me kua talega ni yaco, kevaka e dua sa rogoca na vosa ni veivakaloucataki oqo, ka vakalouvinakataka ga na yalona ka tukuna tiko, 'Au na tiko vinaka tikoga, veitalia mada ga kevaka au lako tiko ena vakanananu ni yaloqu' " me vaka ga, ni ra sa wili vata na daumateni kei ira na sega ni daumateni.

20 "O Jiova, ena sega ni vosoti koya; ia, na Nona cudru o Jiova kei na Nona ruru ena vakama na tamata koya, kei na ruru kece sa volai ena i Vola oqo ena yaco vua, o Jiova talega ena bokoca laivi na yacana mai na rukui lomalagi.

21 "O Jiova ena vakatikitikitaki koya mai vei ira na yavusa kece ni Isireli, me nona na rarawa me vaka na kalouca kece sa volai ena i Vola ni Vunau oqo,

22 "Ni ra na yaco mai nai tabatamata sa muri kemuni mai, kei ira na vulagi sa lako vakayawa mai, era na tukuna, ni ra sa raica na veikacaca sa yaco ena vanua kei na veimate caca sa biuta kina o Jiova:

23 'Na vanua taucoko sa veivatu-masima ka sa kama tiko; sa sega ni teivaki, sa sega na ka e vua, sa sega na ka e tubu mai, sa vaka ga na Sotoma kei Komora, Adama kei Sepoimi, sa vuaviritaka o Jiova ena Nona cudru kei na cudru katakata.'

24 "Era sa tukuna na veimatanitu kecega, 'Na cava sa cakava kina o Jiova na ka oqo? Na cava na balebale ni cudru katakata oqo?'

25 "Era na tukuna na kena tagane: 'Baleta ni ra sa biuta na veiyalayalati ni nodra Kalou o Jiova, na Kalou ni nodra qase, sa cakava o Koya vata kei ira ena nodra lako tani mai Ijipita;

26 'Ni ra sa lako ka qarava na Kalou tani e so, o koya era a sega ni kila, ia, e se sega ga ni via biuti ira o Koya.

27 'Na cudru i Jiova sa kania na nodra vanua, me kauta mai kina na veikalouca kecega sa volai ena i vola oqo.

28 'O Jiova sa cavaraki ira tani mai na nodra vanua ena cudru levu, ena cudru katakata, era sa vakacudrui Jiova tikoga kina, ka sa ceburaki ira kina ki na dua tale na vanua me vaka ena siga oqo.'

29 "Na veika vuni sa nei Jiova na noda Kalou, na veika sa vakatakilai sa noda kei ira na luveda me sega ni mudu, me rawa ni da bulataka na vosa kece ena i vunau oqo.

CHAPTER 30

"Ni sa tarai kemuni mai na kalouvinaka kei na kalouca au sa biuta tu oqo e matamuni ka o ni sa vakananuma na veivanua kece sa kauti kemuni kina o Jiova na nomuni Kalou,

2 "O ni qai lesu vei Jiova na nomuni Kalou ka rogoca na Domona me vaka au sa vakarota vei kemuni e daidai, oi kemuni kei ira na luvemuni ena yalomuni taucoko kei na lomamuni taucoko,

3 "Me na kauti kemuni lesu tale mai kina o Jiova na nomuni Kalou mai na vesuki ka sa lomani kemuni tikoga ka sa vakasoqoni kemuni tale mai na veimatanitu sa vakasavi kemuni kina na Kalou o Jiova.

4 "Kevaka sa vakasavi e dua ki na vanua yawa sara ena rukui lomalagi, mai kea ena kauti kemuni tale mai kina na Kalou o Jiova.

5 "O Jiova na nomuni Kalou ena kauti kemuni tale mai ki na vanua era a taukena na nomuni qase, mo ni taukena tale, E na vakatamata yaco taki kemuni ka vakalewevuqataki kemuni mai vei ira na tamamuni o Koya.

- ⁶ "O Jiova, na nomuni Kalou ena ciliva na mata ni yalomuni kei na yalodra na nomuni kawa, me ra lomana na Kalou o Jiova ena yalodra taucoko kei na lomadra kecega me ra bula kina.
- ⁷ "Na Kalou o Jiova ena biuta na kalouca kece oqo ki vei ira na meca, vei ira talega sa cati kemuni ka daubeitaki kemuni:
- ⁸ "O ni na talairawarawa tale kina na domo i Jiova na nomuni Kalou ka cakava na nona i vakaro kecega, me vaka au sa vakarota veikemuni e daidai.
- ⁹ "Na Kalou o Jiova ena vakalevutaka na cakacaka ni ligamuni kecega, na vua ni yagomuni, na vua ni nomuni manumanu susu kei na vuata ni nomuni vanua me vinaka cake. o Jiova ena rekitaki kemuni vakalevu cake me vaka sa daurekitaki ira na nomuni qase,
- ¹⁰ "Kevaka o ni sa talairawarawa ki na domo i Jiova na nomuni Kalou, ka maroroya na Nona i vakaro kei na Nona i lesilesi sa volai ena i vola ni vunau, ka gole vua na Kalou o Jiova ena yalomuni kei na lomamuni kecega.
- ¹¹ "Nai vakaro oqo, au sa vakarota veikemuni e daidai, sa sega ni dredre se me sa tiko sara vakayawa,
- ¹² "Sa sega ni tiko sara mai lomalagi me tukuni kina, 'O cei ena lako cake me kauta sobu mai vei keda me da mai rogoca ka cakava?'
- ¹³ "Se sa tiko mai na wasawasa kadua me tukuni kina, 'O cei me lakova na wasawasa ena vukuda ka kauta mai na vosa ni Kalou me da rogoca ka cakava?'
- ¹⁴ "Sa voleka sara veikemuni na vosa ni Kalou ena gusumuni, ena yalomuni, mo ni bula kina.
- ¹⁵ "Raica au sa biuta e matamuni na bula kei na vinaka, na mate kei na ca,
- ¹⁶ "Ena veika sa vakaroti veikemuni e daidai, mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou ka lako ena Nona sala ka maroroya na Nona i vakaro, na Nona i lesilesi, na Nona lewa, mo ni bula kina ka lewe levu, ka mo ni kalouvinaka kina ena vanua o ni sa la'ki taukena.
- ¹⁷ "Kevaka sa vuki tani na yalomuni, mo ni kua kina ni via rogoca ka kau vakatani ka qarava na Kalou tani ka lotu vei ira,
- ¹⁸ "Au sa vakarogotaka veikemuni e daidai, ni kemuni na rusa ena sega ni vakalevutaki na nomuni veisiga ena vanua o ni na takosova kina na Joritani mo ni lako kina ka taukena.
- ¹⁹ "Au sa kacivi lomalagi kei vuravura mei vakadinadina e daidai, ni'u sa tuvana e matamuni na bula kei na mate, na kalouvinaka kei na kalouca; mo ni qai digitaka na bula mo ni bula kina, oi kemuni kei ira na nomuni kawa;
- ²⁰ "Mo ni lomani Jiova na nomuni Kalou, Mo ni talairawarawa ki na Domona, Mo ni kabiti Koya, ni sa nomuni bula o Koya, ka sa balavu talega kina na nomuni bula, mo ni tiko talega kina ena vanua sa bubului ki na o Jiova vei ira na nomuni qase, kivei Eparama, vei Aisake kei Jekope me solia vei ira."

CHAPTER 31

Sa qai lako o Mosese ka tukuna na veivosa oqo vei ira na Isireli.

² Sa tukuna vei ira: "Au sa yabaki dua na drau ka ruasagavulu e daidai. Au sa sega ni rawata na lako yani kei na lako mai, sa tukuna talega vei au na Kalou, 'Ni'u na sega ni takosova na Joritani.'"

³ "O Jiova na nomuni Kalou vakataki Koya ena takoso e liu ni bera oi kemuni; ena vakarusai ira na veimatanitu oqo ena matamuni, o ni na vakasesei ira. o Josua vakataki koya ena takoso e liu ni bera oi kemuni, me vaka ga sa tukuna o Jiova.

⁴ "Ena vakayacora vei ira o Jiova me vaka sa cakava vei Sioni kei Oki, na tui ni Amoraiti kei na nodra vanua, ni sa vakarusai ira.

⁵ "O Jiova ena soli ira vei kemuni, mo ni cakava vei ira me vaka na veivakaro kecega au sa vakarota vei kemuni.

⁶ "Mo ni kaukauwa ga ka qaqa, mo ni kua ni rere se vakataqayataki ena vukudra, ni sa i Jiova na nomuni Kalou, sai Koya ga sa lako vata kei kemuni. Ena sega ni laivi kemuni se biuti kemuni o koya."

⁷ Sa qai kacivi Josua o Mosese ena matadra kece na Isireli ka tukuna vua, "Mo kaukauwa ka yaloqaqa, mo lako vata kei ira na tamata oqo ki na vanua sa yalataka o Jiova vei ira na qase me solia vei ira, mo vakavuna na nodra taukena.

⁸ "O Jiova, sai Koya duadua ga ena lako tiko e liu vei kemuni, ena tiko vata kei kemuni o Koya, ena sega ni biuti kemuni o Koya, se weletaki kemuni, mo ni kua ni rere kina se taqaya."

⁹ Sa vola nai vunau oqo o Mosese ka solia vei ira na bete na luvei Livai, o ira sa dau colata na Kato ni Veiyalayalati i Jiova ki vei ira na qase ni Isireli.

¹⁰ Sa vakaroti ira o Mosese ka vaka, "Ni sa mai cava na veiyavitu na yabaki, na gauna sa digitaki me dua na gauna ni veisereki ena solevu ni vale vakacevaceva,

¹¹ "Ni ra sa lako mai na Isireli me ra mai tu ena mata i Jiova na nodra Kalou ena vanua sa digitaka o Koya, mo ni qai wilika nai Vola ni Vunau oqo ena matadra kece na Isireli me ra rogoca.

¹² "Vakasoqoni ira mai na tamata kecega, na tagane kei na yalewa, o ira na lalai kei ira na vulagi era sa tiko ena kemuni maliwa, me ra mai rogoca, me ra mai vulica me rerevaki Jiova na nomuni Kalou, ka qarauna me muria na vosa kecega ni vunau oqo,

¹³ "Me yaco kina vei ira na luvedra era se bera ni kila, me ra rogoca ka vulica me ra rerevaki Jiova na nomuni Kalou ena gauna kece era bula kina ena vanua o ni na takoso kina oqo mo ni taukena."

¹⁴ Sa qai vosa o Jiova vei Mosese, "Sa roro tiko mai na siga o na mate kina, kacivi Josua ka mo ni tiko ena vale vakacevaceva ni veivosaki me'u vakatikori koya kina." E rau sa lako o Mosese kei Josua ki na vanua ni veivosaki.

¹⁵ Sa basika na Kalou o Jiova ena vanua ni veivosaki ena duru o, ka sa mai tu ena dela ni katuba ni vale vakacevaceva ni veivosaki.

¹⁶ Sa tukuna o Jiova vei Mosese; "O na la'ki vakacegu kei ira na tamamu, o ira oqo era na tucake ka vakaqitora na tamata volitaki kei ira na nodra Kalou na vulagi ena vanua, era sa lako ka tiko vata kei ira, era na qai biuti Au kina, (Kalou o Jiova) ka voroka na noqu veiyalayalati, Au a cakava vata kei ira.

¹⁷ "Na Noqu cudru ena tubu baleti ira ena siga o ya, Au na biuti ira, Au na vunitaka na Mataqu vei ira, era na vakayali. Ena levu na ca kei na leqa ena rurugi ira, era na tukuna kina ena siga o ya, 'Sa tarai keda tiko li na dredre oqo baleta ni sa sega ni tiko kei keda o Jiova na noda Kalou?'

¹⁸ "Au na vunitaka dina na mataqu ena siga o ya, baleta na ka ca era sa cakava, ena ka oqo era sa vuki kina ki na Kalou tani.

¹⁹ "Mo ni vola na sere oqo me nomuni, ka vakavulica vei ira na luvei Isireli; me biu sara ga ki na gusudra, me yaco kina na sere oqo mei vakadinadina ki vei Au ena vukudra na Isireli.

²⁰ "Ni'u sa kauti ira mai ki na vanua sa drodro kina na sucu kei na oni, o koya Au sa yalataka vei ira na nomuni qase, ka era sa kana ka vakasinaiti ira, era sa levulevu, era na vuki ki vei ira na Kalou tani ka qaravi ira; era na vakacudrui Au ka basuka na Noqu

veiyalayalati.

21 "Ena yaco, ni sa levu na ka ca kei na leqa era tarai ira, na sere oqo sa tu mei vakadinadina ka beitaki ira, me ra kakua ni guilecavi ena gusudra na nomuni kawa, Ni'u sa kila na lutu sobu ni nodra i tovo e daidai sa vakakina, ni bera ni'u kauti ira mai ki na vanua Au sa yalataka me'u solia vei ira."

22 Sa qai vola o Mosese na sere ena siga o ya ka vakavulica vei ira na luvei Isireli.

23 Sa qai vakatikori Josua o Koya na luvei Nuni ka tukuna, "Mo kaukauwa ka qaqa, ni o na kauti ira na luvei Isireli ki na vanua Au sa yalataka vei ira, ka Au na tiko vata kei iko."

24 Sa qai yaco ni sa vola oti o Mosese nai vunau ena dua nai vola, ni sa oti sara,

25 o Mosese sa vakaroti ira na Livai, o ira sa dau laveta na Kato ni Veiyalayalati i Jiova na nodra Kalou, ka tukuna;

26 "Taura na i Vola ni Vunau oqo ka biuta ena loma ni Kato ni Veiyalayalati, me toka mai kea ka beitaki kemuni tiko;

27 "Ni'u sa kila na nomuni talaidredre ka yaloqa, ni'u se bula vata tiko kei kemuni, o ni sa talaidredre vei Jiova, qai vakacava li kevaka au sa mate?

28 "Me ra soqoni vata mai o ira na qase ni veiyavusa kei ira na vakai lesilesi, me'u vosa vei ira ka rogoca oqo ka kacivi lomalagi kei vuravura me vakadinadina vei ira.

29 "Ni'u sa kila ni sa na ca vakalevu sara na nomuni bula ena gauna au sa na mate oti kina, ka vuki tani mai na sala au sa vakarota oti veikemuni, ka na muri kemuni na veika ca ena veisiga mai muri. Ni o ni na caka ka ca ena mata i Jiova me vakacudrui Koya kina ena cakacaka ni ligamuni."

30 Era sa vakarorogo kece na Isireli ni sa vosa o Mosese me tukuna kece na veiqaqa ni nona sere me yacova ni sa oti:

CHAPTER 32

"Mo vakarorogo o iko lomalagi, au na qai vosa; vakarorogo o iko vuravura ki na vosa ni gusuqu.

2 Na noqu i vakavuvuli me tau me vaka na uca. Na vosa ni gusuqu me lutu me vaka na tegu, me vaka sa tau na uca ena dela ni veico malumu, me vaka na veiuca ena veico.

3 Au sa tukuna tiko na yaca i Jiova: mo ni vakacerecerea, me vakalevulevui na noda Kalou.

4 Sa uluvatu o Koya, sa taucoko na Nona cakacaka; sa dodonu kecega na Nona i valavala. Sa Kalou ni dina ka sa sega vua na i valavala sa sega ni dodonu; sa dodonu ka yalododonu o Koya.

5 "Era sa vakadukadukalitaki ira vakai ira era sa sega ni luve ni Kalou, baleta ni ra sa sega ni vinaka: ai tabatamata sa vuki tani ka tatakelokelo.

6 Sa dua beka na nomuni veidinadinati kei Jiova, oi kemuni na tamata lialia ka yalowai? Sa sega beka ni tamamuni o Koya, ka sa voli kemuni oti? Sa sega beka ni buli kemuni o Koya ka vakadeitaki kemuni?

7 "Mo ni vakananuma mada na veisiga sa oti, na veiyabaki ni veigauna sa oti, taroga na tamamu, ena vakaraitaka vei iko, o ira na nomuni qase, era na tukuna veikemuni:

8 Ena gauna sa wasea kina o Koya sa Cecere Sara na nodra i votavota ki vei ira na veimatanitu, ni sa wasei ira na luvei Atama, sa biuta nai yalayala vei ira na tamata, me vaka nai wiliwili vei ira na luvei Isireli.

9 Ni sa i votavota i Jiova o ira ga na Nona tamata; o Jekope sa vanua ni Nona i votavota.

10 "Sa kunei koya ena vanua dravui-siga kei na vanua sai vovo tu ga ni vanua, na vanua liwa sa lala tu ga; sa vakavolivoliti koya o Jiova ka vakasalataki; sa maroro koya me vaka na loa ni mata.

11 Me vaka sa vakayavalata na nona sova na ikeli ka vakaraici ira na luvena, sa qai tevuka na tabana ka kauti ira cake mai, ni sa kauti ira tiko mai ena tabana,

12 O Jiova ga sa liutaki koya ka sa sega na Kalou tani vua.

13 "O Jiova sa vakavuna vua me vodoka na veicecere kei vuravura, me kania kina na vuata ni vanua, sa vakavuna na nona kauta mai na oni mai na veilaga ni vatu, kei na waiwai mai na veivatu qiwa;

14 Na kirimu ni sucu ni bulumakau, na sucu ni sipi na uro ni lami kei na luve ni sipi mai Pasani kei na me, kei na witi digitaki, ka o ni gunuva na waini, na wai dina ni vaini.

15 "Sa levulevu mai o Jesuruni ka cacecace, o ni sa levulevu, o ni sa vavaku, o ni ubi ena uro, sa qai guilecava na Kalou o koya sa veibuli, ka sa vakacacani koya na uluvatu ni nona vakabulai.

16 Era sa vakayavalati Koya me vuvutaki ira na Kalou tani, ena ka vakasisila era sa vakayavalati koya me cudru.

17 Era sa vakacaboisoro vua na tevoru ka sega vua na Kalou, vei ira na Kalou era sa sega ni kila, vei ira na Kalou qai basika vou tu ga mai, na vei Kalou era sa sega ni rerevaka o ira na nomuni qase.

18 Ia, na Uluvalu sa vakatuburi kemuni, o ni sa sega ni via kila, ka o ni sa guilecava na Kalou na tamamuni.

19 "Ni sa raica o Jiova na veika oqo, sa qai sega ni taleitaki ira, baleta na veivakacudrui era sa kitaka vua na luvena tagane kei ira na luvena yalewa.

20 Sa qai tukuna o Koya, 'Au na vunitaki Au mai vei ira, Au na via raica na nodra i cavacava, ni ra sa dua nai tabatamata dauvuki tani, era sa gone sega vei ira na vakabauta.

21 Era sa vakacudrui Au, me'u vuvu ena veika sa sega ni Kalou; era sa yavalati Au me'u cudru ena vuku ni nodra matakau lialia. Au na vakayavalati ira talega me na vuvutaki ira sa sega ni dua na matanitu; Au na yavalati ira mera cudru ena vuku ni matanitu lialia.

22 Na Noqu cudru sa vakawaqaca na buka, ka ena kama sobu ki eli, ena kania na vuravura kei na veika sa sinai kina, ka sa kama talega na yavu ni veiulunivanua.

23 'Au na vakatubura ka binia vei ira na veileqa lelevu; Au na vakayagataka na moto ni dakai vei ira.

24 Era na vakatawayagataki ena via kana, ena kani ira na veimate ca kecega kei na veivakarusai sa wiwi sara; Au na tala vei ira na bati gaga ni manumanu kila, na paisonu gaga ni gata mai na soso.

25 Nai seleiwau ena veivakarusai e taudaku; ena basika e loma na veivakarerei vei ira na cauravou, vei ira na goneyalewa, vei ira na gone era mei tiko mai vei ira na turaga era sa ulu sika.

26 Me'u a tukuna kina, "Ni'u na vakadasilataki ira, Au na cakava me ra kua tale ni vakananumi mai vei ira na tamata,"

27 Kevaka, Au a sega ni rerevaka na nodra cudru katakata na meca, de ra qai nanuma vakatani na dauveisaqa, me ra na tukuna kina, "Sa qaqa na ligada; sa sega ni cakava o Jiova na veika oqo."

28 "Ni ra sa dua na matanitu sa sega vei ira nai vakasala, ka sa sega vei ira na kila.

29 Io, era sa yalomatua ni ra sa kila oqo, ni sa dodonu me ra raica ka kila na nodra i cavacava!

- ³⁰ Me cemuria rawa vakacava na udolu e dua ga na tamata, kei na lewe rua me rau vakavuna na nodra veidroyaki na lewe tini na udolu, vaka vo ga kevaka sa volitaki ira na nodra uluvatu, ka sa soli ira mai o Jiova.
- ³¹ Na nodra vatu sa sega ni tautauvata kei na noda uluvatu, o ira mada ga na keda meca era rawa ni vakalewa.
- ³² Na nodra waini sa waini ga ni Sotoma kei na vanua o Komora; Na kena vaini, sa vaini wiwi ga, sa wiwi talega na kena soso.
- ³³ Na nodra waini sa paisonu ga ni gata kei na cudru gaga ni gata gaga.
- ³⁴ Sa sega ni bini tiko oqo ena lololo me Noqu, me dregati vata kei na Noqu i yau talei?
- ³⁵ Sa Noqu na veisausaumi kei na veitotaki, ena tacaqe na yavadra ena gauna dodonu baleta na siga ni nodra rarawa sa tu oqo, kei na veika me lako mai vakatotolo vei ira.'
- ³⁶ "O Jiova ena lewai ira na Nona tamata ka na lomani ira na Nona dauveiqaravi, ni sa raica o Koya ni sa lako tani na nodra kaukauwa, ka sa sega ni dua e vo, o ira na vesuki se o ira na galala.
- ³⁷ Ena tukuna o Koya, 'Sa i vei na nodra Kalou, na vatu era sa vakasaqagara kina me vakarurugi ira?
- ³⁸ O cei sa kania na uro ni nodra i soro ka gunuva na waini ni nodra i soro lau gunu? Me ra tucake ka vukeyi kemuni ka me nomuni drodro.
- ³⁹ 'Mo ni raica oqo, oi Au, io, oi Au ga, sai Koya, sa sega tale na Kalou, oi Au ga; Au sa vakamatea, Au sa vakabula; Au sa vakamavoataka, Au sa vakabula tale; sa sega tale e dua me veisereki mai na Ligaqu.
- ⁴⁰ Ni'u sa dodoka na Ligaqu ki Lomalagi, ka tukuna, "Ni'u sa bula ka sega ni mudu,
- ⁴¹ Ni'u sa vakagata na Noqu i seleiwau, ka Au sa taura na lewa, Au na sauma vakadodonu vei ira na Kequ meca ka sauma vei ira sa cati Au.
- ⁴² Na noqu moto ni dakai ena mateni ena dra, kei na Noqu i sele ena kana lewe, ena nodra dra na vakamatei kei na nodra na vesuki, mai na uludra na veiliutaki vei ira na meca."
- ⁴³ "Mo ni reki na kai matanitu tani kei ira na Nona tamata, ni na sauma na nodra dra na Nona dauveiqaravi ka sauma vei ira na Kena meca; ena solia ka vakarautaka na veibuluti kei na veisorovi me baleta na nona vanua kei ira na Nona tamata."
- ⁴⁴ Sa lako mai o Mosese kei Josua na luvei Nuni ka vosataka na vosa ni sere oqo ena nodra vakarorogo ka rogoca kece na tamata.
- ⁴⁵ Sa qai oti na nona vosataka kei na nona tukuna na veivosa oqo o Mosese vei ira na Isireli,
- ⁴⁶ Ka sa vaka oqo: mo ni vagolea na yalomuni ki na veika kece au sa cavuta veikemuni e daidai, "Mo ni vakarota vei ira na luvemuni me ra qarauna sara ka maroroya na veivosa kece ni vunau oqo.
- ⁴⁷ "Ni sa sega ni ka wale oqo veikemuni, ni oqo ga na bula veikemuni, na veivosa talega oqo ena vakabalavutaka na nomuni bula ena vanua o ni sa na takosova kina na Joritani mo ni laki taukena." Ena Mate O Mosese Ena Ulunivanua O Nipo
- ⁴⁸ Sa qai vosa o Jiova vei Mosese ena siga vata tikoga o ya ka tukuna:
- ⁴⁹ "Lako cake ki na veiulunivanua oqo o Eparimi, na ulunivanua o Nipo, ena vanua o Moapi, veibasai kei Jeriko, raica na vanua o Kenani na vanua Au na solia vei ira na gone ni Isireli me ra taukena;
- ⁵⁰ "O na mate mai na ulunivanua o sa kabata cake oqori, mo tiko vata mada kei ira na nomu tamata, me vaka sa mate o Eroni na tacimu ena ulunivanua o Ori, ka sa lako yani vei ira na tamata;

⁵¹ "Baleta ni o sa cala vei Au ena kedra maliwa na Isireli ena wai mai Meriba e Ketesa, mai na vanua liwa o Sini, ni o sa sega ni vakarokorokotaki Au ena kedra maliwa na Isireli.

⁵² "O na raica na vanua e matamu, e dina ga ni o na sega ni lako ki kea, na vanua Au sa solia vei ira na luvei Isireli."

CHAPTER 33

Oqo na veivakalouvinakataki sa vosataka o Mosese na tamata ni Kalou vei ira na Isireli ni bera ni mate.

² Ka tukuna: "O Jiova sa lako mai Sainiai, ka sa cadra mai Sia vei ira sa lako vata mai e levu mai Parana, ka sa lako vata mai e tini na udolu na nona tamata; ena Ligana i matau sa lako mai kina na i vunau katakata me nodra na Isireli.

³ Io, sa lomani ira na tamata o Koya, o ira kece na Nona tamata era sa tiko ga ena Ligana; era sa dabe ena Yavamuni, era sa taura kece na Nomuni vosa.

⁴ O Mosese sa vakarota nai Vunau vei keda na nodra i votavota nai soqosoqo levu nei Jekope.

⁵ Sa Kalou ka Turaga o Koya e Jeserumi ni ra sa soqoni vata mai nai liuliu ni tamata kecega e Isireli.

⁶ "Me bula o Rupeni, me kua ni mate, me ra kua ni lewe lailai."

⁷ Sa tukuna oqo ena vuku i Juta: "Mo ni rogoca Jiova, na domo i Juta ka kauti koya mai ki vei ira na nona tamata; me yaga vua na ligana, ka Mo ni veivuke ena vuku ni nodra meca."

⁸ Vei ira na Livai, sa tukuna kina, "Na Nomuni Cumimi kei na Nomuni Urimi me tiko vata kei ira na Nomuni ka tabu, o ira o ni a vakatovolea mai Masa, o ira o ni a lomavinaka kina ena wai mai Meriba.

⁹ E a tukuna kina ena vuku i tamana kei tinana, 'Au a sega ni raici rau;' se sa kilai ira na tacina, se kilai ira na luvena dina, Ni ra sa vakarorogo ki na Nomuni vosa ka maroroya na Nomuni veiyalayalati.

¹⁰ Era na vakavulici Jekope ena Nomuni lewa, kei Isireli ena Nomuni vunau. Era na biuta na ka boi vinaka e Matamuni kei nai soro taucoko e vakamai ena Nomuni cabocabo ni soro.

¹¹ Jiova mo ni vakalouvinakataka na nona veika kece ka ciqoma na cakacaka kece ni ligana; me kuitataki na toloi koya sa via veimecaki vata kei koya kei ira sa cati koya me ra kua ni tucake tale."

¹² Vei Penijamini sa tukuna kina: "O ira sa lomani mai vei Jiova era sa tiko ena Nona veimaroroi, o koya sa veivakarurugi ena siga taucoko; ena tiko o koya ena maliwa ni vatuvatu ni Tabana."

¹³ Vei Joseva sa tukuna kina: "Na nona vanua sa vakasaututaki mai vei Jiova, ena veika vivinaka mai lomalagi, ena tegu, kei na titobu sa koto e ra,

¹⁴ Na veivuata vivinaka ni matanisiga na vuata vinaka ni veivula,

¹⁵ Na veika uasivi mai na veiulunivanua e liu kei na veika vivinaka ena veiulunivanua sa Segi ni mudu,

¹⁶ Na veika vivinaka ena ka ni vuravura kei na ka sa sinai tu kina, kei na Nona veitokoni o Koya sa tiko mai veikau, me lako mai na veivakalouvinakataki 'Ki na ului Joseva, ena buradelai koya sa tawasei tani mai vei ira na tacina.'

¹⁷ Na Nona i ukuuku sa vaka nai matai ni dua na bulumakau tagane, na nona i leu sa

vaka nai leu ni bulumakau tagane kila; ruarua oqo sa veibiligi kina o Koya, sa biligi ira na tamata ki nai yalayala kei vuravura; o ira oqo na tini na udolu na lferaimi kei ira talega na veiudolu ni Manasa."

¹⁸ Vei Sevuloni sa tukuna kina: "Mo reki Sevuloni ena nomu lako yani kei Isakari ena loma ni nomu valelaca!

¹⁹ Era na kaciva na tamata ki na ulunivanua, mai kea era na vakacabora kina nai soro ni yalododonu; era na vakai votavota ena veika sa sinai kina na wasawasa kei nai yau levu sa vunitaki tu ena veinuku."

²⁰ Vei Kata sa tukuna kina: "Sa kalouvinaka o koya sa vakalevutaki Kata; sa tiko me vaka na laioni ka sa dresuka na ligana kei na buradelana ni uluna.

²¹ Sa vakarautaka na matai ni tikina me nona ga, baleta na kenai votavota na daunivunau sa maroroi mai kea sa lako vata mai kei ira nai liuliu ni tamata; sa vakatauca na lewa e vakalou kei na Nona lewa e Isireli."

²² Vei Tani sa tukuna kina: "Sa luve ni laioni o tani, sa rika mai Pasani."

²³ Ena vuku i Navitalai, sa tukuna kina: "Sa sotavi o Navitalai ena vuku ni veitotaki, ka sa sinai ena veivakalouvinakataki nei Jiova, sa taukena kina na Ra kei na Ceva."

²⁴ Vei Esa sa tukuna kina: "O Esa sa kalouvinaka duadua vei ira na luvena, me ra totaki koya o tacina, me toni sua na yavana ena waiwai.

²⁵ Na nomu i vava sa kaukamea kei na varasa Ena vakakina na nomu kaukauwa ena veisiga.

²⁶ "Sa sega e tautauvata kei na Kalou e Jesuruni, sa vodo mai ena lomalagi me mai vukei iko kei na Nona cecere ena vei o.

²⁷ Na Kalou sega ni mudu oqo sa nomuni drodro, era sa tu kina na ligana sa dodo me Sega ni mudu, ena ceburaki ira na meca e matamuni, ka ena tukuna, 'Na vakarusa!'

²⁸ Ena tiko vinaka o Isireli, nai vurevure kei Jekope, ena vanua ni siliva kei na waini, na Nona lomalagi talega ena vakalutuma mai na tegu.

²⁹ Sa kalouvinaka o iko Isireli! O cei sa tautauvata kei Kemuni, na kawa tamata sa vakabulai mai vei Jiova, na maroroi ni nomuni vukei kei nai seleiwau ni nomuni cecere! Era na cuva vei Kemuni o ira kece na kemuni meca, ka o ni na basuraka na nodra veivanua cecere."

CHAPTER 34

Sa lako cake mai na vanua o Moapi o Mosese ki na Ulunivanua o Nipo, ki na delana o Pisika, o Jeriko ena tai kadua. Sa vakaraitaka vua o Jiova na vanua o Kiliati me yaco sara ki Tani,

² O Navitalai kece, na vanua o Ifereimi kei Manasa, na vanua kece o Juta me yaco sara ki na Wasawasa mai na Ra,

³ Mai na Ceva kei na Bucabuca o Jeriko, na koro ni veiniusawa lelevu, me yaco sara ki Soa.

⁴ Sa qai tukuna vua o Jiova, "Oqo na vanua Au sa yalataka Me'u solia vei Eparama, Aisake kei Jekope ka tukuna, 'Au na solia oqo vei ira na nomu kawa.' Au sa vakavuna oqo mo raica e matamu, o na sega ga ni takoso ki kea."

⁵ O Mosese na tamata i Jiova sa qai mate ena vanua o Moapi, me vaka na vosa i Jiova.

⁶ Sa qai buluti koya o Jiova ena dua na qakilo ena vanua o Moapi veibasai kei Peci-piori, sa sega na tamata sa kila na nona i bulubulu me yacova na siga oqo.

⁷ Sa yabaki dua na drau ka mani ruasagavulu na yabaki i Mosese ena gauna ea mate kina. Sa sega ni malumu na matana se na yagona, e se tu donu sara tu ga na nona bula vakayago ni sa mate.

⁸ O ira na luvei Isireli era sa tagicaki Mosese me tolusagavulu na siga mai na bucabuca e Moapi, sa qai oti na vakaloloku me baleti Mosese.

⁹ Oqo o Josua na luvei Nuni sa sinai ena yalo ni vuku kei na yalomatua, ni sa tabaki koya oti o Mosese, era sa vakarorogo vua o ira na Isireli ka cakava me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.

¹⁰ E se sega ni tubu e Isireli ena gauna o ya e dua na parofita me vakataki Mosese, o koya sa veikilai kei Jiova ena matana votu,

¹¹ Ena veivakatakilakila kece kei na veika e yaco kece sa talai koya kina o Jiova me cakava ena vanua o Ijipita, ena matai Fero, ena matadra kece na nona tamata kei na nona vanua taucoko,

¹² Ena veika kece oqori, na qaqa kei na veivakarisayate, sa vakayacora o Mosese ena matadra kece na Isireli.

For other languages please go to **www.wordproject.org**